

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍՊԵՆԴԻԱՐՈՎ,

ALEXANDR SPENDIAROV

1871—1928

А. СПЕНДИАРОВ
ПОЛНОЕ СОБРАНИЕ СОЧИНЕНИЙ

РОМАНСЫ
И
ПЕСНИ

ТОМ ПЕРВЫЙ

РЕДАКЦИЯ
Г. БУДАГЯНА

ГОСИЗДАТ АРМЕНИИ
ЕРЕВАН
1943

Ա.ՍՊԵՆԻԻԱՐՈՎ

ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԼՐԻՎ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

ՌՈՄԱՆՍՆԵՐ

ԵՎ

ԵՐԳԵՐ

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՏՈՐ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
Գ. ԲՈՒԴԱՂՅԱՆԻ

Հ Ա Յ Պ Ե Տ Հ Ր Ա Տ
ԵՐԵՎԱՆ
1943

~~133108-63~~

18198-63

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՐ ԺԿՍ ԿԻՑ ԱՐՎԵՍՏԻ ԳՈՐԾԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Ո. ՄԵԼԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԵՐԱԺԵՏԱԿԱՆ ԳԻՏԱ-ԷՆՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՐԻՆԵՏ

УПРАВЛЕНИЕ ПО ДЕЛАМ ИСКУССТВ ПРИ СНК АРМЯНСКОЙ ССР

МУЗЫКАЛЬНЫЙ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ КАБИНЕТ ИМ. Р. МЕЛИКЯНА

ԽՈՐԱԳՐԱԿԱՆ ԷՍՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

РЕДАКЦИОННАЯ КОМИССИЯ

ԲՈՒԴԱԳՅԱՆ Գ. Ե.

ՆԱԶԳԵՐԴՅԱՆ Ս. Ի.

ՊՈՂՈՍՅԱՆ Յ. Է.

ՍԱՐԱԶԵՎ Կ. Ս.

ՎԱՐԳԱՆՅԱՆ Զ. Գ.

ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ Գ. Գ.

ՔՈԶՈՐՅԱՆ Ո. Կ.

ՔՈՒՆԱՐՅԱՆ Խ. Ս.

БУДАГЯН Г. Е.

ВАРТАНЯН З. Г.

КОЧАРЯН А. К.

КУШНАРЕВ Х. С.

ПОГОСЯН Ц. Я.

САРАДЖЕВ К. С.

ТИГРАНОВ Г. Г.

ШАВЕРДЯН А. И.

Տ Պ Ա Գ Ր Վ Ա Ի Մ Է
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՐ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՍՈՎԵՏԻ
ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅԱՆ 1939 ԹՎԻ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 23-Ի
ՀՐԱՄԱՆԱԳՐԻ ՀԻՄՆԱՆ ՎԵՐ

ПЕЧАТАЕТСЯ НА ОСНОВАНИИ УКАЗА
ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА
АРМЯНСКОЙ ССР
ОТ 23 НОЯБРЯ 1939 ГОДА

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ
ԿԵՆՏՐԱԼԻ ՆՈՒՅՆ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ
ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ
ԿԵՆՏՐԱԼԻ ՆՈՒՅՆ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ
ԿՈՄԻՏԵ

Չեփորոտը
Փոքրգրգռի Եկարիչ
Հ. Ք. ԿՈՉՅԱՆԻ

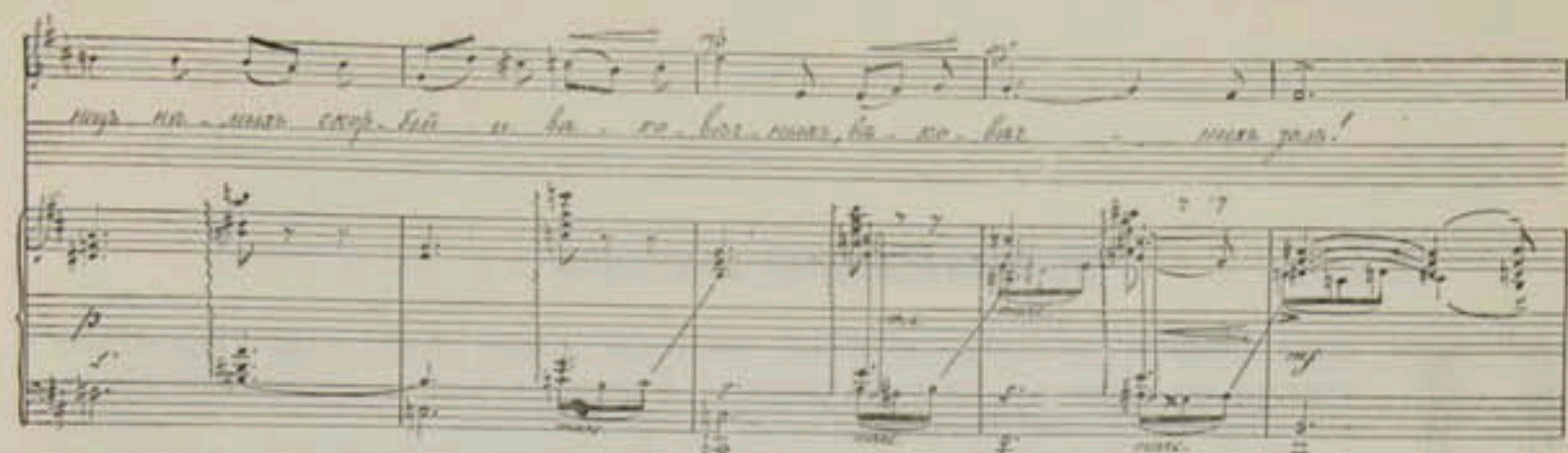
Օֆորմլենիս
Նարոճոյո Խճոճնիկո
Ա. Բ. ԿՈՃՅՈՎՆԱ

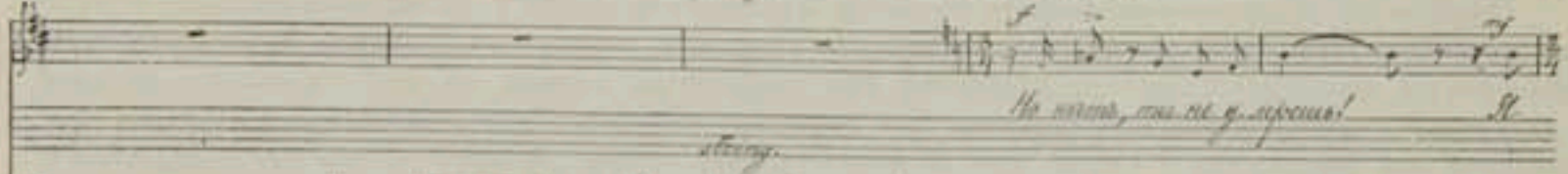
Mr. Charles C. C. C.

на-ших сог-лях и ба-ко-ва-х, ба-ко-ва-х... шая рас!

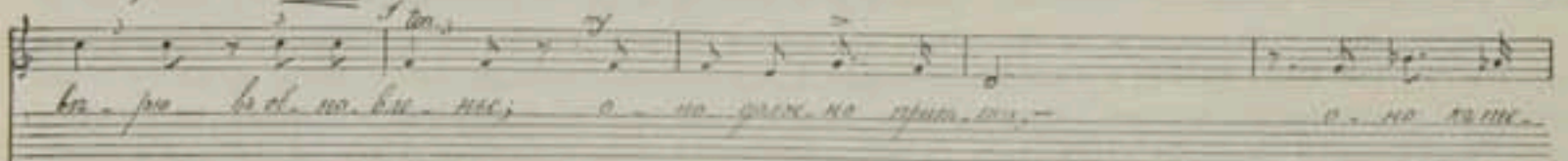
string. **10** *Andante.*

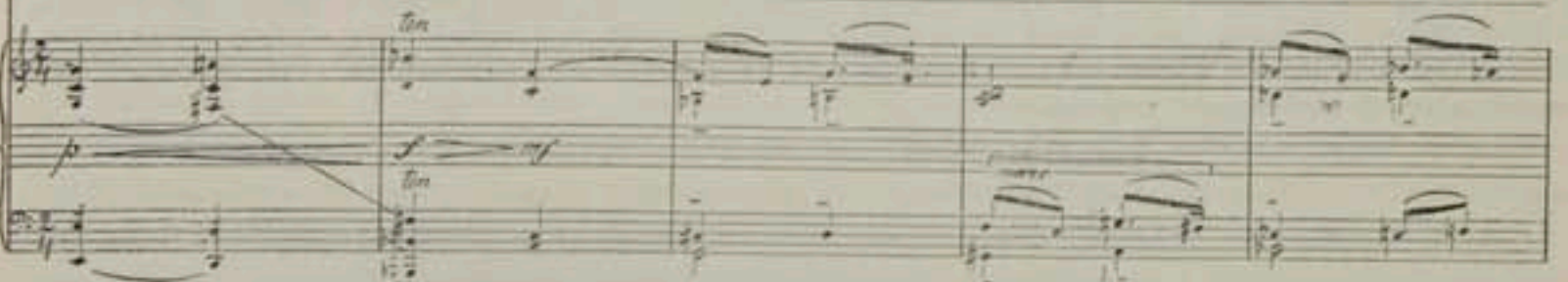
Но истина, она не удержится!

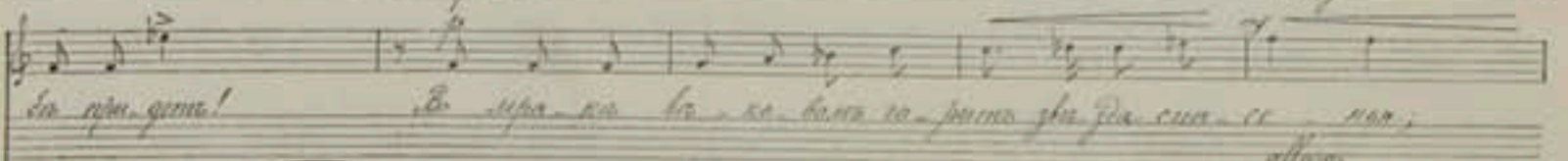
Tempo I. *Tu mosso*

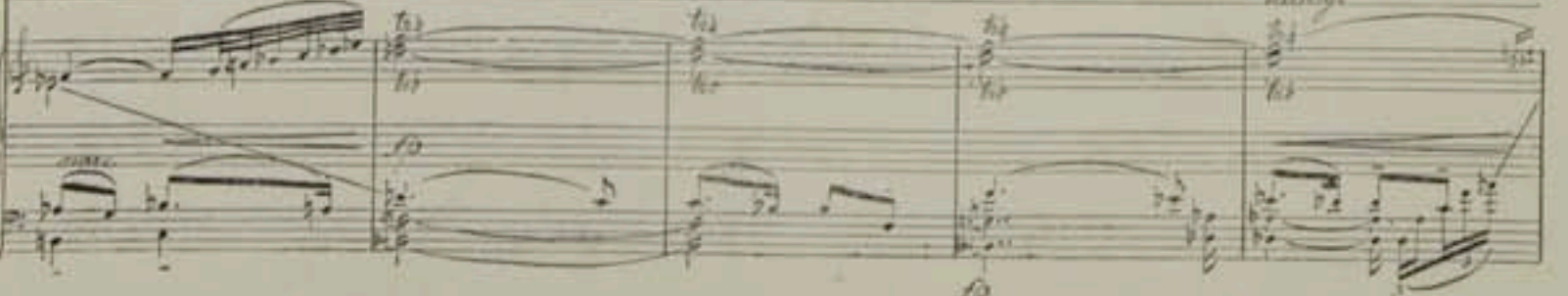
ба-ра-ба-т, но бу-нас; а-но дух, не при-ти-ти... а-но кате-

11 *Tempo II.*

та-ра-га-та! В пра-во ба-ко-ва-х ко-рине гла-ва-са-се-на,

«ԱՐՄԵՆԻԱ»
ՉԹՈՒԿՐԻ ԻՆՆԹՐՈՐՆԻ ԷՋԸ

«К АРМЕНИИ»
Девятая страница рукописи

ОТ РЕДАКЦИОННОЙ КОМИССИИ

олное собрание сочинений классика армянской музыки Александра Спендиарова издается на основании Указа Президиума Верховного Совета Армянской Советской Социалистической Республики от 23 ноября 1939 года.

Настоящее собрание, являясь первым, включает все законченные сочинения композитора, как ранее изданные, так и находившиеся доныне в рукописи.

Издание рассчитано на одиннадцать томов: *том первый*—романсы и песни, *том второй*—вокальные ансамбли, хоры, мелодекламации и обработки русских и украинских народных песен, *том третий*—мелкие инструментальные произведения, *том четвертый, пятый, шестой, седьмой и восьмой*—партитуры симфонических произведений, *том девятый*—авторские переложения симфонических произведений для фортепиано в 4 руки, *том десятый*—клавир оперы „Алмаст“ и *том одиннадцатый*—партитура оперы „Алмаст“.

Настоящее издание сверено с предыдущими изданиями и с автографами, хранящимися в архиве Государственного Музыкального Научно-Исследовательского Кабинета им. Ром. Меликяна, в гор. Ереване. В многочисленных случаях, когда имеется несколько авторских редакций, за основу для издания берется аутентичный текст, каковым большей частью оказывается позднейшая, наиболее тщательная редакция.

Все случаи, когда редакторская обработка нотного текста выходит за рамки технических уточнений (случаи обозначения темпов и динамических оттенков необозначенных автором, частичное введение в авторскую редакцию наиболее развитых и совершенных вариантов из других редакций и т. д.) специально оговорены в примечаниях, а в самом нотном тексте обозначены с помощью квадратных скобок. Предисловие к отдельным томам и примечания, помещаемые в конце каждого тома, содержат фактические данные, необходимые для правильной ориентировки в содержании данного тома. Редакционная комиссия стремилась не загромождать издание такими данными (всеми вариантами, разночтениями), которые, представляя специальный интерес лишь для небольшого круга музыкантов, создали бы затруднения в деле массовой пропаганды творчества А. Спендиарова, что является основной задачей настоящего издания.

Խ Մ Բ Ա Գ Բ Ա Կ Ա Ն Հ Ա Ն Ջ Ն Ա Ժ Ո Ղ Ա Վ Ի Կ Ո Ղ Մ Ի Ց

այ երաժշտության կրթական կենտրոնը Սպենդիարովի երկերի ներկա ժողովածուն կրատարակվում է Հայկական Սովետական Սոցիալիստական Ռեպուբլիկայի Դերասպան Սովետի Նախագահության 1939 թվի նոյեմբերի 23-ի Հրամանագրի հիման վրա:

Ներկա ժողովածուն լինելով առաջինը՝ բնորոշում է կոմպոզիտորի րե՛ նախագես կրատարակված է րե՛ մինչ այժմ ձևագիր վիճակում մնացած բոլոր ավարտված գործերը:

Ամբողջ կրատարակությունը լայն է բնծայվելու տառնակ հաստքով, առաջին հատար — ուժանակները և երգերը, երկրորդ հատար — վսիպ անամբյները, խմբերգները, մեյդակկամայիաները, սուսական և ուկրաինական ժողովրդական երգերի մշակումը, երրորդ հատար — ինտրումենտալ փոքր գործերը, չորրորդ, հինգերորդ, վեցերորդ, յարերորդ և ութերորդ հատարները — սիմֆոնիկ ստեղծագործությունների պարտիտուրաները, իններորդ հատար — սիմֆոնիկ գործերի հեղինակային բառակա վերաշարադրումը դաշնամուրի համար, տասներորդ հատար — «Ալմաստ» օպերայի կախորդ և տասնմեկերորդ հատար — «Ալմաստ» օպերայի պարտիտուրան:

Ներկա կրատարակությունը համեմատված է նախորդ կրատարակությունների և այն ինքնագրերի նկատմամբ պահպանում են Ռ. Մելիքյանի անվան Պետական Երաժշտական գիտահետազոտական կաբինետում (Սրբվան): Նաև ղեկավարում, երբ կամի լանի հեղինակային խմբագրություն, ներկա կրատարակության համար հիմնված բնորոշված վավերական տեխոլոգ, որպիսին մեծ մասամբ լինում է ամենավերջին, ամենամանրակրկիտ խմբագրությունը:

Այն բոլոր ղեկավար, երբ հատային տեխոլոգ խմբագրական մշակումը դուրս է գալիս տեխոլոգիական ճշգրտումների շրջանակներից (տեխոլոգի ա դիմամիկ ներքերանգների նշումները, որ հեղինակը չի արել, կրա հետագա խմբագրումների ամենագարգացած ա կատարյալ վարիանտների մասնակի գետեղումը հեղինակային խմբագրությունների մեջ և այլն), հատկապես հիշատակված են ծանոթագրություններում, իսկ բուն նատային տեխոլոգ մշված են անկյունավոր վավերագրերով: Ամեն մի հատարի վերջում գետեղված ծանոթագրությունները, ինչպես և առանձին հատարների նախարանները սրբառակում են այն վաստական սվայները, որոնք աներաժեշտ են սվայա կատարի բավանդության նկատմամբ նիշտ կոդմորոշվելու համար: Խմբագրական հանձնաժողովը ձգտել է կրատարակությունը չձանրաբեռնել այնպիսի սվայներով (բոլոր վարիանտներով, տարբերակումներով), որոնք մասնագիտական հետաքրքրություն ներկայացնելով սուսկ կրածիշտների նեղ շրջանակի համար՝ դժվարություններ կառաջացնեին Ա. Սպենդիարովի ստեղծագործության մասնայական սրբագրանդի գործում, որը հենց ներկա կրատարակության հիմնական խնդիրն է:

ПРЕДИСЛОВИЕ К ПЕРВОМУ ТОМУ

Настоящий том включает все обнаруженные поныне романсы и песни А. Спендиарова в количестве сорока номеров. Помимо ранее изданных, настоящее собрание содержит одиннадцать романсов и песен, печатаемых впервые. Часть из них (№№ 2, 3, 4, 5, 6, 7)—произведения юношеских лет (годы 1892—1895). Другая же часть (№№ 18, 26, 34, 36 и 40), относится к периоду полной зрелости и расцвета творчества композитора. Эти впервые публикуемые одиннадцать романсов и песен дополняют общую картину творческого пути Спендиарова—автора вокальной музыки. Однако и среди изданных ранее, в дореволюционные годы, мы находим немало вокальных произведений несправедливо забытых, еще не завоевавших широкой популярности. Ноты многих из этих произведений давно разошлись и стали библиографической редкостью.

В поисках и систематизации вокального наследия А. Спендиарова, как изданного, так и рукописного, выдающуюся роль сыграла дочь композитора М. А. Спендиарова.

Особая сложность подготовки настоящего тома была связана с выбором из многочисленных имеющихся авторских редакций песен и романсов наиболее совершенных, законченных, аутентичных. В своем стремлении к бесконечному совершенствованию и уточнению, Спендиаров положительно в каждой новой копии своих романсов и песен вносил новые детали, штрихи, редакционные поправки; также и поля корректурных оттисков и уже выпущенных в свет изданий часто пестрят подобными редакционными поправками. К этому следует добавить, что многие из вокальных произведений Спендиарова были задуманы и осуществлены им в двух изложениях—для голоса с фортепиано и для голоса с оркестром; клавир и партитура зачастую также содержат значительные разночтения, варианты, затрагивающие не только вокальную строчку и фактуру аккомпанимента, но и голосоведение, гармонию. Анализируя и сверяя все авторские редакции, редактор в соответствии с общими заданиями данного издания, устанавливал основной текст—наиболее законченную, детализированную и совершенную авторскую редакцию.

Беря за исходный материал прежние издания, осуществленные под непосредственным наблюдением композитора, редактор, помимо устранения технических погрешностей (опечаток, небрежностей и неточностей), не считал возможным пренебрегать теми вариантами, исправлениями, дополнениями и обогащениями, которые Спендиаров зафиксировал на полях ли изданий или в специальных позднейших автографах. Все случаи использования позднейших и более совершенных вариантов оговорены в примечаниях.

Автографы неизданных произведений Спендиарова часто недостаточно уточнены, так например, не содержат темповых обозначений, указаний динамических оттенков. Задачей редактора было в известной мере восполнить эти неточности автографов; редакторские обозначения заключены в квадратные скобки.

Песни и романсы расположены в основном в хронологическом порядке; этот принцип нарушается в отдельных случаях внутри opus'ов, где авторская нумерация не всегда соответствует хронологическому порядку (например в opus'е первом). Заглавный текст, помимо наименования произведения дает сведения о дате сочинения, об авторе текста, об opus'е и нумерации внутри opus'a.

Примечания в конце тома дают дополнительные сведения о времени и месте сочинения, о первом издании, об имеющихся вариантах и различных изложениях, о литературном тексте, о лице которому посвящен данный номер, а также все необходимые сведения о специальной редакторской обработке.

Редактором армянского текста является Т. Ахумян; им же осуществлены переводы на армянский язык текста тех романсов и песен, которые были изданы ранее лишь с русским текстом.

Г. БУДАГЯН

Ն Ա Խ Ա Բ Ա Ն Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն Հ Ա Տ Ո Ր Ի

յս հատորը պարունակում է Ա. Սպենդիարովի մինչ այժմ հայտարարված բոլոր սոփանաներն ու երգերը՝ քառասուն համար: Բացի նախապես հրատարակվածներից՝ ներկա ժողովածուն պարունակում է տասնմեկ հոմանոս ու երգ, որոնք հրատարակվում են առաջին անգամ: Դրանց մի մասը (№№ 2, 3, 4, 5, 6, 7) պատահական տարիների (1892—1895) գործերն են, մյուս մասը (№№ 18, 26, 34, 36, 40) կոմպոզիտորի ստեղծագործական հասունության ու ծաղկման շրջանին են պատկանում: Առաջին անգամ հրատարակվող այս տասնմեկ հոմանաներն ու

երգերը լրացնում են Սպենդիարովի՝ վսկայ երաժշտության հեղինակի ստեղծագործական օղոր ընդհանուր պատկերը: Սակայն նախապես, ռևոլյուցիայից առաջ հրատարակվածների մեջ էլ մենք գտնում ենք անարդարացի կերպով մոռացված և դեռ լայն ժողովրդականություն չնվաճած ոչ էիչ բնավ վսկայ գործեր: Այդ գործերի հրատարակված նոտաները վաղուց սպառվել և բիրիժորաֆիակոն հազվագյուտ նմուշներ են դարձել:

Ա. Սպենդիարովի բե՛ հրատարակված, բե՛ ձեռագիր վսկայ երաժշտության ժառանգությունը սրանկու և դասավորելու գործում ակնառու դեր է կատարել կոմպոզիտորի դուստրը՝ Մ. Ա. Սպենդիարովան:

Սույն հատորի պատրաստման առանձին բարդությունը կապված էր երգերի ու սոփանաների գոյություն ունեցող բազմաթիվ հեղինակային խմբագրումներից ամենակատարյալները, ավարտվածներն ու վավերականներն ընտրելու հետ: Անվերջ կատարելագործման ու նշգրտման իր ձգտումով Սպենդիարովը երգերի ու սոփանաների ամեն մի նոր արտագրման մեջ, բառացիորեն ասած, մտքով է նոր մանրամասներ, շարիխներ, խմբագրական ուղղումներ, այդպես էլ սրբագրական բերրիկների և արգեն լույս տեսած հրատարակությունների լուսանցքները համախ ծածկված են խմբագրական այդպիսի ուղղումներով: Դրան պետք է ավելացնել նաև այն, որ Սպենդիարովի վսկայ երկերից շատերը կոմպոզիտորը եղացել ու իրագործել է երկու շարադրությամբ՝ ձայնի և դաշնամուրի համար, ձայնի և օրկեստրի համար, համախ կլավիրն ու պարտիտուրան էլ ունեն զգալի տարբերակումներ, վարիանտներ, որոնք շոշափում են ոչ միայն վսկայ տողը և նվագակցության փակտուրան, այլ և ձայնաբանությունը, հարմոնիան: Վերլուծելով ու համեմատելով բոլոր հեղինակային խմբագրումները՝ ներկա հրատարակության խմբագիրն ընդհանուր խնդիրներին համապատասխան սահմանել է հիմնական տեխտը, այսինքն ամենաավարտված, մանրամասնացված ու կատարյալ հեղինակային խմբագրումը:

Հիմք ընդունելով նախորդ հրատարակությունները, որ լույս են տեսել կոմպոզիտորի անմիջական հսկողության ներքո, խմբագիրը բացի տեխնիկական մեղաճշտումները (վրիպակները, անփութությունները և անհրաժեշտությունները) վերացնելուց, հնարավոր չի համարել անտեսել նաև այն վարիանտները, ուղղումները, լրացումները և հարստացումները, որ Սպենդիարովը կատարել է կամ հրատարակությունների լուսանցքներում, կամ հետագա հատուկ ինքնագրերում: Հետագա և ավելի կատարյալ վարիանտներն «գտագործելու բոլոր դեպքերը հիշատակված են ծանոթագրությունների մեջ:

Սպենդիարովի չհրատարակված գործերի ինքնագրերը համախ բավարար չափով նշգրտված չեն, օրինակ՝ չունեն տեմպային նշումներ, դինամիկ նրբերանգների ցուցումներ: Խմբագրի խնդիրն է եղել որոշ չափով լրացնել ինքնագրերի այդ աննշտությունները: Խմբագրության նշումներն առնված են անկյունավոր փակագծերի մեջ:

Երգերն ու սոփանաները հիմնականում դասավորված են ժամանակագրական կարգով, այս սկզբունքը խախտվում է առանձին դեպքերում այն օրս-ների ներսում, ուր հեղինակային համարագրումը միշտ չէ, որ համապատասխանում է ժամանակագրական կարգին (օրինակ՝ առաջին օրս-ում): Վերնագրային տեխտը բացի գործի անունից՝ տեղեկություն է տալիս գործի, տեխտի հեղինակի, օրս-ի, և օրս-ի ներսում արված համարագրության մասին:

Հատորի վերջում արված ծանոթագրությունները տեղեկություններ են տալիս երկի ժամանակի ու վայրի, առաջին հրատարակության, գոյություն ունեցող վարիանտների ու տարբեր շարադրությունների, գրական տեխտի, տվյալ համարը ինչ անձնավորության ձեռնած լինելու մասին, ինչպես նաև բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները խմբագրական աշխատանքների վերաբերյալ:

Հայերեն տեխտի խմբագիրն է Տ. Հախումյանը, հենց նա էլ հայերեն է բարգմանել այն երգերի ու սոփանաների տեխտերը, որոնք նախապես հրատարակված են եղել միայն ռուսերեն տեխտով:

«ՀՐԱՊՈՒՐԵԼ ԵՆ ԻՆՁ ՔՈՒ ՍԵՎ ԱՉԵՐՏ»

„ОЧАРОВАН ТВОЕЮ КРАСОЮ“

Խոսք Գ. ԿՈՉԼՈՎԻ

(1888-1889)

Տառն Ս. ԿՕՅԼՈՎԱ

Agitato

mf

p

Moderato. p *ten.*

Հա - ցա - րի ե՛ն ի՞նձ քո՛ սե՛վ ա՛չե՛րտ
О - ча - ро - ван тво - е - ю кра - со - ю, э - ту

երգ՝ Է՛մ հա - ցա՛ր Ե՛ն ըր - քի,
пес - ню сло - жа я лю - бя,
նր - շը՞ն - շի Է՛ն, սի,
хоть на - ве - я - на

p

cresc. *f* *rit.*

դու ի՞նչ արդ իր - զը, իր հաս - նի քո սրբ - սիրն քո ար -
 пес - ня то - бо - ю, до - не - сят - ся ль о - на до те

cresc. *f* *rit.*

p *a tempo*

դյո՞ւր: Նո հաս - նում է, մեղ - միմ հա - սո - րում
 - ցա? до - не - сят - ся, при - вет - но ки - ва

a tempo

p

accel. *p* [*a tempo*]

է ի՞նչ ան - սո - սր մը - րայլ ու մը - րին, քո հաս -
 և, օտ - ևե - չա - ց ետ մե սո - րա - չի - րէս; до - не -

accel. *pp* [*a tempo*]

-блгдъ ѣ, — шнн-рѣ - рр гн - рндъ _____ бл, зр - зрѣ - рндъ рѣд бл-
 -сет - ся, — зваз - да зо - ло - та _____ я ти - хо шеп - чет с да-

p

pp *appassionato* *ten.*
 -плъ кр - крѣ - рѣдъ: ррдъ - шн - рндъ бл шр - гндѣ рѣ шу-
 -ле - ких не - бес. Сле - зы стра - сти ту - ма - нят мне

pp

dolce
 -бл - рр. шр - шрѣ рѣ бл ш - блгдъ шнн - бл - шнн]. —
 о - чи, серд - це слад - кой ис - то - мм пол - но

espressivo

и не ве- рить мне в сча- стье нет мо- чи, хоть у-

The first system of music features a vocal line in the upper staff and a piano accompaniment in the lower staff. The vocal line begins with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note D5. The piano accompaniment consists of chords in the right hand and single notes in the left hand.

и не мож- но о- но,

The second system continues the vocal line with a half note D5, followed by quarter notes E5, F5, and G5, then a half note A5. The piano accompaniment continues with chords and single notes.

pp

The third system shows the piano accompaniment with a dynamic marking of *pp* (pianissimo). The right hand features a complex texture with many beamed notes, while the left hand plays a simpler accompaniment.

The fourth system continues the piano accompaniment with similar textures in both hands, maintaining the *pp* dynamic.

The fifth system concludes the piano accompaniment with a final chord in the right hand and a sustained note in the left hand.

«ԷԼ ՎԱՂՈՒՅ ՈՉ ՄԻ ՀԱՐՑ»

„NET ВОПРОСОВ ДАВНО“

(1892)

Խաղ Վ. ՍՈԼՈՎՅՈՎԻ

Слова В. СОЛОВЬЕВА

Appassionato.

The piano introduction consists of two systems of music. The first system has a treble clef with a key signature of one flat and a common time signature. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand. The second system continues the piece with similar notation. There are fermatas over the first and last measures of each system.

This system contains the first line of the vocal melody and its piano accompaniment. The vocal line is in the treble clef, and the piano accompaniment is in the grand staff. The lyrics are written below the vocal line.

pp

Էլ վո - րո՞ց ո՛չ մի հարց, ո՛չ մի խնայ մ - վո -
 Нет во - про - сов дав - но - и не нуж - но ре -

This system contains the second line of the vocal melody and its piano accompaniment. The vocal line is in the treble clef, and the piano accompaniment is in the grand staff. The lyrics are written below the vocal line.

-լորդ, — ինչ մը - տակ մի գու - լակ, որ շտա - ցավ է մե՞ն
 -չե՞մ, և стрем - лю - ся к те - бе, слов - но к мо - рю ру -

cresc.

душ.   бу   чи   -   ци   бу   шк   фьд'   шв   -   чер   -   циц,   шв   -   шгр-
 -чей.   Без   сом   -   не   ний   и   дум   ми   -   лый   об   -   раз   лов-

f ten.

-циц,   и   чи   -   швц,   пр   бу   -   циц   шр   -   швц   фьд   к   ш-
 -лю,   зна   -   ю   толь   -   ко   од   -   но,   что   бе   -   зум   -   но   люб-

ten.

-циц:
-лю.

mp

Andante religioso.

p

В ти - хом - блес - ке за - ри' а ве-

p

-фрѣ љѣ љѣ - љѣ, љѣ љѣ љѣ љѣ љѣ -

-бя у - зна - ю, ни - жу а све - те не-

f *piu animato*

-дѣла љѣ љѣ - љѣ љѣ љѣ љѣ љѣ - љѣ љѣ љѣ -

-бес а у - лыб - ку тво - ю, жить с лю-

f *piu animato*

-рѣи   иѣ - рѣ - іиѣ   љ   иѣ - рѣи   љи - љи-
 -бонь   ю   од - ной,   с ней   од - ной   у - ме-

ten.   *poco rit.*   *mp*
 -љи,   іѣи љиљ - љіѣ   іѣи - иљ - љар'   љѣи - іѣиѣ љѣ - рѣ   љѣи - љиѣи   љѣи љи-
 -реть,   что - бы   ир - кой   зве - здой   над то - бо - ю   го - реть.   Нет воп-

ten.   *poco rit.*

Tempo 1.

-љиѣ   иѣи љѣи љиѣи,   иѣи љѣи іѣиѣи   љи - љѣи - іѣиѣи,   іѣиѣи љѣи-
 -ро   сон   дав - но   и   не   љуж - но   ре - чей,   љи   стрем-

-твѣ - лю - ся к те - бе, пр - слов - но к мо - рю ру - чей, во - ве - сти, без сом -

-и - не - ший и дум шѣ - мь - лии об раз лов - лю, ана - ю

ten.

-твѣ, пр - толь - ко од - но, что бо - зум - но люб - лю...

poco rit.

«ԳՈՒ ԼՈՒՅՍ ՍՐԵՎ, ՍՐԵՎ ՀՈԳՈՒՍ»

(Սերենադա)

„ТЫ СВЕТ ДУШИ МОЕЙ“

(Серенада)

(1892)

Խաղ . . .

Слова . . .

Allegretto.

Գու լույս ս - րև, ս -
 Ты свет ду - ши, ду -

-րև ին - զու, տի - զիս և շոգ զը - ճար ձու, և
 - շի մո - ւս, յեմ - փու - յի - նա Вос - то - ка, и

Բա հար - անգիտ տ - ևս Վա - զուց բը - ճի և յըր տի -
 сла - ва о кра - се тво - ей зву - чит, гре - мит да -

a tempo
mp dolce

-խար - Կը: Չը - Կա Եր - ՎաՅ շը - Բաղ դեմ - քիդ, ա-
 - Լե - ԿՕ. ԴաՕ - Կ Կրա - ԵԼ, Կրա - ԵԼ Կա - րեՅ, Ե

a tempo

rit. *p leggiero*

rit. *a tempo cresc.*

Օ - ըրդ զայդ փայ - լալ ԵՅ, փառ - Վաճ ԵՅ Խար, Կ
 օ - շի ԲԼԵՍԿ Յար - Նի ԿԿ, օ - Նի ԴՕ - րԵԼ Ե ԼՄ-

a tempo

rit. *cresc.*

rit. *f*

-րաՎ Խա - դիւ, լա - վար րաՅ - ալի Եր - րազ ԵՅ: ԳԼԻ
 - ԿԵ մօ - ԵՅ, ԿԱԿ ԼՄԿ ՎՕ ԿՄԵ ԿԵՄ - Նի ԿԿ. ԿԿ

rit.

a tempo

լուս, դու օղ հս հնձ հա - ժար, շող - շող ար - ար
 свет, ты воз - дух для ме - ня, о - чей мо - их от -

a tempo

ten. *ten.*

-անի - ծրս, մե - քովի իմ օ - րը ժահ է դառն, քո հաս հա - լիս իրն -
 ра - да, мне жизнь мо - ги - ля без - те - бя, с то - бой вен ца пе

ten. *ten.*

ten.

-դու՛մ ե...
 на до!

«ՋՐԱԶԵՂԶ ԿՆՈՋ ԵՐԳԸ»
 „ПЕСНЯ УТОПЛЕННИЦЫ“

(1895)

Երգիչ Ա. ՊԵՏԻՍԻԱՆՍԿԻ

СЛОВА А. ПОДОЛИНСКОГО

[Allegro moderato]

pp *ten.* *p*

p tranquillo *rosso*

Երբ տ - թի՛ն էր թի՛ք - վա՛նձ, բա - քա - նա՛նձ հի՛ գի - տա՛նձ, և տ -
 По не - чер - ней за - ре и гу - ля - ю в Дне - пре, я ка -

tranquillo p *rosso*

a poco crescendo *ten. poco rit.*

իբնի ի գրն - գրն օ - բն - ընտ իմ սան - կան, իսկ երբ
 -ուս յՈՒՅՎՈՒՆԱՅՆ ՄՕ - ՅՆ ԼՕՉԵՆ ԱՐՅՈՒՆԱՅՆ ԱԿԱԿ

a poco cresc. *ten. poco rit.*

a tempo *dolce e*

ճարճի է գտ - լիս, կս սն - ընտ իմ բն - ընտ գտ - բն -
 ուս - ճա - ետ ուոՉԻ, յ ԱՄԱ - ԼՅՈՒՅՆ ԿՅՈՒՆԱՅՆ ԱՐՅՈՒՆԱՅՆ ԱԿԱԿ

a tempo *dolce e*

piu lento *rall. ten. [a tempo]*

ընտ իս - նն - ընտ ու ծած - կան իմ կս - իս - ընտ ուս - ընտ
 -ուս ու տրա - յոս, ու կր - ուս ուս յոս - ընտ ուս - ընտ

piu lento *rall. ten. [a tempo]*

Циби - фр шц - ршд, н'у мш - брб қиб қш - пшд, н'у мш -
 жиз - нью жи - на, и не смер - тью мер - тва, ни - лу -

-пшд, н'у шр - ршд, - бш брб - ршд & ба - ршд...
 -ша, ни гол - на, п глу - би - не спит о - на...

pp
 Moderato assai.

Цибг ин - шр - бр рп - юр рр - рк - ршд бш - бш
 Толь-ко ж ме - сшц из вод пол-но - ли - цшй вшй-

Ինք, Կը - րրա - շնճ ևս Ի՛նչ - սու, աս - Կի - շող մի արաւ,
 - ձեռ, ւ - լե - շոյ Ի տայ - կոմ յա լու - շե ձօ - լօ - տոմ:

և սրբ - տի՛ն իճ սի - րած Կի - րի - վաճ Եւ - սա նա մի՛ն - շի
 Ի մի - լօ - մոյ Ի թօլ - ուշոյ թօ - կա - յոյս Ե, Ի թրօշոյ յե - օտ-

Եր - ր - ան - շա՛ն Կը ար - Ի - իճ Իր մա՛ն...
 - րօ - նիտ մե - նա օն ձօ - Ե - լօ - րօ ձա՛ն!

Allegro agitato.

f

Կր Գր-հե՛մ եւ Եր - րան. — Եւ տր-խար է տըն-
 Грудь я к сер-дцу при - жму — бу - дет грустно с-

mf — *f*

-հով, և Գա - նի է տը - նան — մի տե - րե զո - ղի -
 -մյ, րո - ճո՛ւս մոյ քո - շու - չիտ, — ու կա՛կիւտ չա՛րո -

-տար, րե՛ ման-կա - Եր մա - ղի Եր - կա իստք եւ տ -
 -չիտ. Ա տը - նու յա քո ճո՛ւս, քո - ղո՛ւս - քու - ժտ իսյո

-иши,
-ночи.

Ци ил - ми
ла - ры - даа

Ши,
бы.

ршиг
но

бу
я

Ци фшр - циб
о - бо - вьюсь,

оав
как

рбу
зме-

-иши
-и!

Сгис

рш
ну

рш - ш,
грудь

ар ш
и сле-

иш,
-дам

иш
во

рш - гш - ф
чи брыз - нуть не - дам...

иш,
У

иш - иш,
да - лой,

иш - иш - иш
мо - ло - лой,

иш
он

иш - иш
за - чаш

иш
нет тос-

-би,
-хой,

мѣ - жѣ - нѣ - вѣ - нѣ,   жѣ - нѣ - вѣ - нѣ,
без не - се - лѣ и пи - рах,   без от -

-ри'   дѣ - ла - тво - я - тво - я   е - сть   жѣ - нѣ - вѣ - нѣ,   жѣ - нѣ - вѣ - нѣ,
-на   га и бо - ях,   уж не ста - нет лю - битъ,   уж не бу - дет гу -

[*piu mosso*]
-ти...
-буди...
[*piu mosso*]

«ԻՆՉՈՒՆԵՍ ԶԳԻՏԵՄ»
„НЕ ЗНАЮ, ОТЧЕГО“

Իսախ Ա. Մեծի

(1895)

Слова Л. МЕЯ

[Moderato assai.]

[p]

Ինչու՞նե չգիտեմք — տրտման նախքան հին...
Не знаю, отчего так грустно мне при ней?

Մի րոպե տրտման նախքան հինքս շարժվեցի և, նա
Я не влюблен в не - е: кто лю - бит, тот тос - ку - ет. он

որ զի - նք տրտման, լի - լի և ու խեղճ - դան է... նա չի՞ տր - տմ...
днем и ночь вог - не, он пла - чет и рев - ну - ет... Я не влюб - лен...

и пьса шрѣ-ршѣ ѣѣ, крр брш ѣѣ ѣѣ... рѣ' ѣѣ-ѣѣ _____ шѣ-
 при ней лишь грустно мне и толь-ко... от-че-го, _____ не

animato

-ѣшш ѣ: шр ѣѣ-ѣѣ ѣрш - ѣѣ, пр 'шш ѣѣ
 энѣ - ю. От то-го-ль, что не-ког-да на-

animato

шр - шр _____ шр - шр ѣѣ ор ѣѣ-ршѣ ѣѣ-
 прас - но, _____ но пьса-ко мне е-е при-

-լա - զը նար սի - բն...
-դո՞ւ - սի ու - լյու - օ - րիտ?

Զգի - տե՛ս, և գուր սի - տի
Յո՞ր - զե՛ս հո - գուս հաճոյս - տը... —

Յո՞ր քե՛տ! Ա ո - ւյու - օ - րիտ
" ո՞ր քո - րե՛ս եւս յո - րիտ - ո՞ր:

բո՞լ քի - հոգ - նա՞մ սըր-տի՞ն սի - տը քո - թի՞՞մ սի - բն...
մե՞ լա - յիտ ու - թիտ - քա ու - յիտ ու - թիտ - քա ու - թիտ - քա...

Եւս -
Յաճու՞ս:

piu lento.

-յի՛ն տ - ևս նը - թա՛ն -
-նի - տե, ոտ ո - րա:

նի - կի ևս շա՞ղ վար - սի -
նե - քո՞ւ - յիտ ու - թիտ - քա ու - թիտ - քա...

Բո՞լ, շո՞ւ -
սի, տե՛ս:

piu lento.

համ է կարծ - քը մեզմ, ինչ - քին գար - նան կո - վեր, — սյն -
 -кой - но ды - шет грудь, не - на ла - зурь о - чей... օ

accel.
 -նան չք - նաղ է նա... ժրոյ - անմ էն իսմ ա - լի - քը...
 -на так хо - ро - ша, так ве - се - ло сме - ет - ся!...

accel.

[Tempo I] [p] *mf*
 ինչ - չն՛ւ - ին՞՞ն ա՞յ կո - սի — սընք - րում էմ եր - րի կնո...
 Не зна - ю, от - че - го так груст - но мне при ней?

[p] *mf - p*

«ԳԻՇԵՐՆ Է ՆՈՒՅՆ»

„ТАКАЯ Ж НОЧЬ“

(1895)

Խոսք Բ. ԲՈՐՈՎԻԿՈՎՍԿՈՅ

Слова А. БОРОВИКОВСКОГО

Larghetto. *p con sordini*

Viol.

p

p

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). The middle and bottom staves are for piano accompaniment, with the right hand in a treble clef and the left hand in a bass clef. The piano part features a series of chords in the left hand and a more melodic line in the right hand.

senza sord.

The second system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef. The middle staff contains lyrics in Russian, with a piano dynamic marking 'p' above the first few notes. The bottom staves are for piano accompaniment. The piano part continues with chords in the left hand and a melodic line in the right hand.

Та - ка - я ж ночь, и зву - ки те - же, и лас - ки ма - я, как тог -

The third system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef. The middle staff contains lyrics in Russian. The bottom staves are for piano accompaniment. The piano part continues with chords in the left hand and a melodic line in the right hand.

-ша... Ц - шь в - р - дь и в - р - дь в - р - дь в - р - дь в - р - дь
 -да... Я - вил - ся при - зрак твой, но где же мо - я о - би - дв

սուտը չար, և ևս նիւրիսիս եմ սուտը չար... Օ՛, եկտ զար-
 և քաջա՞ մոյ օբիւտա և քաջա՞. Օ, քաջա-

ձիւ, կըր - կիմ տան - զիւր ինձ, ետ - ինչ կըր - զիւր ու սուտ ժող - տա, զար - ձիւ, զար -
 տիսն սլու - կա - նիմ տղա - տա, սն - մե - ոյ, սկարտ - ետ - մի և լոյ - տի, քաջա - ձիւ, քաջա -

ձիւ, ետ - ինչ սի - թոյ զիւր - կիւր ինձ, խոցիւր իմ սիր - տը ու ինչ - զիւ...
 ձիւ և սո - նա սաղ - կիմ յա - տա քաջա - ձիւ սերտ - չե օտ - թա - յիւ!

len. *con sord* *[pp]*

Musical score for piano and voice, page 27. The score consists of eight systems of staves. The first system has a vocal line and a piano accompaniment. The second system has a vocal line and a piano accompaniment. The third system has a vocal line and a piano accompaniment. The fourth system has a vocal line and a piano accompaniment. The fifth system has a vocal line and a piano accompaniment. The sixth system has a vocal line and a piano accompaniment. The seventh system has a vocal line and a piano accompaniment. The eighth system has a vocal line and a piano accompaniment. The piano accompaniment features complex chordal textures and arpeggiated patterns. The vocal line features melodic phrases with slurs and dynamic markings.

«Օ՛, ՎԱՐԴ ԶԱՀԵԼ ԻՄ ՕՐԵՐԻ»

«О, РОЗА ЮНОСТИ МОЕЙ»

mf

Слова .:

[Larghetto.] *mf*

Օ՛, Վարդ — զա — հե — րի իմ
 О! ро — за — ю — во —

ստի — րի — րի, շնի — ցան իր — ար զի — րի ստեղծ — զի իմ
 - сти мо — ей, в пле — ну так дол — го ты стра — да — ла и пре — лесь

Վառ — ար շաղ — ար — անի, շնի — ցան զի — րի զա — րի ար — ան
 луч — ших, ю — ных дней под мрач — ным ко — бом у — пл —

[Poco più animato.]

-ші лю: О, ші ш - раі шр - гаіісі кіс ки рш - фіі шібі -
 -да - ла! Q, сколь - ко жу - чих, горь - ких слеа я про - ли-

шілі ал про - літ - сіі кіс, вр - гаіі шшш - гаіісі кіс
 -вал, на - не - мо - га - я, и сколь - ко мух и

гаіісі шшшшш шшш - рші кіс ки ал гаіісі рш - гаіісі кіс...
 пе - ре - нос, бес - смал но паш - га и владь - ха - а!

poco a poco cresc. e m.s.

[a tempo]

Եվ արդ՛ շք - կան էլ
И вот уж не - го -

stringendo

ritard.

m. d.

[a tempo]

p

len.

լար ու խորր դա - ծան բախ - տի սև շրդ - բա - նի - րը - ող - լույսն իմ
и тос - кой аме - я тре - вог и при - тес - нень - я... при - вет те -

mf

հն՛գ, կա - զաւ ան - դարր, տ - դաւ կյանքի հ - բազ օ -
- թե, ճշ - տի ու - կոյ, յե - լան - անի միգ օ - սո - թոյ

mf

poco rall *f* *mf* [a tempo]

-рпр
-до

ид...
на!

[a tempo]

poco rall.

mf

This system contains the first system of a musical score. It features a vocal line at the top and a piano accompaniment below. The vocal line begins with a 'poco rall' and 'f' dynamic, then returns to 'mf' and '[a tempo]'. The piano accompaniment also starts with 'poco rall.' and 'mf'. The lyrics '-рпр -до' are under the first vocal note, and 'ид... на!' are under the subsequent notes. The piano accompaniment consists of a series of chords and moving lines in both hands.

This system contains the second system of the musical score. It features a vocal line at the top and a piano accompaniment below. The vocal line is mostly empty, with a few notes at the end. The piano accompaniment continues with a series of chords and moving lines in both hands.

This system contains the third system of the musical score. It features a vocal line at the top and a piano accompaniment below. The vocal line is mostly empty, with a few notes at the end. The piano accompaniment continues with a series of chords and moving lines in both hands. The lyrics 'm. s.' and 'p m a' are visible.

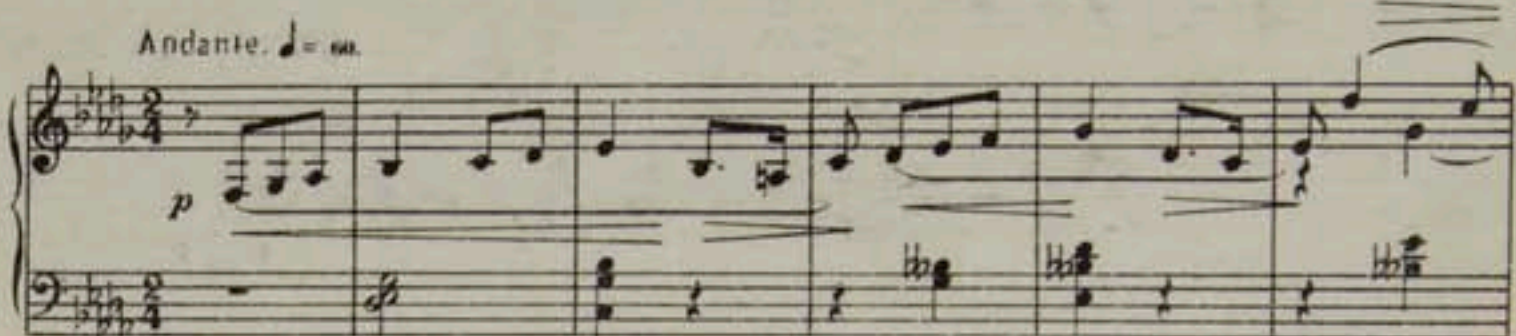
«ԵՎ ԻՈՐԵ ԷՐ ՍԵՐԵ ՆՐԱՆՅ»
 «ОНИ ЛЮБИЛИ ДРУГ ДРУГА»

(Op. 1 № 1, 1895)

Իմաստ. Մ. ՄԵՐՄՈՆՏՈՎ (Հայտնիք)

Слова М. ЛЕРМОНТОВА (из Гейне)

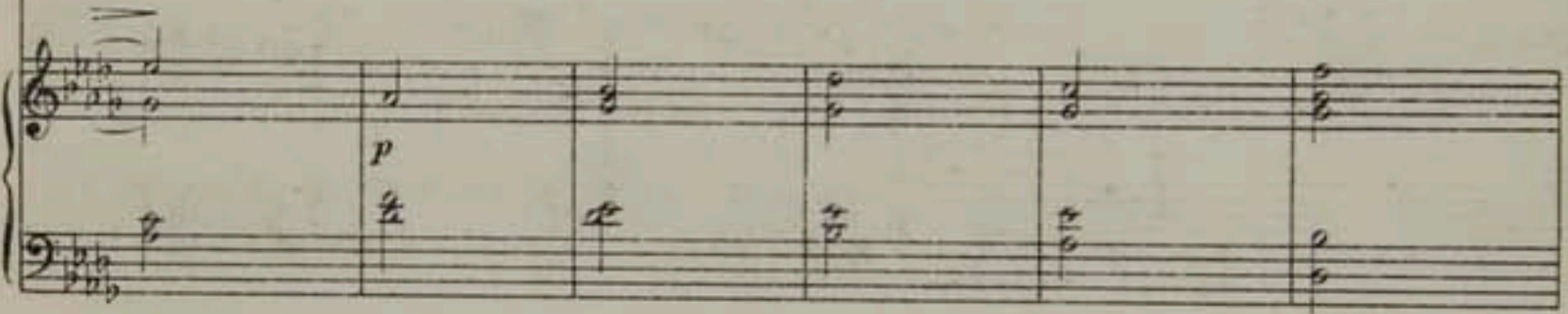
Andante. ♩ = 60.

p

p dolce

ԵՎ ԻՈՐԵ ԷՐ ՍԵՐԵ ՆՐԱՆՅ, Ի ԻՅԻՄԱ ԻՐ ԻՄՐԱՆԻ, Ի
 О - ни лю - би - ли друг дру - га так дол - го и не - мно, с тос -

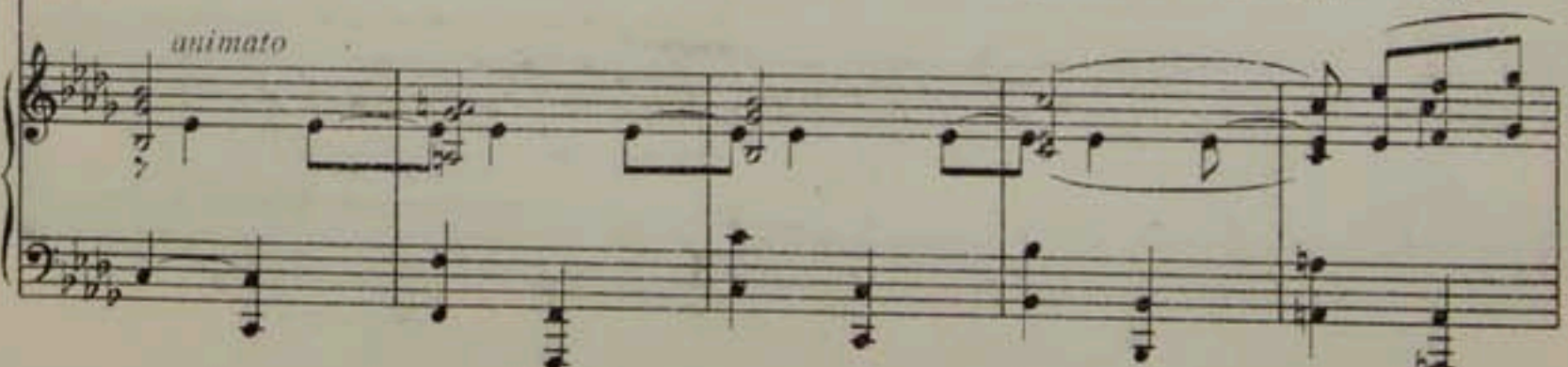

p

animato

ԻՐ - ԷՐ ՎՄ - ՉԱՅՑ ԷՐ ԻՄ - ՀԱՆԻ ՄՅՂ ԻՐ - ՐԻ Մ - ԱՄ - ՎԻ - ՄՂ,
 - ко - ю гла - бо - кой и стра - стью мя - теж но бе - зум - ной;
 бе - зум - но мя - теж - ной:

animato

mp *cre - - - - - scen*

во - луш - ти о - шур' рю - ши - цюш е - ри
 но, как вра - ги, из - бе - га - ли при -

p *cre - - - - - scen*

do

рюш ш - би и - ре, и шиб и рю е - ри
 - ана - нья и встре - чи, и бы - ли пус - ты и

p

do

цюш шиб - ги - цюш и рюш - ре
 хлад - ны их крат - ки - е ре - чи.

m.d.

p

О - ни
 О - ни
 ер - убрѣ
 рас - ста - лись
 не ер - щери
 в без - моли
 ер - ер - ном
 и

mf *dolce*

-ршбу шѣ - рш - шѣ - ер,
 гор - дом стра - дань - и
 е - ршѣ ер
 и ми - лѣи
 об - раз по -

dolce

ро - ю во сне
 ро - ю во сне
 шѣ ер - ер - ер.
 ашѣи ни - да - ли;

mf poco pesante

и сѣхнѣ
и смѣрть
б - ѣхнѣ
при - шла:
нѣ хнѣ - умѣ
на - сту - пи
хнѣ хнѣ -
ло за -

mf poco pesante

mp

-хнѣ хнѣ - ѣхнѣ - умѣ -
гро - бом сви - дань - е...
нѣ - ѣхнѣ, нѣхнѣ
но и ми - ре но -
вом друг

mp

poco rit. p

-хнѣ хнѣ - ѣхнѣ - умѣ,
дру - га о - ни
не уз - на - ли.
пр днѣ - нѣхнѣ
нѣхнѣ...
a tempo

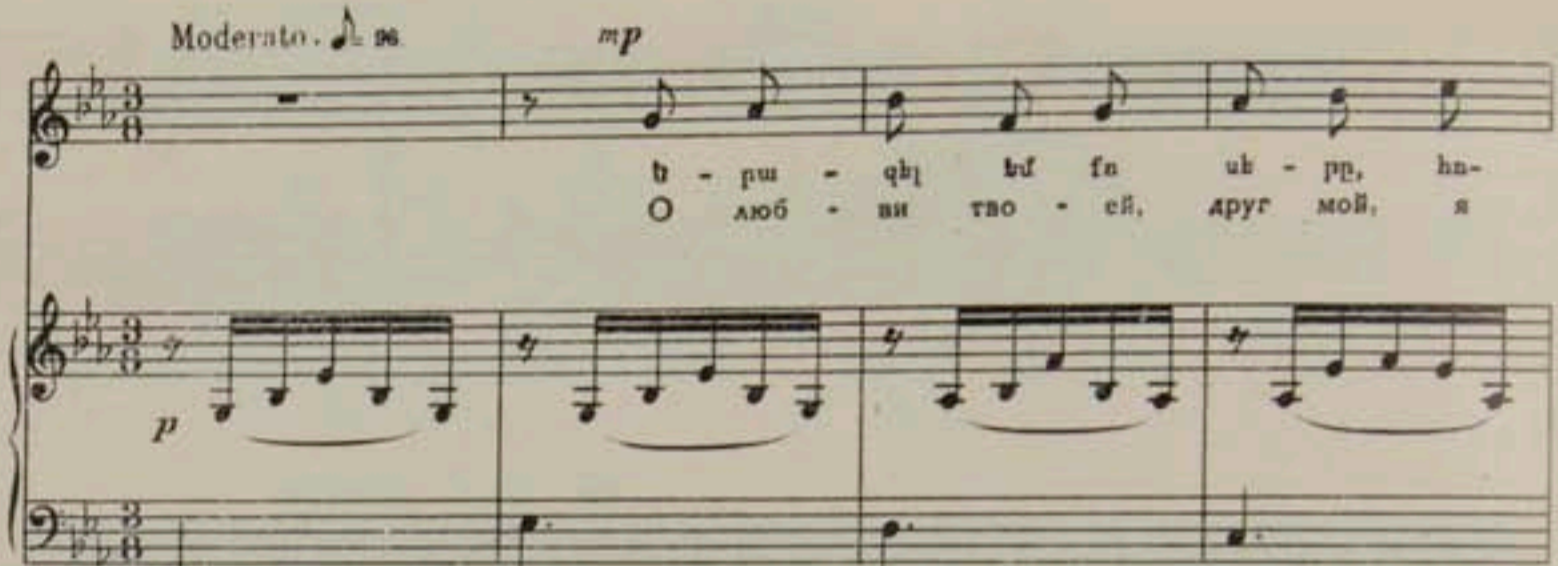
poco rit.

«БГВЗЫ ЫУ ФП УЕРС, ЗОФУУ ЫУ,
 ЗУХУ...
 „О ЛЮБВИ ТВОЕЙ, ДРУГ МОЙ, Я
 ЧАСТО МЕЧТАЛ“

(Op. 1 № 2. 1898)

Исполн. П. ЗИЧЕНКО

Слова С. НАДСОНА

Moderato. *mp*

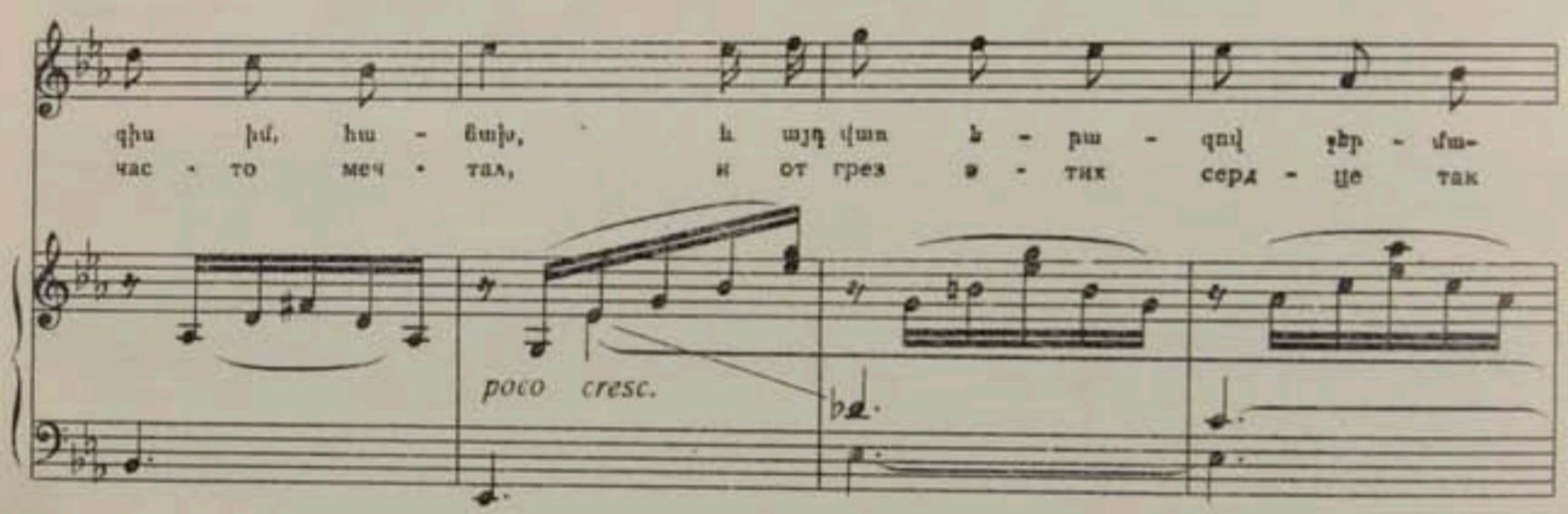
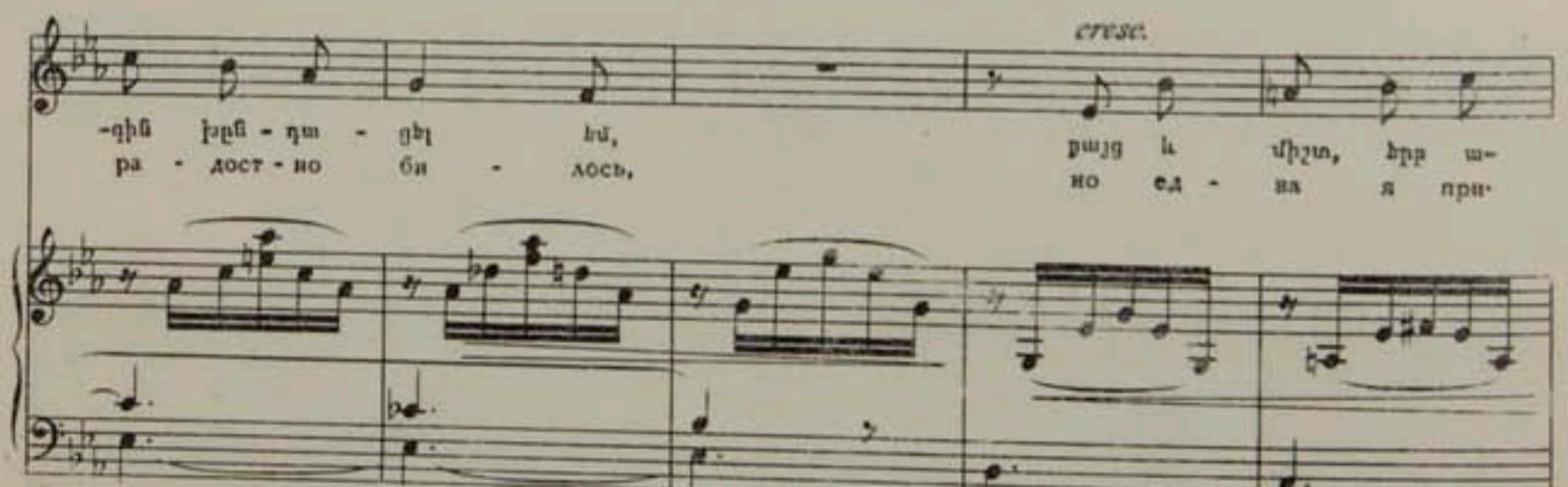
б - рш - қбі ЫҮ фп ук - рр, һа-
 О люб - ви тво - ей, друг мой, я

қһи йҮ, һи - вшҮ, й шҮҫ фшп й - рш - қбі фдр - ш-
 час - то меч - тал, и от грез э - тих серд - це так

poco cresc.

cresc.

-қһи йрҮ - һи - рҮ йҮ,
 ра - дост - но би - лось,
 ршҮҫ й шҮҫ, фдр ш-
 но ед - ва я при-

espressivo

Музыкальный фрагмент с нотами и русскими словами:

-наи ли вы - юга - стры, ии ии-тре
-вет ли-вый взор твой истре - чал, и тре-

Музыкальный фрагмент с нотами и русскими словами:

-вишь ли ири - зныи ии - рши ии
-вож но, и смут - но во мне ста - но - ви - лось.

Poco agitato. *mf*

Музыкальный фрагмент с нотами и русскими словами:

Я ии - ии ии ии - ии ии ии
Я бо - ял - ся за то, что ми-

ηα - υρη - υα - ρη,
 -ну - ет по - рыа,
 k gpe - ηh fa uη - ρα ηηη ηρf-
 у - но - ся при - хот - ли - ву - ю

-βηη ηρ - αρθ - ηα - υρη,
 аспыш - ку у - часть - я,
 cre - - - scen -
 k βα - ρββ αρ - ρη-
 и ос - та - нуть о-

-δυδ k ο - υηρ ηη - ηηρ - ηηβ'
 -πια я вдвой - не си - рот - лив,
 do allargando
 ηα υρη
 е об - ма-

a tempo *dim.*

-будь же - ми - мир
-нув - шей меч - той

уж же - ре - не
не воз - мож - но - го

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of two flats. It begins with the tempo marking 'a tempo' and ends with 'dim.'. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) and features a complex texture with many beamed sixteenth notes in the right hand and a steady bass line in the left hand.

poco rit. *Tempo L* *p*

-мил - ду...
счасть - я...

У, у
Так см-

The second system of the musical score features a vocal line and piano accompaniment. The vocal line starts with 'poco rit.' and ends with 'Tempo L' and a dynamic marking 'p'. The piano accompaniment includes a 'poco rit.' marking and dynamic markings 'p' and 'pp'. The piano part has a prominent bass line with repeated eighth-note patterns.

-щи ш - би - щиев к о - щие ры - гиев да - ре -
-га е - мой ано - ем в пус - ты - не ску - пой. пут - ник

The third system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) and features a complex texture with many beamed sixteenth notes in the right hand and a steady bass line in the left hand.

rit.

-բաւժ Եւս՛ - փոր - դի՛ն, և նա դառն՛ կան - կա - ծաւ՛ և - ծր արա -
 ու - ճիտ՛ օ - ա - չն՛ս և նե - րիտ՛ Եօ - իտ՛ - իա: նե մա -

rit.

Poco più lento.

-բաւժ չե՛ր ար - դար՛ շնն՛ կա - արար՛ ծր - շու - շու՛ իրա - սո - նաւ՛ զո՛ր հա՛ն - զիտն՛ ու տ -
 րա՛յ ևի՛ տյ - ման - նի՛ պա - ևի՛ ցօ - ւո - թօ՛յ և յի - յօ մա - նիտ՛ քօ՛ թե՛նք՛ օտ - ճօր -

marc. il canto

ten. ritard.

-նա՛յ ան - կա - ծա - ծր...
 -սո՛ւտ և չա - Երիտ՛ - իա?

a tempo (lento)

ten. ritard. p m.g. pp

«ԱՅ ՎԱՐԴ»

«К РОЗЕ»

(Op. 1 № 3, 1894)

Խոսք Այ ՆԱՏՈՒԲԱՆԻ

Слова А. ЦАТУРЯНА

Larghetto. $\text{♩} = \text{M}$ *p*

Այ վարդ, լի - սիր - ան - շահ - ին, —
 Мо - лю, поз - во - лья те - бя скус - та,

dimin. poco a poco p

poco più f

բույսերը ը - սիր - ինք էս - ղով, — և է - ին - վանք սիր - անք լի - սիր
 чуд - на - я ро - за, сор - вать, — что - бы лю - бим - мой де - вы грудь

poco più f

ըն - վանք կարծ - էք գիր - անք - ընդ: —
 пыш - но у - кра - сить то - бой.

mf p

mf *espressivo*

Մի վտ-խե-ցար, նը - րա կրթիկն շն րա-առ-մի, քնկալչ վարդ. աշն-անդ վա-տաղ կրթ-
 Ты не за-ви - нись, не стра-шись, грудь у-кра-ша - г е - е в гру - ди той жизнь мла-

allarg. e cresc.

a tempo

- րի առ - կին կան - զի տղ-ընթր կա տ - ան...
 - և - յա բեռտ սեղ - անի և մոշ-նոյ սու - յի.

a tempo

dimin. poco a poco

Սյ վարդ, սառսր նը - րան Կա-շիկ իմ հար առն-շանկ և հույ - սր
 Ты бу - дешь, ро - за, о - бо мне ю - но - му серд-цу шеп - тать

poco più f

բաղ բար-տան-տալ Գա տ - նա-շիկ նը - րա սր-տանկ վարդ-նի սր
 և ա - րո - մա - տոմ նեշ - նամ նեմ սեղ - անի սր - անի վարդ-նի սր
 և - անի սր - անի վարդ-նի սր սր - անի սր - անի վարդ-նի սր

poco più f

mf *espressivo*

Մի՛ վա-խ-եա՛ր, եր - րա կրթի՛ն — չես րա-կա-սի՛ քե-տա՛յ
 O, не за - ня - нешь, не стра-шис-я, — грудь у-кра-ша - я е-

allarg. e cresc.

վարդ. սյն-տեղ սա-տեղ կրթ - ի տի - կի՛ն կյան՛ք քե-տա-րյա՛ր կա-տե-ր
 -e: в гру - ди той жизни мла - да - я бьет свет-лой и мощ - ной стру-

a tempo

-աւառ...
 -սիլ.
a tempo

ff
 al - lar - gan - do

«ՆՆՁԵԼ Է ՆԱ ՔԱՂՅՐ ՈՒ ԱՆՈՒՇ
ՕՐՈՅՔՈՒՄ»
«ОН СПАЛ, РАЗМЕТАВШИСЬ В СВОЕЙ
КОЛЫБЕЛИ»

Խոսք Ի. ՆԱԿՈՆԻ

(Օր 1 № 4.1899)

Տառեր Ս. ՆԱԴՏՈՆԱ

Andantino. $\text{♩} = 80$ *p tranquillo*

Նրի - ջի Է Բն Դադ - ցրր Եւ Սի -
Он спал, раз - ме - тап - шись в сво -

-նաչ օ - րոց - Բա - լը, Է լըն Եր - կու սուրբ Ե՞ն Եր - րաի Դն - տն -
-էի ԿՕ - ԱՄ - ԵԵ - ԱՆ ՈՒ ԿՆ ԽՈ ԼՅԵ ԴԵ - ՆԻ ԿՆԵ - ՄՍ ԲՕ - ԼՈՏ -

-նաւ,
-ԱՆԻ

dolce

una corda pp sempre

mp

misterioso

f *pp* *f* *pp*

sosten. assai

ես - սրբ կաթից-նուս՛ւր եկ, և ես - սրբ նո - յու՛մ կէ տղ նար եկ-վո-րին սրբ ցու-
 дол - го сто - я - ли, и дол - го гая - де - ли, и раз - ду - мьи на но - по - го

tre corde
sosten. assai *p*

cresc. *rit.*

-վոր տղ - յար - նուս՛ւր եկ
 гoс - тв зeм - ли.

cresc. poco a poco *rit.*

Tempo I. *espressivo*

mf *cantabile*

уб - ре ши - каиѣ ѣ дѣ - ли шѣ - фѣ-
во - ры оа - ной про - си - я ли лю-

cresc.

-ри - ѣр ли - ршиѣ ѣр а ѣр - ѣр 189-
бо - вью, я вся о - за - рив - шись не-

cresc.

Елиѣ шѣѣ - ѣѣ - ѣѣ ѣѣѣ - ѣѣѣ ѣѣѣ ѣѣѣ
бес - ным от - нем, о - на на - кло-

dim.

-рѣб — ми ми — амыи — юа — баша — іааіа — к, ми — аша — бр — ри
 -ни — ааь к е — го — на — го — аавь — ю и — ти — хо е

ten.

іаіа — гр іаіа — іааіа — к — юш — іаіа...
 -го о — се — ни — аа — кре — стом...

p

pp

«ՆԱՅԻՐ, ԼՈՎ ԱՎԵՐ ՄԻ ԱՄՐՈՅ Է»
(Սուգակի արարված)

«ВЗГЛЯНИ, НА УСТУПЕ ВЫСОКОМ»
(К развалинам в Судеке)

Կարձ Բ. ՐԵՄՆՈՒՄ

(Օր. 5 № 1.1900)

Տառեր Ս. ԲՐՈՒՆՏԱ

Adagio. $\text{♩} = 48$
p *tranquillo*

Նայ-իր, լով ա-վեր մի ամ-րոյ էջոյ - ջի սեղ ի-անն կա-տա-րին, _____
Взгля-ни: на ус-ту-пе вы-со-ком раз-ва-ли-ны зам-ка сто-ят; _____

p *tranquillo*

մ-րոյն օ-րի-րի գր-րն-գրնն է
օ-նե օ-про-шед-шем, да ле-ком,

ըն-ված մտ-ան-ցիտ Գո-րի-րից...
օ-կա-նի ն-вой го-во-рят...

poco

mf *espressivo*

cresc.

Աղբյուր է ցու - ված իմ սրբ-տառ - մը բոլոր - տիս քի - կոր - ներն են մեռ -
 Так в сер - дце мо - ем на - бо - леп - шем об - лом - ки лишь сча - стья ле -

mf *espressivo*

cresc.

stringendo

-ցի,
-յառ,

p *tranquillo*

a tempo

tranquillo

իմ ցու - ված ար - քայ - քայ - քայ ար - քայ - քայ իմ
 как в зам - ке, дан - но о - пу - стев - шем, в нем прош - ло - го

poco cresc.

-րազն
դե

է մա - թի...
ևս սքոօլ - չառ.

dim.

«ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՕՐԳԱՆՈՒԻ ԵՐԳ»
 «ВОСТОЧНАЯ КОЛЫБЕЛЬНАЯ ПЕСНЯ»

(Op. 5 № 2.1900)

Խոսք Ռ. ՊԱՏԿԱՆՅԱՆԻ

Слова Р. ПАТКАНЯНА

Larghetto. ♩ = 58. *p*

Ա - ր ղ, իմ սո - խնի, _____
 Со - ло - вуш - ко мой, _____

ր ա զ լի - ռ զ զ ի - ղ ի, _____
 к нам ты при - ле - ти _____

ա մ - ղ - ը զ - ը զ ի - ղ ի ի - ղ ի _____
 и пес - энью сво - ей ли -

ա ղ ի _____ տ - ղ - ը զ ի, _____
 - ղ ի _____ տ - ղ - ը զ ի _____

ր ա ղ զ իմ ի - ղ ի _____ կ, _____
 Но сны мой пла - чет, _____

mf *sostenuto*

a tempo

դու. ար - խաղ, ար՛ զալ,
нет, вер - нись в ле - са:

իս՛ քր - զից չաւ - զի
вид - но, не судь - ба
ար - քա - ճաւ զաւ -
быть е - му пав -

a tempo

p

- Յալ:
- լոմ.

Ե - ին - զալ
Со - ро -

Ետր - արի, զոզ, ար - ծա - րաւ - սր,
- Կա Վո - րո՞ւ - Կա, քր - Լե - Կնամ Կնամ,
Շ - Իր
бол - тов - ней

mf

— գրու - ջով ար - զուս Բա - նր քեր — րայց Եւ լա-
 — սո - ւի — սմ - նա Կ - սմ - նի... — Но горь-ко

sostenuto *a tempo* *espressivo*

-իւ և, Կա - շտ - զուկ, մի՛ գայ, քի ար - զին լու - զի
 Լա - Վե՛տ մի - ԼԵ՛Յ ի՞նչ սմ - նո՛ւ: Կոր - Գա - ՏՈՄ ԼԱՍ - ԿՈ՛Ւ

mf sostenuto *a tempo*

սով - զի - Բար զի՛ն - քայ: Եւ լա-
 ՕՆ ՈՒ ԿՈ — ՎԵ՛Տ ԲՅՒՄ:

p

Род пр - ар, ш - рѣ, фу - ги - арм рш - рѣ,
О - хо - ту сво - ю, храб - рый со - кол, ос - тавь:

p

фа вр - ар, га - га — рѣ пр - рѣ га - рѣ...
не ждет ан тво - ей — пе - снь мой см - лок...

mf

рш - рѣ пр в - гац' пр - рѣ р - нъ - гац,
Лишь со - кол за - вѣл, смолк мѣ - лют - ка мой,

pp

аиѣ - ѣр   ѡр - ѡб - рѣ   аиѣ - ѡб   ѣр - ѡб-
 под   песнь   бо - е - ну - ю   слава - ко -   он - ус

pp

-ѡбѣ:
 нух.

rit

«ԱՇ, ՍՊԱՍՈՒՄ Է ՔԵՉ ՀԱՄՐՈՒՅՐԱ»

«Я-Б ТЕБЯ ПОЦЕЛОВАЛА»

(Op. 5 № 3. 1901)

Կոմպ. Ա. ՄԱՅԿՈՎԱ (Երասմուսիան Էրզրումի)

Слова А МАЙКОВА (из новогреческих песен)

Allegretto. $\text{♩} = 78.$ *mf* *grazioso*

Ա՛, սոս-սոս Է թի հոս - րոս-րոս-
Я-б те-бя по-це-ло-ва-ла-

րոս Է-րե տե - քի լու - սի - քի, կոմ տե - քի տի - տի տի - տի
да бо - юсь, у - ви - дит ме - сца, не ны зноз - доз - ви у-

-ի - րե... լար կրկի - նի քր-կիքի տառի
-նի - քի... քի սե - քի ба зноз доз - ка схи - ти

լը և ծն-
 ցա ն րա՛ց

cre - scen - do *f*

-վի՛ն և՛ս - սի՛ . ա յի՛ն
 -սկա - յետ սի - ոյ՛ո մո - յը .
 րյօ .

cre - scen - do *dim.*

mp *cre - - - - - scen -*

ծովն և՛ մա - վա - րի՛ն դա՛դա - Յի - րը, մա՛վն և՛-
 սի - նե մո - ռե սկա - յետ նե - սլա՛մ, Ե՛ս - սլա

pp *cre - - - - - scen -*

do *rosso* *a* *rosso*

Մա - րա, ինչ - քան որ - քան, ինչ որ - քան ի
Я - ни ры - бо - ло - ву, а у Я - ни лю - ба

- *do* *rosso* *a* *rosso*

Մա - րա, ինչ որ ի - մա - ցի կ Մա - րա, ինչ որ
Ma - ra, a kor - da y - ana - et Ma - ra, vse y-

ritard. *a tempo*
mf *espressivo*

- ինչ որ ինչ որ ինչ որ ինչ որ ինչ որ
- ana - yot no - ko - lot - ke, kak te-

ritard. *a tempo*
mf

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальные ноты имеют следующие подпевы: -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ. Подпевы под нотами: -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ. Подпевы под нотами: -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ. Подпевы под нотами: -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ.

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальные ноты имеют следующие подпевы: -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ. Подпевы под нотами: -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ. Подпевы под нотами: -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ. Подпевы под нотами: -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ.

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальные ноты имеют следующие подпевы: -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ. Подпевы под нотами: -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ. Подпевы под нотами: -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ. Подпевы под нотами: -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ, -ахъ.

rall. e dim.

-ah, рих - ржиб дѣ - нѣ _____ рѣ _____ дѣт _____ бл
 -ре - бря - на - я _____ я _____ блонѣ _____ нас _____ цѣт -

a tempo

жи ир - ѿ рѣр - рѣ _____ рѣ _____
 -та - ми о - см - па - ла _____

a tempo

ca - - - lan - - - do

росо а _____ росо _____

«ԴԱՆԴԱՂ ԻԶՆՈՒՄ Է ԻՐԿՈՒՆԸ»

(Նովյուրթ)

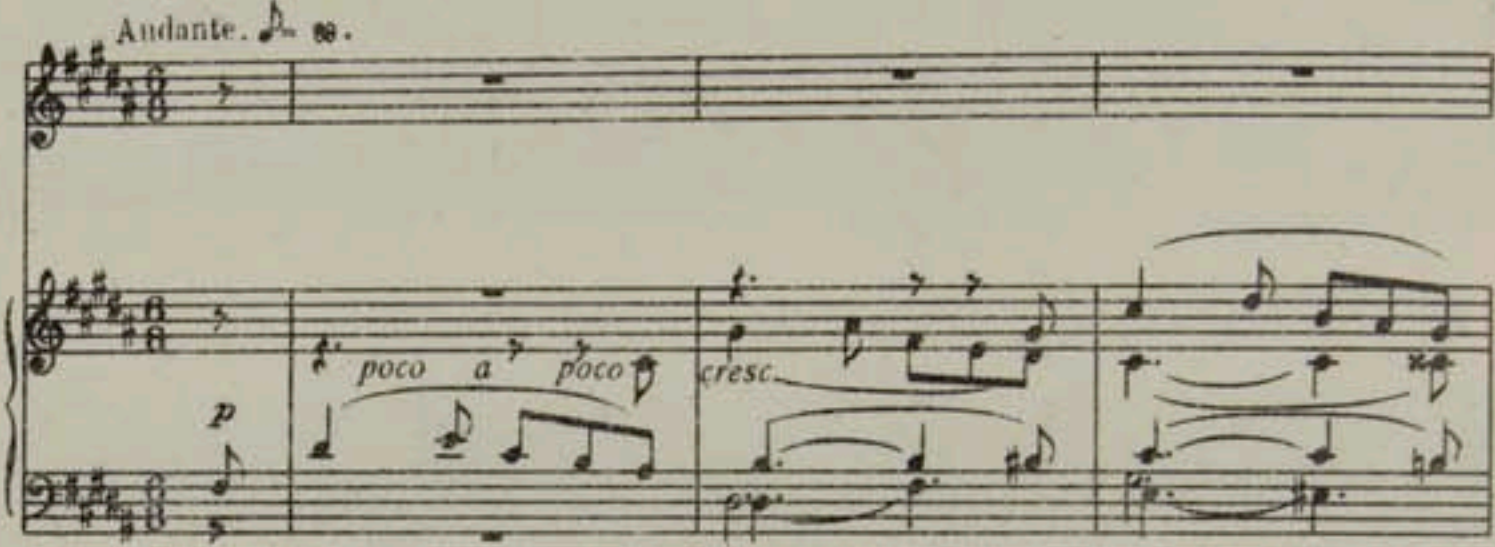
«ЗАРЯ ЛЕНИВО ДОГОРАЕТ»

(Ноктюрн)

(Op 5 № 4.1901)

Խոսք Ս. ՆԱԿՈՐՆԻ

ՏԼՈՎԱ Ս. ՈՒԴՏՈՆԱ

Audante.

poco a poco cresc.

p

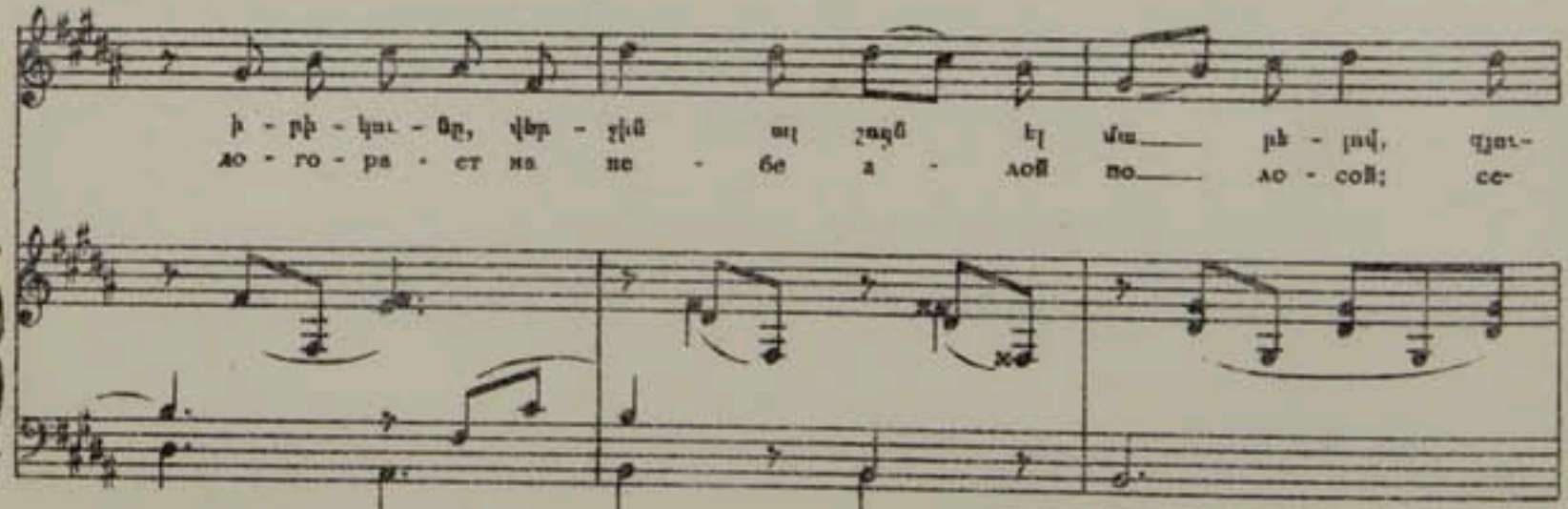
sempre p e tranquillo

Դան. գաղ իշ - Յոժ Է
 За - ря ле - ни - во

a tempo

sempre p e tranquillo

Ի - ը - կու - Յը, վեր - շին ար շարժ էլ մե ըն - ընդ, գլա -
 ԼՕ - րօ - րա - ց ռա ռե - Յե ձ - ԼՕՅ ռօ - ԼՕ - ցօՅ; ցե -

poco cresc.

-դիմ ափ - տի է Բազ - ծրբ Բու - նը, գի - շերն ան - դրր է
 - ԼՕ Եզ - շուչ - ու չա - սմ - Բա - ԵՏ Բ ՍԻ - Կ - ՆԻ ՈՒ - ՇԻ

poco cresc.

dim.

espressivo

Խոր ա գոգ:
 ԿՕ - ԼՍ - ԲՕՊ...

Օ՛, ինչ գի - շեր...
 Կա - Կա - Կ ՈՉԻ!

p

tranquillo

Նի - Կի ծա - ԿՆ - ԲԵ Կաճգ - նի ԿՆ - Բա - ԲԵ ԿԵ - ԿՆ - ԵՆԻ.
 Կա ԿԵ - ԿՆ - ԿՆ - ԿՆ, ԿԵ - ԲԵ - ՆՎՆ ՍՈՆ - ՆԻ - Ե ՏՕ - ԿՏ,

marcato

іш - вш; іш; - шбрі шт іш — шш - шш - рр іш - шш да - шш шрш-
 и и - шум - руд - шш - е — по - ли - ны в гла - бо - кой мгло бош-

-ші шш шш... іш - шш шш - шш ш - шш шш - шш - рр' шш-
 -моли - мой спят. В ка - приа - ных стран - ных о - чер - та - ных не-

шшш шш шш - рр, шр - шшш - шшш. шш'ш, ш'шш шш-
 -сут - ся туч - ни в не - бе - сах; свет с тьмой в ро-

-հոյ Ե՞ն լույսն ու արեւ - բը տերնն ու ծառն և - ճե՞ն Թեր - կում:

-СКОШ - НМХ СО - ЧЕ - ТА - НЬЯХ АС-ЖИТ НА АНСУ - ТЬЯХ И СТВО - АЯХ-

mf Più animato.

Մա - րով ար - արով ես զրո բն - արով և շի -

С от - ра - дой жад - мой грудь вды - ха - ет в со -

cre - *scen* - *do*

-բի - բը գով զի - շի - րա - շի՞ն, և Եր - Եր - րից և -

-би про - слава - ны о стру - и, и сно - ва в серд - це

allargando

-ше - раш - ра - ш к - ор - ра - ш - ра - ш - ра - ш
 за - ки - па - ет же - ла - ные сча - стья и люб - ви, же -

a tempo (animato) *poco rit.* *a tempo*

-ро - ш - ра - ш - ра - ш - ра - ш иш - ра - ш...
 -ла - ные сча - стья и люб - ви.

a tempo (animato) *poco rit.* *a tempo*

dim. *e* *rit.* *p*

-РҮВШГҮЧЛҮН ԵՐԳ-
 (Եղանակը ժողովրդական)
ТАТАРСКАЯ ПЕСНЯ
 (Мелодия народная)
 (1902)

Խումբը ըստ Ա. ՊՈՒՆԻՍԻՅԱՆԻ

Տեքստը ըստ Ա. ՄԻՆՈՒՍԻՆԻՅԱՆԻ

Larghetto. $\text{♩} = 20.$ *p*

Պայի - ր Իր Խո - ւո -
 Կե - քե - ր Ե - ր Ե - ր Ե - ր

- Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ
 - րյա Կա Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ

Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ
 Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ Երբ

-ра - я;
-ра - я;

The first system consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line has two lines of lyrics: "-ра - я;" and "-ра - я;". The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and a more complex accompaniment in the left hand.

mf
ра - ми - ир - к - ва. иф - ш - ривв рр рив - рр -
сча - стия, кту спо - ю кровь - про - лет за край род -

The second system includes a vocal line and piano accompaniment. The vocal line has two lines of lyrics: "ра - ми - ир - к - ва. иф - ш - ривв рр рив - рр -" and "сча - стия, кту спо - ю кровь - про - лет за край род -". The piano accompaniment is marked with *mf* and features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and chords in the left hand.

-ной и бо - ю: о - бой - мет е - го с лас - кой

The third system includes a vocal line and piano accompaniment. The vocal line has two lines of lyrics: "-ной и бо - ю:" and "о - бой - мет е - го с лас - кой". The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and chords in the left hand.

Pochissimo più lento.
f *espressivo*

poco rit

Муш - ту бу - р - ю - ра - ю му - ст - ви бу
 стра - стной де - ва ра - я; но сча - стли - вы

ру - ми ми - ф - ре, и - ре - ре - ре - ре
 не срав - нит но тот, кто, не гу

воз - душ - ный и - лод' ии - ра - ду - ют бу
 как гве - тои, в ти-

Му - ра - пе ма не жит, ми - ла

The first system consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line has lyrics in Cyrillic: "Му - ра - пе ма не жит, ми - ла". The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the left hand and chords in the right hand.

allargando *ff*

ду - ху - ре - бу... ду - ху - ре - бу...

allargando *ff*

The second system begins with a tempo change to *allargando* and a dynamic marking of *ff*. It includes a vocal line with lyrics "ду - ху - ре - бу..." and a piano accompaniment. The piano part features a more complex texture with arpeggiated figures and sustained chords.

a tempo

a tempo *dim.* *mf* *mf*

The third system starts with a return to *a tempo*. It features a vocal line and a piano accompaniment. The piano part includes a *dim.* (diminuendo) section followed by a *mf* (mezzo-forte) section. The system concludes with a *mf* dynamic marking.

«ՋԿՆՈՐՍՆ ՈՒ ՖԵՅԱՆ»

(Քաղաքի բնակիչ համար)

„РЫБАК И ФЕЯ“

(Баллада для баса)

(Op. 7. 1902)

Խաղի Մ. ԳՈՐԿՈՒ

Слова М. ГОРЬКОГО

Largo. ♩ = 46.

p

росо ит

mp Andante. ♩ = 60 - 63.

Ի՛նչ - երբեք էր գի - տեսի - փր զի փե - լիս, ————— գի -
 В ле - су над ре - кой жи - ла фе - я, ————— в ре -

mp

-տեսի նա հա - նախը ը - զտ - երբեք ————— զի որ' մե - լիս -
 -կե օ - նա չէ - ժո - յու - ղա - ասի ————— և րա՛, ու - ղա -

p *mp*

-гуд бы пр - шак - жность, ти - ши и на - ри - ги рйй
 - был о - сти - ри и ры - бау - ки - е се - ти по-

The first system consists of a vocal line in bass clef and a piano accompaniment with two staves (treble and bass clef). The piano part includes chords and arpeggiated patterns.

-гуд и - бы
 на ААСИ Е-

The second system continues the musical piece, with a vocal line and piano accompaniment. The piano part features a prominent melodic line in the right hand, marked with a forte dynamic.

Adagio marciale. 2/4 = 28
energico

-гуд ии ш - шак брй - берийи - ри... Ноуу мав е ти - ши ти - ши
 - с ры - ба - ки ис - пу - са - лись... Но был с ми - ми ю но - ша

The third system is marked 'Adagio marciale. 2/4 = 28' and 'energico'. It features a vocal line and piano accompaniment. The piano part includes chords and a melodic line in the right hand.

Animando.

Ημερ — (μν), υφ — βινφ φβ — ρβ — ββ βιν φρρ — βινδ κ. κ.
 Μαρ — κο, εχνα — τια οη κρα — σα — νη — τυ φε — ο η

ff allargando

τιατ ε βινδφ υβ — — — — — ρρβ ο ρρβφ κ.
 σταλ γε — λο — νιατ — — — — — ε — ε καρ — — — — — κο.

allargando

Andantino. ♩ = 49. mp grazioso

βελ φβ — — — — — γαβ — — — — — αρ — φβυ φβ — γαρ βιν — φρ. βινδ
 Α φε — — — — — η — — — — — κακ γη. — κβ — η βετ — κα, β μο.

-лих ———— аба - фь - рилъ қш - рур-филъ к.   йш - уилъ к бр-
 -гу ———— чих ру - мах из - ви - ва - лась.   да в Мар - ко - вы

mar - cato la melodia

Viole Pizz.

-пи ———— ах м - зь - ру к пилъ к - рилъ ———— и дри-
 о ———— чи сан - де - ла и ти - хо над чем ———— то сме-

tr

-идалъ к...
 -я - лась...

p .egg.

mp

Poco meno mosso.

rit.

mf

Всѣмъ - днемъ _____ к . вѣ - рнѣннѣмъ и здр - о - рр - оу
 Весь день _____ о - на Мар - ка лас - ка - ла, а

Poco più lento.

Tempo I. (Andantino).

p

вѣр - какъ _____ пр - толь - ко _____ нощъ на - сту - пи - ла, _____ про - па - ла _____ ве - се - ла - и

Adagio. $\frac{1}{2} = 30.$

вѣ - рнѣннѣмъ - _____
 фе - а; _____

и
 у

mf

Успр - ён - дѣ - спр - спр - спрѣ - рнѣд љ.,
 Мар - ка - лу - ша - за - грус - ти - ла...

ѿпр-
И

pp

Andante, ♩ = 62-66.

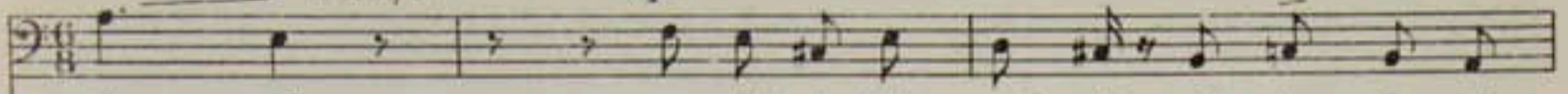
— рнѣд љ. ѿ - бш ор — ш ѣѣ - рѣ - рр. шѣѣ шѣѣ — пѣр ѿ -
 днн хо - дит Мар — ко. и но - чи и ле - су. — над ре -

mf *espressivo*

— рнѣд љ. ѿ - бш - ѣр. фѣѣѣѣ - рнѣд, и - рѣ - ѣѣѣѣ — љ. ѣѣ
 — ко — ю Ду - на - ем. все и - щет, все сто — нет: „где

mf

allargando *a tempo* *mp*

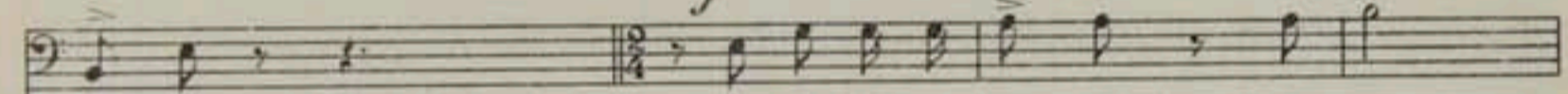

փե - յսն. ր - րն էլ իրն - զով ին - տն - հայն է, ան-
ֆե - յա? А пол - ны сме - ют - ся: „не - зна - ем, не-

a tempo

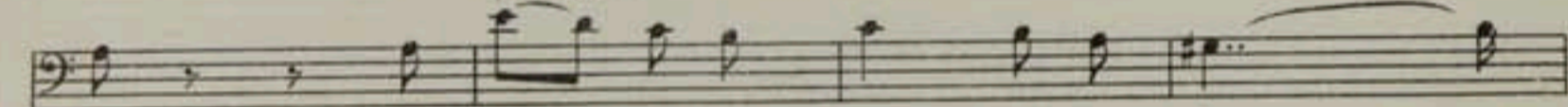
Piu mosso, $\text{♩} = 72 - 76$

-հայն է... Ին - տն է մեր Մար - զն, — ար - տով —
-անա - ցմ!՞ Но он за - кри - чал им: „мы же —

allargando

ի... րն - ճրդ — էլ ին - զով իր - րն ին —
-րե! Вы са — ми уг - ра - е - те с не —

p *ff allargando*

Tempo I. (Andante)

p

И бро - сил - ся ю - но - ша гла - пий в Ду - най

p

poco rit.

poco rit.

dolce *Largo.*

чтоб най - ти сво - ю фе...

vantabile

pp

tr

dim. e rit. *tr* *a tempo* *p*

poco rit. *p*

Adagio. $\text{♩} = 50.$

p

Ἰη - ρουὸς ἐ - ρη - ρου - ῖος ἡγι - σθη - τῶν.
 Ky - na - er - ca φε - α η Δυ - να - ε, -

dolce

ὅς - τε ῥῆς ὁρῆς - ῆς Ἰω - ῶν - ῆς ἡγι - σθη - τῶν.
 как рань - ше, до Мар - ка ку - па - лась, а

Муш - лаб ур - цы' - ту' - ур - цы' - ту...
 Мар - ка уж не - ту' - уж не - ту...

poco a poco cresc. ed

energico Più mosso.

Но Муш - лаб
 Но все же о

accelerando *energico*

Муш - лаб ур - цы' - ту' - ур - цы' - ту...
 Мар - ка хоть пес - ня о - ста - лась.

mf

mus. пр др љуби - љу њу - рѣдѣ
мы на зем - ле про - жи - не - те,

ѣбу - цѣ љубу, ар - љѣ - ре и -
как чер' - ом сѣе - ны - е

P colla parte **sf**

-ѣбу, -
-ют,

и љубу љу др - љѣбѣ др о - рѣ - ре,
ни ска - зок про вас не рас - ска - жут,

и дрѣвѣ др љѣбѣ љѣбѣ љѣбѣ
ни пе - сен про вас не - спо -

sf

-ѣбу,
-ют!

ff

«ՄԱՍՈՒՄ»
«В ОЖИДАНИИ»
(1904)

Խոսք Ալ. ԳՈՒԵՆԻՇԵՅԵՎ-ԿՈՒՏՈՒԶՈՎԻ

Слова Ал. ГОЛЕНИЦЕВА-КУТУЗОВА

Andantino. $\text{♩} = 88.$ *mp*

Ան - կոյն ու ան - քրի վր քի - զով հոգ-
 Ка - ким то ме - длен - ным ог - нем ду-

- նած նի - գրի իմ լուս ար - վառ է, անց - նալն ես
 - ша у - ста - ла - я то - ми - ма, за ча - сом

դավի օ - րե - րը ծով, դավ - զիզ շք - րից ան - նի ան-
 час и десь за днем, не то - ро - пясь, про - хо - дят

Pochissimo più mosso.

-kud b0:   & - uad hr-   h&at, q& - q&it ub-

ми мо   Не - на - стве,   жса - ты - о   анс-

-ra.   w2 - b&it fu - d&it ur - f&it&it q&it - ju - q&it.   d&it -

ты.   о - сен - ней   нью - ги   за - ны - на - мде,   к у

rit.

Più lento.

-f&it - d&it - f&it&it h&it&it&it w&it - d&it,   ur&it&it - d&it - h&it&it w&it - f&it&it d&it - f&it&it k...

ме   не - движ - ны - е меч - ты,   в гру - ди не - молч - но - е стра - да - нье!

rit.

Allegro. ♩ = 120.

First system of piano accompaniment. The right hand features a melodic line with slurs and accents, while the left hand provides a steady bass line. Dynamics include *ff* and *p*.

Second system of piano accompaniment. The right hand continues the melodic development with slurs, and the left hand maintains the bass line. Dynamics include *f* and *mf*.

Third system of piano accompaniment. The right hand has a more active melodic line with slurs, and the left hand continues the bass line. Dynamics include *ff* and *p*.

Fourth system of piano accompaniment. The right hand has a melodic line with slurs, and the left hand continues the bass line. The instruction *poco rall. e dim.* is written above the right hand.

Vocal line starting with *mf* and the instruction *recit. a piacere*. The lyrics are:

 Үш - жи к ро - ре ушр. һви - җиғ, во -

 При - мчит - ся весть из да - ле - ка, кру -

Fifth system of piano accompaniment. The right hand is mostly silent, and the left hand continues the bass line. The instruction *colla parte* is written above the right hand.

-ppg   qbr - tbr   шр - бивл   пп   рш - рр
 -гом   за - пах - нет   кро   шью   брат - ской,

mf colla parte

Tempo I. *mp* *ppoco*

шп - ррр   шр - гаилф   пп   шк   рш - ррр,
 и   вночь   без - моа - вл - е,   тос - ка,   уш - по-

p *ppoco*

cresc. ed allargando Pochissimo più mosso.

-ш   qbr - hbr   пп   fbr   шп - qbr - рр...   рр   бр   шп
 - кой   у - мас - ной   му - жи   ад - ской!   И   вночь   ка-

cresc. ed allargando

rit.

-рѣгъ ѿ - рѣгъ ни ѡмнѣ, рѣ ѡмнѣ ѿ рѣгъ - ѡм - ѿ ѡмѣ - ѡм - ѿ, рѣгъ
 -деж - деж и меч - ты, же - лѣн - ноѿ бес - ты о - жи - да - нѣо, с

Piu lento.

ѡмнѣ ѡ - ѡмнѣ ни ѡмнѣ, ѿ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ
 -сея - сея ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ, ѿ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ ѡмнѣ

a tempo

ѡмнѣ...
 сти...

a tempo

Animato. ♩ = 100

recit. a

f Прочь! ————— рух шог-
                                      дух со-

mf *sf* *colla parte*

piacere

p

poco - a -

-иї шог - шог ігги - ігги - др,
-мис - ния и - до - ви - тий!
рух шог рг
Пусть мрак ————— слви-

p poco - a -

poco

cre - scen - do

шшии - іш - ви ви - ршї,
-га - ет - ся кру - гом,
рух шш
пусть льет - ся

poco cre - scen - do

-рѣ— ір-іѳі џиѳі іт - џр. рѳѳ рѳіѳ фѳ-
 дождь на нас сер - ди - тый. пусть бу - ря

-ѳ ————— ѳѳѳ ————— ѳѳіѳ ѳѳѳ - рѳѳіѳ:
 сто ————— нет, ————— не - ре - ждем!

ritard.

ritard.

ff *Maestoso e con forza.*

ѳѳѳ ѳѳ іѳѳѳ - рѳѳ іѳѳ ѳѳѳ ѳѳѳ - іѳѳѳѳ -
 Не о - до - ле - ет нас не - вѳѳѳ - да,

фор - шисі еі рш - іш - шисі іш - шисі іш - шисі, шр
 стря - слась бе - да - сне - сем бе - ду! Ся

шд ерл - рш н - рш шд шд е,
 ны ве - ли - ко - го на - ро - да,

allargando assai *a tempo*
 шисі шр рш - шисі шисі шд - шд - шисі;
 мы и на - шу не - ру - ем звез - ду.

allargando assai *a tempo*

И - вьдѣ
 И про - каютъ, будь, чей

The first system consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a rest, followed by the lyrics. The piano accompaniment features a steady bass line and a more active treble line. A dynamic marking of *ff* is present in the piano part.

ршѣ, шѣ - горъ к, аѣ ѣ ш - ѣѣѣ ѣѣ
 дух сму - титъ ся, чей в стра - хе по - блед-

The second system continues the musical piece. The vocal line has a more melodic and expressive quality. The piano accompaniment provides harmonic support with chords and moving lines.

ѣѣ - ѣѣ - ѣѣ, ѣѣ ѣѣѣ - ѣѣ - ѣѣ. ѣѣѣ - ѣѣ - ѣѣ-
 - ѣѣ - ст лиѣ, кто ма - ло - душ - но у - сом-

The third system concludes the page. The vocal line ends with a sustained note. The piano accompaniment features a final chord and a melodic flourish in the treble.

allargando

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Темп: *allargando*.
Вокальные тексты:
-фар к, и дяр др цшн лр рлх - ш-
-нит - ся и дрос нет хоть е - ди - ный

a tempo

Музыкальный фрагмент с вокальной линией. Темп: *a tempo*.
Вокальные тексты:
-се...
мнт...

a tempo

Музыкальный фрагмент с фортепиано. Темп: *a tempo*.

Музыкальный фрагмент с фортепиано. Темп: *a tempo*.

Музыкальный фрагмент с фортепиано. Темп: *a tempo*.

«ՕՋԻՍԱՆԴԻՍ»

«ՕՅՈՄԱՆԴՆԻԱ»

(Օր. 11 № 1.1904)

Ես սբ ԵՅՈՄԱՆԴՆԻԱ
(Տր. Կ. Բալմոնտ)

Слова ШЕЛЛИ
(Русск. пер. К. БАЛЬМОНТА)

Adagio $\text{♩} = 55$ *mp recit*

Ես սբ ԵՅՈՄԱՆԴՆԻԱ ԵՅՈՄԱՆԴՆԻԱ ԵՅՈՄԱՆԴՆԻԱ ԵՅՈՄԱՆԴՆԻԱ
Я встре - тил пут - ни - ка; он шел из стран да - ле - ких

Andante. $\text{♩} = 69$ *p tranquillo*

և ինձ տեսնե՞լ
и мне ска - зал:
Վա՛ր՛ս, Վա՛ր՛ս,
Вла - ли, Вла - ли,
Վա՛ր՛ս
глас

Վա՛ր՛ս
веч
Վա՛ր՛ս
нось сто - ро - жит
Վա՛ր՛ս
пуч - ты
Վա՛ր՛ս
նի - տի - ան

-рѣ. _____ шѣ - дѣшѣи   пѣ дѣшѣ рѣ - ѣѣѣ   к   ш -
 -пу. _____ сре - ди   пес - ков глау - бо - ких   об -

росо   *p*   *росо rit.*

-ѣѣѣ ѣѣ шѣ - дѣшѣи рѣ - ѣѣ - рѣ рѣѣ ѣѣѣ ѣѣѣ...
 -ас - мок ста - ту - и рас - пав - шей - ся ле - жит.

росо   *p*   *росо rit.*

Росо meno mosso. ♩ = 60.

p   *mf*

ѣѣ - ѣѣ - ѣѣѣ - ѣѣѣ   ѣѣѣ - ѣѣѣ ѣѣ - ѣѣѣѣ ѣѣ ѣѣѣѣ ѣѣ - ѣѣѣѣ ѣѣѣѣ   ѣѣѣѣѣ
 Из по - лу - стѣр - тых черт сѣѣѣѣ - жит над - мен - аѣѣѣѣ пла - мѣѣѣѣ,   же -

-дѣлѣ дѣ шѣ - нѣ - рѣ - шѣ - рѣ шѣ - рѣ шѣ ш - дѣлѣ,
 -дѣлѣ - е зас - та - влять весь мир се - бе слу - жить;

p *poco rit*
 ѣр - ми - прѣ дѣдѣ ѣрѣдѣ: шѣ - зѣдѣ: шѣ - рѣдѣ шѣ - рѣдѣ: ѣ ѣрѣ-
 на - я - тель о - пыт - ный нао - жна в без - душ - ный ка - менѣ те

mf *poco piu largo* *cresc.*
 -дѣ - рѣ шѣдѣ, прѣ рѣдѣдѣ ѣрѣ - рѣдѣ бѣдѣ ѣрѣ - дѣдѣ-
 стра - сти, что мог - ли сто - ле - тѣя те - рѣ-

mf *poco piu largo* *cresc.*

-ghy: _____
 -ghya _____

p a tempo

0j qan-qua - sib i Em, - pl - kapu ip hih qe - pl - pa -
 И сох-па-рма сав - на оу - ао - моа ка - ба - а - нби

Adagio maestoso e pesante ♩ = 24

da — O — qe — dal — gup — h' — up — fuf — cu — nu — qe —
 Я — O — ва — нн — нн — ан — а, а — нн — нн — нн — нн — нн —

rall.

-рр, _____
-рей! _____

Всѣ - рѣ - шѣнныи делаи - мѣи не - имѣю - щии кон - ца

rall.

cresc. *ff poco piu largo* *rall.*

-рѣ - шѣнныи, вла - дѣи - тель - ственныи, всехъ вре - менъ, всехъ странъ и всехъ мо -

cresc. *ff poco piu largo* *rall.*

a tempo

-рр... _____
-рей! _____

a tempo

«ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԼԵԳԵՆԴ»
 „ВОСТОЧНАЯ ЛЕГЕНДА“
 (Op. 11 № 2. 1906)

Խոսք Թ. ԿԱՐՏՅԱՆԻ

Տառեր Ս. ՄԱՐՏԻԱՆԻ

Andante. $\text{♩} = 60$ *mp* *misterioso*

Բար - քանի և յոր - վանք կը կան - ժուծ շնչ - քու -
 Над цар - ством шай - та - на тро - пин - ка ши -

pp

pp cresc. ed animando

Կի... Կան... Կար - ղիկ ո - րո - վանք կ - ին զու - ըր յու -
 там лю - ди ис - хо - дя ис - ка - ан из

pp cresc. ed animando

mf *rall. e dim.* *mp*

Կար կիր - ան - թիս ու յոս - վանք քր - ճի - թից... քու
 արա - քա չ - ցե - ան, նա քա - ռո - ցի ուր... Ա

mf *rall. e dim.*

Rit. mosso. $\text{♩} = 82$ *mf*

Ինդ կը համ - փակ ու կը - արժն տե - րե - լի,
 путь их был у - зок, гу - бил их раз - дор, и

mp *cresc.*

րոյ - լի րնի - նակ էր տն - դուն - դր...
 и про - пасть друг дру - га тол - ка - ли...

pp

*rall. assai**f* *maestoso*Moderato $\text{♩} = 84$

Այ - լի - իր րի -
 Дел - кры - лья не-

maestoso

cresc. e rall. assai

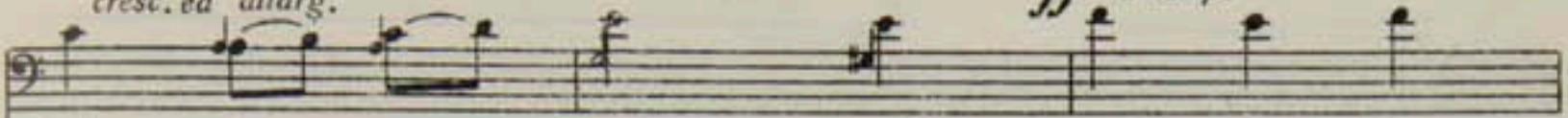
-|br шap - r|b - |br |br - |br |br - |br |br, |br-
-счаст - ным все - снль - ный Ал - лх, |br-
чтоб

-|br, |br |br |br - |br |br |br - |br
выш - ли из мра - к: |br |br - |br
бы

-|br .. |br |br |br - |br |br - |br |br |br |br
-ли... И стал их жи - ли - щем без

cresc. ed allarg.

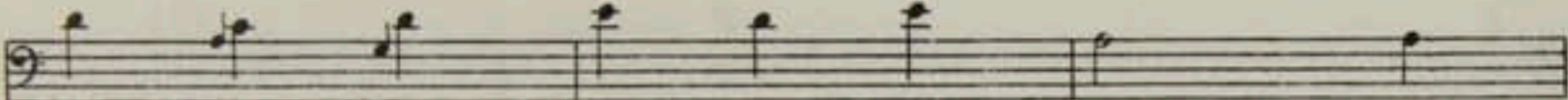
ff a tempo

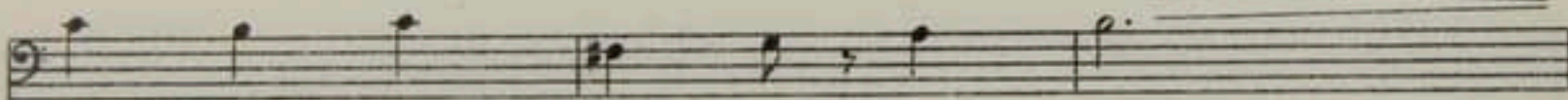
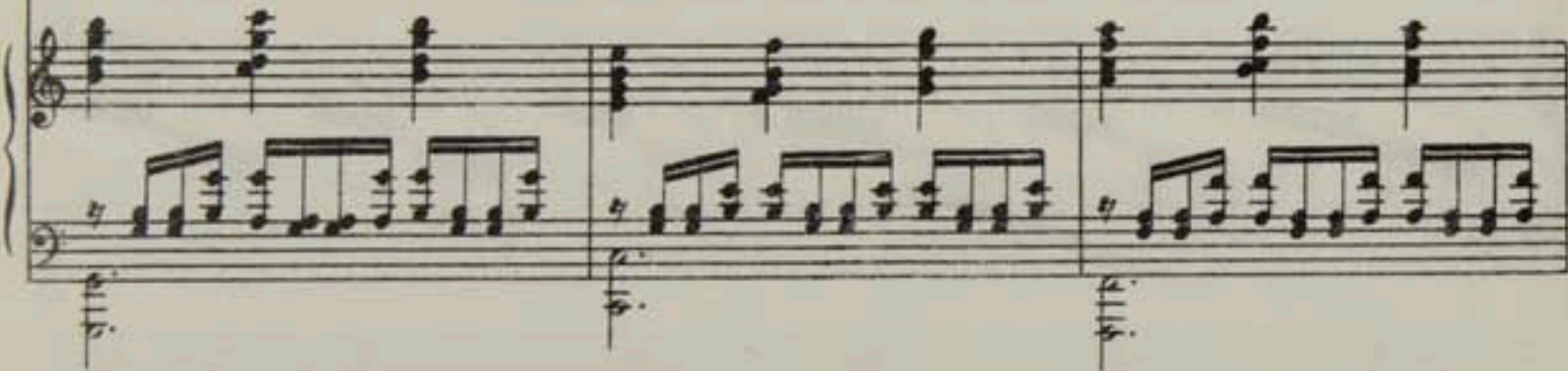
-қйй - фр қыр - дмқ, шйй - шлқ' йн - 0ь-
-дон - ный прос - тор, н там ны - со-

cresc. ed allarg.

a tempo

-рйг й ш - қйй қй - рш - дмд' йш-
-ко пад пер - шн - на - ми гор про

-қйрд шйй йр - аһ - қр б - ршқ
веч - ну - ю бит - ну за - бы-

f *dimin.*

h, h - pwh
*AH, 3R - 6M

The first system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in bass clef with lyrics 'h, h - pwh' and '*AH, 3R - 6M'. The middle staff is a vocal line in treble clef. The bottom staff is a piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs). The piano part begins with a forte (*f*) dynamic and a 'dimin.' (diminuendo) marking. The piano accompaniment features a melodic line with slurs and a bass line with chords.

p

h...
*AH...

p *poco* *cresc.*

The second system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in bass clef with lyrics 'h...' and '*AH...'. The middle staff is a vocal line in treble clef. The bottom staff is a piano accompaniment in grand staff. The piano part begins with a piano (*p*) dynamic and includes markings for 'poco' and 'cresc.' (crescendo). The piano accompaniment features a melodic line with slurs and a bass line with chords.

The third system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in bass clef, which is mostly empty. The middle staff is a vocal line in treble clef. The bottom staff is a piano accompaniment in grand staff. The piano part continues with a melodic line and a bass line with chords, ending with a double bar line.

«ԼՈՒՍՆԻՆ»

«К ЛУНЕ»

(Op. 13 № 1. 1906)

Խոսք ՇԵԼԼԻ
(Թուս. քարզմ. Կ. ԲԱԼՄՈՆՏԻ)

Слова ШЕЛЛИ
русск. пер. К. Балльмонта)

Larghetto. ♩ = 56

p

Եր - ևնի րո-ֆու - վա -
Ски - та - ли - ца не -

p

poco rit.

-իան,   դու րախ - ծան լու - սիս,   որ -
-ես,   ե - շաղ - նա - յա   Լու - նա,   կա՛կ

poco rit.

a tempo

-իս'ն տը-խար զե - րից Ես - յու՛մ ևս դու Երկ - րիս...
скор - бносьм - со - ты на зем - лю ты   Глаз - дышь!

a tempo

Poco più mosso.

pp

pp

Ур - нн'f нш - јашј   бу јаш   шјј - џбу,
 Не по - то - му   ли ты   блед - яа,

pp

pp

pp *poco rit.*

шр - нн'f шр - јашр   бу јаш   шјј - јаш,
 не по - то - му   ли ты   гру - стншь,   что

Tempo I.

p *mf* *p*

p

шри   швг - љна   баш - фшј   шп - љб   џш-
 мех   лу   яр - ких   звезда   све - шать   спо -

cresc. e rall.

(2)

-шѣ   ꙗшꙋ   -   ꙗнꙋѣ   ꙗ   -   вѣщꙋ,   ꙗнꙋ   -   ꙗнꙋ   ꙗнꙋ-
 путь   долж   -   на,   ꙗа   -   де,   ꙗсег   -   да   оа-

mf a tempo

-вѣщꙋ,   ꙗ   ꙗнꙋ   -   ꙗнꙋ,   ꙗнꙋ   ꙗнꙋ   ꙗнꙋ-
 -на.   но   ꙗнꙋ   -   ꙗ   ꙗнꙋ   ꙗнꙋ   ꙗнꙋ-
 лу-

a tempo

mf cresc.

-ꙗнꙋ   -   ꙗнꙋ   ꙗнꙋ   -   ꙗнꙋ,   ꙗнꙋ   ꙗнꙋ
 -чꙋс   -   тꙋѣ   вꙋор   скꙋо   -   ꙗнꙋ,   ꙗнꙋ   ꙗнꙋ

Му - ж - а - ни - че - го, что мож - но,

pp

dim. e molto rall. *p a tempo*

-руч - ко - во - му - аф - ф...
 мож - но по - лю - бить!

dim. e molto rall. *a tempo* *p*

mf *p* *molto* *mf rall.* *p a tempo*

ԻՆՏԻՄԻՐ, Ո՛Վ ՍԻՐՏ—ՍՈՒՍԿ ԻՄ»

«ВЕСЕЛИСЬ, О СЕРДЦЕ-ПТИЧКА»

Խոսք Ա. Ֆետի (Հափրդից)

(Օր. 13 № 2. 1906)

Слова А. ФЕТА (из Гарика)

Allegretto. $\text{♩} = \omega$ *mf grazioso*

Իրի - զի - սի՛ր, ա՛յ սրտի - սո - րի՛ն ի՛ն,
 Ве - се - лись, о сер - дце - птич - ка,

mf grazioso

դո՛ւ րիճուճո՛ւք՝ զրի - զի եր - զի - րո՛ւ, որ զրու - թի՛ն և
 пой, до - воль - я - я, судь - би - ной, что те - бя пла -

poco cresc. *dim. e rit.*

Ին - քի սի զի՛ր - զի, սի - թի - լու՛ն զրու - սի՛րն ու ձո - րի՛ն
 - քի - և րո - ջա, во - ца - рни - шись над до - ли - ной,

poco cresc. *dim. e rit.*

a tempo *mf*

k1 k1 - d1 k1 - u1 k1 - u1 - r1
 Уж те - перь те - бе не быть - ск

k1 m1 - k1 k1 k1 r1 - k1 - r1 k1 k1 - k1 k1 - k1 - r1
 в гру - бой се - ти птн - це - ло - на и те - бя не тро - нут ког - ти,

rit. *a tempo*

k1 k1 - r1 k1 o1 k1 n1 k1 - r1
 не у - ку - сит зуб зме - и - нья.

mf a tempo *rit.* *a tempo*

mp *Rit. lento.*

ճիշտ է, որ լար-լար փռ-լռ-րր շուտ են խոր-ար-տելի են սիր-տը,
 Прав - да, что — ма - но - за ро - за гла - бо - ко в те - бя — вон-за - лись,

cresc. *mf* *rall.*

և սիր-տի — քամ-լի մ - րյա՛ւ - նրդ մեծը որ գա — վեր-
 и не - точь — го - ра - шей кро - мю ты дол-жа — не-

dim *a tempo*

-րի՛ն — Ին մա - ր:
 -բը՛ւ — кончи - вой.

Moderato. $\text{♩} = 96.$
mf espres.

rall.

Музыку слышишь ли — слышишь ли — слышишь ли —
 Но за — то — тво — ей кон —

rall.

cresc.

— слышишь ли — слышишь ли — слышишь ли — слышишь ли — слышишь ли —
 — чья — не нет по — доб — мой ни е —

dim. *mf*

ура — слышишь ли — слышишь ли — слышишь ли — слышишь ли — слышишь ли —
 — ли — ной: ты ум — решь пре — крас — ной

dim.

allargando

-hui
смер

твое

пр ия - вил
бла - го - род

на
ной,

a tempo

вил
со

ду - ю
ло - вын

a tempo

poco rit.

dim.

mp

нон.

«ԹԵ ՏԵՆՆԻՄՍ ԵՄ ԺՊԻՏԵ ԵՍ ՔՈ»
 „ТОЛЬКО ВСТРЕЧУ УЛЫБКУ ТВОЮ“

(Op 13 № 3, 1906)

Խոսք Ա. ՖԵՏԻ

Слова А. ФЕТА

Allegro moderato. ♩ = 112

ԹԵ տեսնուիմք քեզ զքեզիստե քեզ թո
 Толь - ко встре - чу у - лыб - ку тво -

f *allargando* *a tempo* *mf*

քե, իմուք քե - ջանք քե թրք - դանք քե ք - ի - թք, լու, կու
 - յու. ո - լի ընդհայտը ու - լով - լու տեղի օտ - ըրադ - իմք, ու
 ու, կու
 ու, կու
 ու, կու
 ու, կու

poco allargando *a tempo* *allargando poco a poco*

ფეა ზნი ვა - წანი ზნი ზრ-ვაჲ,   ფა ზრ - ვაჲ კ - აი-
 -ბე პესაჲ ლობ - ვი ა პო - იო,   ა ტო - ცი კრა - სო

a tempo

-რუანი   ზნი ზრ-ვაჲ   -   რუი: —
 -რე   ნე ნა - გაჲ   -   ნოი. —

molto rall. *mp recit.* *Poco meno mosso.*

ჯნი ზრ - ვაჲნი ლი წარ - ზი   თრ - რა - ზარ,
 Про не - ца по за - рам   го - но - рят,

Andante: $\text{♩} = \text{♩}$
mp amoroso *poco cresc.* *mf*

Му-зи-ка - ра-ди е-сть в-се-гда в-ра-да - шире - шире
 буд - то ро - зу влюб - лен - но - ю тре - лью

mp *mf poco allargando* *a tempo mp*

чи - жде-те-ся, че-го вы не - мо-же-те ра-ди - шире - шире
 вос - хва-лять не - у - молч - но он рад - над ду-

mf rall. *mp poco a poco*

-фил, ш - ря - зог в - ра - ди шире - шире
 -шис - той е - я ко - лы - бель

a tempo *P tranquillo*

-и: _____
-ю: _____

Но без - мо - лав - ству - ет, шб - жму к шл - царицѣ - цы -
но без - мо - лав - ству - ет, пыш - но чис -

a tempo *p tranquillo*

m.s.

-иѣ рѣ - цѣ - рѣ рѣ цари - ам - цы - цы -
-та, мо - ло - да - я влѣ - ды - чи - ца са - да:

m.d.

rit. *Più mosso.* $\text{♩} = 92$
f *passionato.*

ѣ - шѣ ѣр - цѣ ѣр - цѣ ѣр - цѣ ѣр - цѣ
толь - ко нес - ис - нуж - на кра - со -

rit. *f* *passionato.*

più tranquillo

mf

-a),
-ra;

gh - gh - gh - he
xpa - co - re xco

più tranquillo

poco dim.

poco cresc. e rall.

Tempo 1.

-ghé p'òz hwa
ne - con ne na xol

poco cresc. e rall.

rit.

«ՀԱՅՔԵՂԻ ԵՐԳԸ»
 „ПЕСНЬ ГАФИЗА“
 (Op. 13 № 4. 1906)

Խոսք Ա. Ֆետի (Հաֆիզի)

Տառեր Ա. Փետր (իսկապիսի)

Moderato. $\text{♩} = 100$

p

Հաֆ — ցի — ան — ցի ին — քի — փա —
 Եր — ար — քի — ան — ցի, օ — քր —

mf

Վար — ին, քա — րի — իսկ ին — քի ան — ցի, ար — քի —
 -ան — ցի, քա — րի — ան — ցի քա — րի — ան — ցի, ար — քի —

poco rit. *a tempo*

-ան — ցի ար — քի ին — քի ան — ցի, ար — քի ան — ցի...
 -ան — ցի ար — քի ին — քի ան — ցի, ար — քի ան — ցի...

a tempo

poco rit. *p* *mf*

poco rit. *p*

tr

вѣ ш - шѣ, пр ѣдѣ ѣм - рѣдѣ ѣм ѣдѣ - шѣ -
 Рас - ска - жи ей, что со све - та у - не -

tr

poco rit. *a tempo*

-вѣш' ѣдѣ - рѣдѣ ѣрр - ѣдѣ, рѣ ар ѣш ѣдѣ - шѣдѣ ѣдѣ -
 -сут ме - ня меч - ты, ес - ли мнѣ от ней не

a tempo

poco rit.

poco rit. *a tempo*

-ишъ ѿбади цвѣтъ - къ, прѣдъи - ма...
 бу - детъ техъ ма - градъ, что зна - ешь ты,

mp

О, гдѣ - цвѣтъ, гдѣ гдѣ - цвѣтъ: иже ѿ
 по - то - му что подъ за - пре - томъ ви - деть

allargando *a tempo*

цвѣтъ ѿбади цвѣтъ - ма, къ ба - гну ѿбади
 рай - ски - е цвѣтъ - ма же - ло и серд - цо

poco rit. *a tempo* *rit.*

-rouf k up lya - roua, up rui qb - ubu...
 PAO - ЖОТ ТА ПЕ - ЧАЛЪ, ЧТО ЗНА - ешь ты.

The first system features a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The tempo markings are *poco rit.*, *a tempo*, and *rit.*. The piano part includes *poco rit.* and *rit. e dim.* markings.

a tempo mf

l'02 m - sbb dmi - lmb b
 И на что уме - ть

leggiere a tempo

The second system continues the vocal line and piano accompaniment. The tempo marking is *a tempo mf*. The piano part includes *leggiere a tempo* and *cresc.* markings.

-rb - dgr, pb - np urr - uru lb - k.
 -де - ма, ес - ан в ду - шь про - ак-

The third system continues the vocal line and piano accompaniment. The piano part includes *dim.* and *cresc.* markings.

p *cresc.* *poco* *a* *poco*

мнѣ,   мнѣ - рѣ - рнѣ   ш - ъ   мнѣ   мнѣ
-тѣ   а - ро - ма - ты   той   до-

dim. *p* *cresc.* *poco* *a*

mf *allargando*

мнѣ - сѣр   мнѣ   днѣ -   лѣтѣ,   пр   нѣ   рѣ-
-ам - нѣ,   тех   ъве -   тов.   что   зна -   ешь

poco *mf* *allargando*

a tempo *rall. molto* *f* *a tempo*

-мнѣ: _____   ъвѣ   мнѣ
ты?   _____   же   оп-

a tempo *rall. molto* *a tempo*

-դու՛մ ար - ծիվ ի՞ - ճի ես ու ճար - քի՛ր րա - ճար հա՛ն-
 -ա՛ռօմ յա ՚ծմէ՛ր յե - լա - յօ ն յա - րիտ՛ի յա յա - ռօ-

Molto più lento. $\text{♩} = \text{m}$
p dolce

-դիւ, - րո՛ղ սո - իա՛կ Հա - ֆրճԵ այ՛ն վար - դը գը - վեր-
 -դէ: օ - լօ - յե՛ն Գա - ֆիա՛ տը րօ - չս յու - ճըտ

mf *rall.* Tempo 1.

-գի, ար դու զի - տես...
 քե՛տ, շտօ չնա - շտի՛ր տա՛...

«ԲԵԴԱ-ՔԱՐՈՂԻՉՑ»
(Լեգենդա)
«БЭДА-ПРОПОВЕДНИК»
(Легенда)

(Op. 19. 1907)

Խաղի Յա. ՊԱՇՏՆՍԿԻ

Слова Я. ПОЛОНСКОГО

Andante sostenuto. $\text{♩} = 58$ *p*

Մըր - նու՛մ էր: Ան - զու՛մ հաղ - ւն - րից հա - լա՛ն-
 Был же - чер. Во - деж - де на - мя - той вет-

mf poco piu largo

-լա - ծը՛ հույր Բ՛ - դա՛ն արց - նում էր ք - մա շա - փ - դով, հե՛ն-
 -րա - մի, քս - տն - նոյ տրո - յո շեղ Եւ - ճա ճա - լով; նա

mf poco piu largo

a tempo

-վի՛ էր շա - հի՛ ար ու - րի նա ծն - ին, քաղ - լում էր քո-
 մա՛ն - ին - կա՛ յի՛ օ - րա՛ն ըս - թա՛ն քո՛ւ, ու յա՛ն - նա՛ն ժու-
a tempo

mf *p*

-կն - տրի քք - վառ տ - րտ - րտ - ծր:
 - քա - ն Բո - սյ - մի ո - րա - մի.

Եվ
 Ի

mf

Իսկ էր ու իսկ էր տ - ճի - ցը չարի դիմ, ճրգ - վի կ - իմ
 ԲՆ - ԼՈ ՎՏԵ ԳԼՈՒ - ԽՈ Ն ԼԻ - ԽՈ ԿՐՈՒ - ԴՈՄ, ՕԼ - ԻՆ ԿՕԼՆ - ԿՕ

չար - ջը լիկ հիմ տ - ճի - ցը - քք - վի կ - իմ չար - ջը լիկ
 ՏՕՏ - ԻՄ ՐՕՏ - ԼԻ ՎԵ - ԿՕ - ՎՄ - Ե, ՕԼ - ԻՆ ԿՕԼՆ - ԿՕ ՏԿԱ - ԼՄ ԿՕՐ -

poco rit.

ձեր քա - ռափ - նի - թը, խո - նակ, բոց մա - մուռնի էր սի - տի քա - ռի -
 - չա - ԼԻ ՍԵ - ԸՄ - Ե, ԿՕՏ - ՄԱ - ԿԻՄ Ի ՆԱԿ - ԻՄՄ Օ - ԸՏ քա - ռի -

poco rit.

a tempo

rit.

-րիմ
 ԻՄՈՄ

a tempo

rit.

m. s. *m. d.*

m. d.

Più lento. ♩ 44.

ձա - նի - թը հոգ - նեց. - սը - տուղ - ներ ին - մե - ցով մա, քի՛
 Но маль-чик ус - таа! я - год све - жих от - ве - дать ма

Allegretto scherzando. ♩ = 100.

ἡμῶν δὲ - ροῦ - ἡβῆ ἡμ - ἄν - θρω - πῶν ἄν ἴσῃ - ρῆ...
 про - те слеп - ца он хо - тел об - ма - нуть...

mp *L'istesso tempo.* *p* *mp*

ἄν - ῥις - ῆν - ῃ - ῶν ἄν - ῥις - ῆν - ῶν ἄν - ῥις - ῆν - ῶν
 «Ст - рик», он ска - зал! «Я пой - ду от -дох-

- ἡβῆ, ἡβῆ, ἡβῆ ἄν - ῥις - ῆν - ῶν ἄν - ῥις - ῆν - ῶν ἄν - ῥις - ῆν - ῶν
 - нуть, а ты, ес - ли хо - чешь. на - чни про - по - ве - дати: с вер-

Più mosso. ♩ = 112.

-рши́и хо - щя́и - вѣрѣ́и хвѣ́и - рши́и фа́и хри́и - сти́и — ка́и хри́и - сти́и —
-шии у - ви - да - ни те - бя́ пас - ту - хи, ка - жи - с то

p legg *mf*

poco rit.

-рши́и хвѣ́и рши́и - сти́и вѣ́и - сти́и — шри́и - сти́и, хри́и - сти́и, хри́и - сти́и — сти́и — сти́и —
стар - цы сто - ят на до - ро - ге; пок же - ны с деть - ми! — Ро - во -

p poco rit.

Moderato. ♩ = 96.

-рши́и хри́и фа́и рши́и - сти́и хри́и - сти́и шри́и - сти́и — сти́и — сти́и — сти́и — сти́и —
-ри ни о бо - ге, о сы - не, рас - пя - том за на - ши гре -

p

Allegro moderato. ♩ = 116

-нѣ...
-хв..."

pp

Detailed description: This system contains the first two measures of the piece. The vocal line is in the upper staff, with lyrics "-нѣ..." and "-хв..." written below it. The piano accompaniment consists of two staves: the right hand plays a sixteenth-note arpeggiated pattern, and the left hand provides a harmonic accompaniment. The tempo is marked "Allegro moderato" with a quarter note equal to 116 beats per minute. The dynamic marking is *pp* (pianissimo).

mf

f

Detailed description: This system contains measures 3 through 6. The vocal line continues with lyrics "И" and "И". The piano accompaniment features a more complex texture with sixteenth-note patterns in the right hand and a more active bass line. The dynamic marking changes to *mf* (mezzo-forte) in the vocal line and *f* (forte) in the piano accompaniment.

Poco meno mosso. ♩ = 101.

звѣ - да - ли - го - си - я - ло - мгно -

стар - ца - ли - го - про - си - я - ло - мгно -

sf mp

Detailed description: This system contains measures 7 through 10. The vocal line includes the lyrics "звѣ - да - ли - го - си - я - ло - мгно -" and "стар - ца - ли - го - про - си - я - ло - мгно -". The piano accompaniment features a sixteenth-note arpeggiated pattern in the right hand and a simple bass line in the left hand. The tempo is marked "Poco meno mosso" with a quarter note equal to 101 beats per minute. The dynamic marking is *sf mp* (sforzando mezzo-piano).

sf *mf*

-в - пр - пр - ебу — фи - рт - ртг — ипр - ит-
 -вен - но как кают. — про - бы - на — ит - тий

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line begins with a forte (*sf*) dynamic and a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a bass line in the left hand.

p *cresc. poco a poco*

-ше др — др — ший' — же — бият — зиртв-
 ха — мен — ный слод, — на — уст — е - го

The second system continues the musical score. The vocal line starts with a piano (*p*) dynamic and includes a crescendo marking (*cresc. poco a poco*). The piano accompaniment features a complex texture with many sixteenth notes in the right hand and a bass line in the left hand.

pp *cresc. poco a poco*

-ртг — вт - ии — юна — Гр — ит - ртг — шит-
 бая — вая ки - ро — ю — пол - той — по-

The third system continues the musical score. The vocal line starts with a pianissimo (*pp*) dynamic and includes a crescendo marking (*cresc. poco a poco*). The piano accompaniment features a complex texture with many sixteenth notes in the right hand and a bass line in the left hand.

-дши, н - кв - зиди, ши - ршд - џбг хл - пил-
 -со ка - и реть по - тек - ла вдох - но

mf

poco rit. *a tempo* *ff*

-ли - ре... За - џиди е ши - џи кв-раирзиди ши - гл-
 -лен - но... Без ве - ры та - ких не бы - ва - ет ре

a tempo

poco rit.

mf *f*

-рли... Ка - за - лось, слеп - цу в сав - се не - бо оц-
 -чей. ир - џид ир- џид рр - ви - рзиди и

mf

-бидь кр, и дна - фр глг-ги - гнб ф - рр ршрблш-
 -ли лось дро - жа - ща - я ру - ка к не - бу подни-

mf *Piu largo* $\text{♩} = \text{♩}$ *dim.* *rit.*

-бидь кр, hn - uncl — кр шр - гуил - фр шб - глг шг - fb-
 -ма лась, н слс — зм тек - ли из по - тух - ших о-

p *Andantino* $\text{♩} = \text{♩}$

-рфг:
 -чел.

p

Музы
Но

The first system consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on a grand staff (treble and bass clefs). The vocal line begins with a whole rest, followed by a half note G4. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the bass clef and chords in the treble clef.

и
вог

и, дн - рнц
до - го - ре

и ни - ц
ла за - ря

цр-ш - ш
зо - ло - та

и, гат -
и

The second system continues the musical piece. The vocal line has a melodic line with lyrics. The piano accompaniment maintains the rhythmic pattern from the first system.

-шн
ме

шн - ш
ка - ца

ш - ш
блед - ный

ш
луч

ш
в го -

ш - ш
ры

ш - ш
про - ник;

ш
и у -

The third system concludes the musical piece. The vocal line continues with lyrics. The piano accompaniment features some chromatic movement in the bass clef.

-вот шр - ебу варт и, юа - варт аи шв - варт е,
 -це - лсе по - ве и - ла сы - рость ноч - на - п...

и шр' вш рр - уаи е' вшр-шшр шв - рш - рш. - вш-
 И вот. про - по - ве - ду - я, сам шшт ста - рш, со-

-вот е гуи - вв - рр, ррв-гаи аи рш - рш аи е.
 -вот с - го мааб - чшк, сшс - ясш и тол - ка ш:

poco cresc.

mf

ღი რაჲ კ, ჟე - ბაბა,
 „До . воля . но, пои . дем!

Andante. ♩ = 68.
P

ღი ნი - ან ჟე - ბე - ბაბა...
 ни . ко . го у . же нег...

ღე-
 ზა-

-აბგ ღაჲრ ბი - რაი - ღე' შბ - ჟაჲ,
 -жолк груст . но ста - рец, гав - вой ши - ზაჲ - ბაი - ბე, რაჲჲ
 по - ни - ка - я! но

poco allargando

fff Moderato maestoso. ♩ = 84

3 3
 1109 пр 10 - н19 0и,   пи - 1ар   1вк - 11-р1и - 0р   «11 - 1109»
 только за - моак он,   от кра - я до кра - я: «А - мнь!»

pp *poco allargando*

ff *rit.* *a tempo* *poco string.*
 0р - рш0   0ш10   0тр - 1109 фшр   п1   ш - 1ш0р...
 с - му   гр1а   ну - ли кам - ни   п от - вет...

rit. *a tempo* *poco string.*

a tempo

a tempo *ff*

ՇԱՄԻՐԱՄԻ ԱՐԻԱՆ
 (Շամիրամի հշտար աստվածուհու
 գոհանդանի արև)

«АРИЯ ШАМИРАМ»

(Шамирам перед жертвенником богини Иштар)

Խոսք ՏԵՖԻՔԻ

Слова ТЭФФИ

(1909)

[Andante.]

mf *ten.* *3*

... եվ տալ իր-տանի զի-տու-նով իմ ես իմ ծն-ւթ-րը իր-կար... կարող-
 ...И е-ще от-дан я бо-ги-не дами - ны - в ко-сми мо - м... вот рас-

p dolce

-նրն իմ վար-ու ըր հուսու իր-կա-տեն, և քաղ-ցրը, բու-րու-նով չա-ղով իր
 -չե - քոտ ըր-նու - նի կուճ - րի մո - ւ և սաճ - քոյ ա - ըր - ան-սոյ մար - քոյ

p *2*

Նո - ծա - նն իմ, և ո - ծա - նն ծա - նրն իմ սի - վա - նար տ
 ո - ճո - ւնտ նի և տոմ - նն - մի սո - ննտ նի ամե - յ - մի; օտ-

-вш Ци-ръ - ца — 16 — дашъ и шр-ръби — 12 — шър, 12 —
 -ре - жут ра - бы — ни ко - сы мо - и. — Иш - тар' — Иш -

f *mf*

-шър, — ш-хън су-хъ-рѣби ъд рѣ-рѣдъ шр-ръби ѡд рѣ-рѣ-ѣ, и ѣдъ
 -тар' — На твой жертвенник брошу я их, бла - го - у - хан - ны - е, а ты

p dolce *rit.*

[Meno mosso.]
 шър ѣдъ шр ни рѣдъ - ѡр ѣдъ - ѡр - ѡр - рѣ ѣдъ, ѣдъ - ѡдъ пр ѣдъ - шр ѣдъ иѣ ѡдъ шрѣдъ - рѣ шр:
 дашь мне но - чи длин - ны - е и тем - ны - е, как дѣл - ны и тем - ны прѣ - ли во - лос мо - их.

ბა უჩ - რი ვი - ჯი - ფი სთ - დარ თა'რ შიბ სთარ ვი-ღერ - ბი - რე, *ღე*
 Дав у - те - хн люб - ви мо - ей в - ти темны - е мо - чи! *Иш-*

mf [Tempo I.]
 -თა'რ. ღე-თა'რ. ბი მ - რა' ღე თა'რ ვი - გი-
 -არ! *Иш-არ!* И с - ще от - дам с бо-

ten *p*
 -ხანი ღე *ინ უთმ - ხანი ღე ვი,* ღე-*ი-*
 -გი - ე კრა - სო - ტუ მო - ჯი *Вот ма-*

m.d.

Andantino. ♩ = 90

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Темп: *Andantino*, метр: ♩ = 90. Ключ: два бемоля (B-flat major/D minor). Вокальные ноты: -рѣбъ бш - ѡгъи - ѡк - рр чѣ - бр ѣ - рѡбъ. ѡ ир-
-стро - ст ра - бѣ - ми лют - ми ево - и и возъ-

Пiano accompaniment includes a treble clef with a *p dolce* marking and a bass clef with sustained chords.

poco accel.

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Темп: *poco accel.*. Ключ: два бемоля. Вокальные ноты: -рѣбъ ѡи - ѡбѡ ииричъ - ѡк - ре.
-мут ра - бы сан - ре - ли,

Пiano accompaniment continues with a treble clef and a bass clef, featuring a *poco accel.* marking in the right hand.

Allegretto. ♩ = 100

Музыкальный фрагмент, в основном фортепиано. Темп: *Allegretto*, метр: ♩ = 100. Ключ: два бемоля. Начиная с *mp* (mezzo-piano) динамикой, переходя к *f* (forte) в конце.

mf

и ра - ро - ри роки - бра за - ра - рид ли убу-
и у - ни - дат при - шель - цы при све - те лу-

mp

ten.

-ны, ра - раки е цы - рид рш - ра - бра фба бу-
ны, как пля - шет ца - ри - ца во сла - ву тво-

mf molto espressivo

-дор. _____ и бу буна - буна бравад убрв пи уш - ш-
-ю! _____ И я возь - му аю - бовь их и том-

mf molto espress.

-цѣлѣ - *fp* нѣ цр рѣ - рѣлѣ ца - ѣш - рѣ - ѣлѣ ѣр -
-ле - нѣс и воз - ло жу на жерт - вен - ник те

-ѣр... Иѣ - шѣр. Иѣ -
-ѣлѣ Иѣ - тарѣ Иѣ

rit. *Allegro, ♩ = 120.*
-шѣр. ѣр - цѣлѣ цр - шѣлѣ ѣн ѣѣлѣ:
-тарѣ Ты слы - шѣшь ли ме - ня?

System 1: A single melodic line in the upper staff with five measures of music. The lower staff is empty.

System 2: A piano accompaniment system with two staves. The upper staff contains a melodic line with slurs and accents. The lower staff contains a bass line with chords and eighth notes.

System 3: A single melodic line in the upper staff with five measures of music. The lower staff is empty.

System 4: A piano accompaniment system with two staves. The upper staff contains a melodic line with slurs and accents. The lower staff contains a bass line with chords and eighth notes.

System 5: A single melodic line in the upper staff with five measures of music. The lower staff is empty.

System 6: A piano accompaniment system with two staves. The upper staff contains a melodic line with slurs and accents. The lower staff contains a bass line with chords and eighth notes. The word *stringendo* is written below the lower staff, and *ff* is written at the end of the system.

«ԱՆՉԱՄԱՍ»
 «А ЛЬ-ДЖАМАСТ»

(Op. 22 № 1, 1910)

Խոսք ՏԵՓԵՐԻ

Տառեր ԹՅՓԻ

Audante. $\text{♩} = 66$ *p*

Ի՜նչ իր - շա - քից ան -
 В счаст - ли - вой ро - ди

p

-րի իրի - րու՛մ, ուր ի՜նչ աշխ - արհ աշխ - արհ իր - րու՛մ, ին -
 -ուց մո - ւթ, դե մո - ցո րա - աստ - նիս շու - րու՛մ, ին -
 սրե - րից

allargando

-րի - րի ինչ ին - աստ - արհ - արհ ինչ Ա՜լ - Ջա - մաստ - աստ - արհ ի -
 -ան տա - րի - ցեղ - նիս կան - ցից աստ Ալ - Ջա - մաստ, մե - շա - րե -

f allargando

p Poco più mosso. *poco string*

-ршегъ
-бесі

Уѣ қа - раі-ржаіѣ
Е - му да - на

на - бѣ бш илѣрр-
СВЯ - ТА - Я ЦАРСТВО!

ѣ - рѣ ерр - ѣву ш-
с - го по - ло - жишь

Tempo I.
misterioso

rit. *p*

-ѣіѣ ѣр - ршѣ,
на ла - донѣ

ѣрѣ - ѣѣ урр-ѣіѣ
и вы - пѣет он

ѣрр - ѣѣ - рѣ ѣлѣр,
на серл - цѣ страсть,

ѣѣ - ра - шѣ ѣа,
тво - ю тос - ку,

ѣр-
твоѣ

pp misterioso

rall. *mp a tempo*

-рш - ѣр ѣлѣр-
злой о - гонѣ.

ѣр ѣш - ѣѣѣ - ѣѣ,
И у - то - ант,

ѣр ѣш ѣррѣіѣ
и серл - цѣ даст

ѣрѣѣ-ѣѣѣ о - рѣр, ѣѣѣ-ѣѣѣ ѣѣ-
ве - се - лѣѣ днѣѣ, по - кой но -

a tempo

rall. *mp* *m.s.* *p* *rit.*

a tempo

-губ
-чел

губы и - зм - стам - ир хри - ст - и
мо - гу - чил ка - мень Аль - Джа - маст счаст -

a tempo

f *tr* *m.s.* *tr* *m.s.*

rall. *a tempo*

-губ, ш - рк хри - сти бу - дь...
-ли - вой ро - ди - ны мо - е!

хри - губ, ш - рк хри - сти бу -
счаст - ли - вой ро - ди - ны мо -

p

rall. *a tempo*

f dim. poco a poco

poco rit. *pp*

-губ...
-чел!

poco rit. *pp*

poco rit. *pp*

pp

«ՄԻ ԼԱՐ, ԲԼԲՈՒԼ»
 «МИ ЛАР, БЛБУЛ»
 (Op. 22 № 2. 1910)

Պոստ Լ. ՆԱՏՈՒՐՅԱՆԻ

ՏԼՈՎԱ Ա. ՇԱՏՄՐՅԱՆԱ

Adagio. $\text{♩} = 30.$

p dolce

poco rit. p a tempo

ՄԻ ԼԱՐ ԲԼԲՈՒԼ ՄԻ ԼԱՐ ԲԼԲՈՒԼ
 О, не кру - чинь - ся, со - ло - веи. не

a tempo

poco rit.

stacc.

փ - ր - րի - րի
 плачь о том, что злой вихрь
 վա - ր - րի - րի
 цветок лю-

p dolce

stacc. dolce

mf

-рнѣ,
-би

мыл

цар - ням
нем - ным твоим

ре - с
с кус -

meno rit. p *Piu animato. ♩ = ca. cresc. poco a poco*

-цѣгъ цѣ-лѣгъ
-та сор-вал

и у-нес!

и у-нес!

Про - мчат-ся дни

че-и

-гш цѣр-кѣмъ
вновь при-дет

и въ цар-ствѣ
мать роз-душ-ныхъ,

цар-ствѣ
пес-ня

и
за-

Վա՛նք լա՛ստ ըն վի՛շտ ար հի՛ն, նա՛ - րից կեր՛ - գե՛տ վար՛ - դի՛ն
 -бу лашь скорбь и песнь. люб - ви, спо - ешь ты ра _____ же дру -

abp:
 -roll!

Но

Largo lamentoso. $\text{♩} = 44$.

վա՛նք կա՛ն - ըն ալ թե՛ղն երգ՛ - չի՛ն, ար վա՛ - դա՛ - ժա՛մ
 тва - ко жить, нет си - ам жить то - му не - цу _____

пр ——— рш - гуд'
 си ——— ро - те,
 что ра - но так

[ра - ный] [шар - вый] [дирин] [ба - рри] [к] [ш] [шуба-]
 [цве - ток] [ли - вой] [хо - лод - ной] [пре - дал] [зем-]

poco rit. pp *Rachissimo più mosso.*

-шуба... [Уж] [не] [шуба] [шуба-]
 -ле. [при - дет] [к не-]

poco rit. pp

cresc.

-րան չի՛ գա,   և՛ Նա Նար Վարդ   Կը փ - ըն,   Նա
 -му вес - на,   он не по - лю - бил дру - гою,   он

mf

սի՛   սի՛   լա,   սի՛   սի՛   սր - գա,   ի՛նչ
 Ես   Ես   թա - Կա՛ն,   և՛   և՛   Կա՛ն,   Ես

rit.   *p*   *Lento assai.*   *pp*

Ես - Վի - տան   Կը Ե - ռ...
 - Կա   Ես   ՏՈՒՂ   -   ԵՍ   ԵՍ - ԵՍ...

«ՀԱՅՑԳԻՑ»
„ИЗ ГАФНЗА“
(Op. 22 № 3. 1910)

Խաղ է. ՌԱԶԻՆՍԿՈՒ

Слова Н. РАЧИНСКОГО

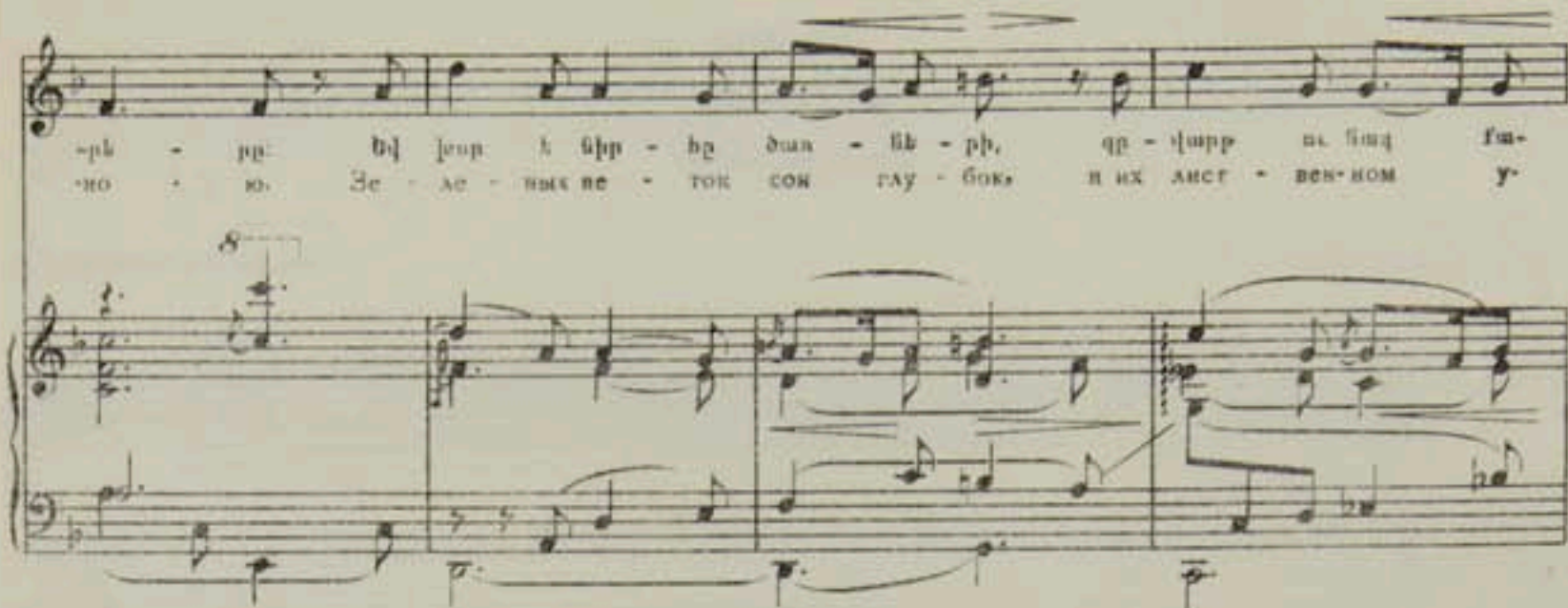
Lento. ♩ = 42.

sempre pp e tranquillo

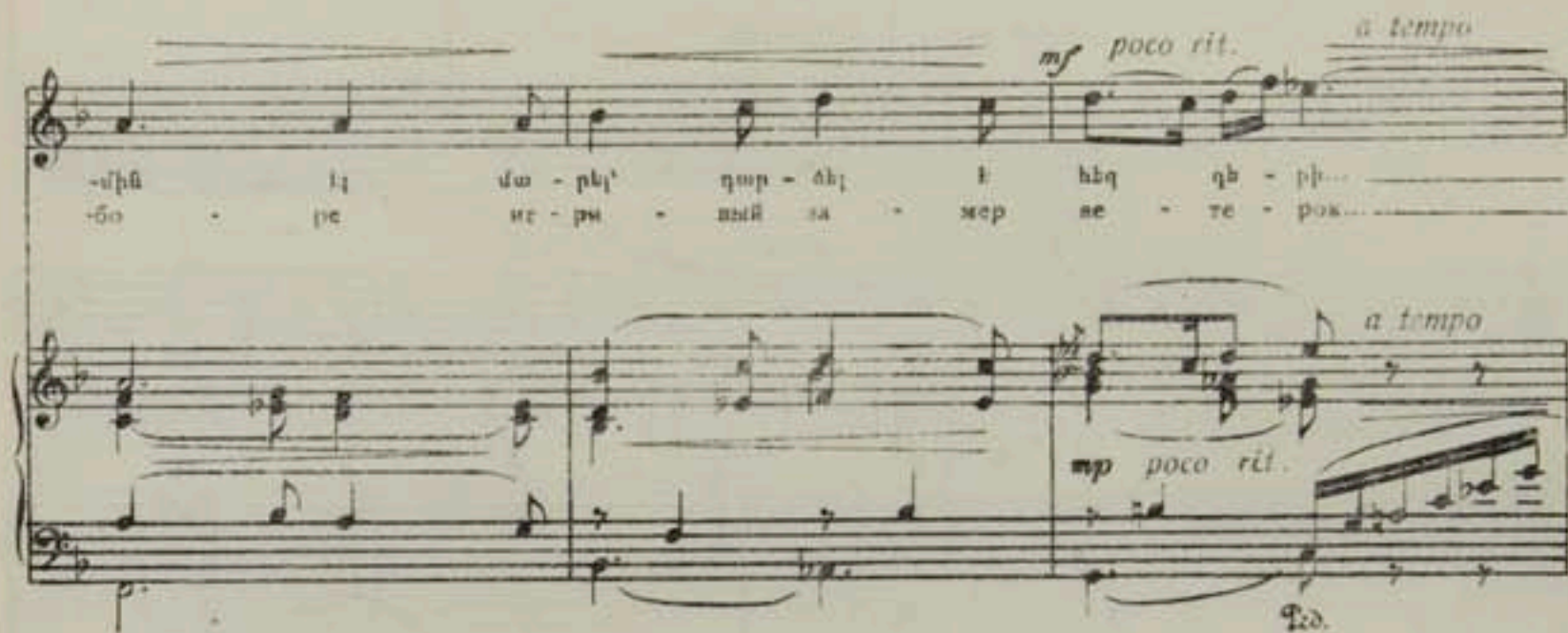
sempre p e tranquillo

Մը - շուշ հն, մնա, լնա - նըր սի շուշը, ին - նուկ է զոյ զը -
 О - лу - тан те - нью не - ба спод, зем - ля по - кры - лась

- շի - րը, զրը - նուկ էն լուկ, լուս - շիզ սի հուշը տն - նուկ սի շիզը րը -
 МГЛО - в са - дах до - лни, над гла - дью вод все пол - но ти - ши -

-рѣ - ре - блѣ юр - ѣ блр - бл дѡа - бл - рѣ. рѣ - блрр бл блл ѡа
 -по - ю. Зе - ле - нѣя пе - ток сон гла - боѣ. и их анст - вен - ном у

mf poco rit. *a tempo*
 -рѣ бл ѡа - рѣ бл рѣр - бл блл рѣ - бл...
 -бо пе ит - рѣ - нѣя са - кер се - те - рок...

p *mf* *f Più lento.* *p* *mp*
 - - Га - рѣ. рѣ юр да - бл бл...
 - - На ра - асто к - аи ро ре?

ppp *p* *mp*

poco accel. *p* **Tempo I.**
tranquillo

Му-зы-ка - вы - со-че-ни-е
Заж-ган - ся в вы - си го - лу - бой све - тил яла - ты - е

о - че-ни-е
и вы-со-чай-ше-го
и вы-со-чай-ше-го

и вы-со-чай-ше-го
и вы-со-чай-ше-го

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальная линия имеет следующие ноты: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. Фортепиано играет аккорды и мелодические линии.

Музыкальный текст:

Музыкальный текст (сверху): му - ши - рь и му - ши - рь и, му - ши - рь и
Музыкальный текст (снизу): пряль лу - чей и ла - зо - ре - вом про - сто - ре, и

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальная линия имеет следующие ноты: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. Фортепиано играет аккорды и мелодические линии.

Музыкальный текст:

Музыкальный текст (сверху): му - ши - рь и му - ши - рь и, му - ши - рь и
Музыкальный текст (снизу): неж - но сны - щет со ло - чей...

Динамики: *mf*, *pp*, *cresc.*

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальная линия имеет следующие ноты: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. Фортепиано играет аккорды и мелодические линии.

Музыкальный текст:

Музыкальный текст (сверху): му - ши - рь и му - ши - рь и, му - ши - рь и
Музыкальный текст (снизу): На ра - дость и - ли го - ре?..

Музыкальные указания: *Piu lento.*, *p*, *mf*, *f*, *ppp*, *pp*, *p*, *mp*

«ЦЭТЬ»

«АЙШЭ»

(Op. 22 № 4. 1910)

Խոսք և եղանակ Արիֆ Բարսեղյանի

Слова и напев крымских татар

Moderato. ♩ = 88.

Զամ Ես իմ Խա - ճար,
 Всем ты мне ми - ла,

Ենդ ալ - ղիկ, Այ - ղիկ,
 строй - на - я Ай - шэ,
 հոն - իրդ Բա կա - ճար
 том - ко - стью бро - вся,

Կ իր - րով ա - ղիկ:
 жгу - че - стью о - чей!
 Ես ա - կիմ իմ ա. զամ - ճի - րը -
 Я мо - не - ты зо - ло - ты - е -

p

182 м - 183 ми - 184
 везь до - ста - ток свой для тво - ей, Ая - шё', за - ба - нт

rit. *mf a tempo* *mf Poco meno mosso.*

185 186 187 188
 и дар те - бе при - нес. Но не со - блаз -

a tempo *tr*

rit. *mf* *p* *mf*

tr *mf*

189 190 191 192
 -вил гор - ду - ю Ая - шё, блеск мо - их мо -

Piu animato.

p

-лет,   не вь - бият ру - фоды,   Во вь - бият ли - бы
 на - ки - тых тру - дом.   Вот возь - му я сной

p

ημερις ημε δα - ρι,   αλλη ει ει ημε ημε - ρια,   ημε ημε - ρια, ημε - ρια,
 бу - бен и ру - ки,   друг возь - мет зур - ну,   и те - бя, Ай - ша,

mf

molto rit.   *f a tempo*

ημε ημε ημε ημε - ρια,   ημε ημε ημε ημε - ρια,
 пе - сню бой - кой   и уж по - ло - ию!

a tempo
tr

molto rit.   *f*   *p m. s.*   *mf*

«ԱՅՆՏԵ՛Ղ, ԱՅՆՏԵ՛Ղ, ԴԵՊ ՎԵՀ ԱՅՆ ԴԱՆՏԵ»
 (Խոսքերը գրված են Խ. ԱՐՈՎՅԱՆԻ
 «Վերջ Հայաստանի»-ի վերջաբանի ամսիբա-
 կան ազդեցության ներքո)

«ТУДА, ТУДА—НА ПОЛЕ ЧЕСТИ»
 (Слова навеяны автору впаилогом романа
 армянского писателя Х. АБОВЯНА
 «Раны Армении»)

(Op. 24. 1914)

Խոսք Այ. ՍՊԵՆԴԻԱՐՈՎԻ

Слова А. СПЕНДИАРОВА

Tempo di marcia funebre. ♩ = 48

PIANO.

quasi campane

mf

mf

mf

mf

mf

p

Ձան - քը քաթի - ծա - լի ար - թար և իրճ - չու՛մ, Ին -
 Мер - кий, скорб - кий зоси к мо - ги - лан зо - вет: к ним

-րաւ Վար-տիկ-նն - քը հոգն Ին իշ-նում... Ըն-
 ти - хо не - суг ге - ро - та бой-цов... Не-

-արժ Ե՞ն և հար Ե՞ն Եր - րա՛ծ, Ե՛ր և քաթի տ - ին, և հարձ տ - չի -
 -ճոյճ - նն և ու - մն бой-цы, ցե յե Կ - ճա՛ն ին. ցե քա՛ն մոն՝ ին

ten. *mf*

-рй. урр - шй ах йй-йй: У'й. ук ршй - ур урр шйй
 уст, о - чой и сёр-деу? Ах, же - сто - кий рок с-

ten. *mf*

на - ре шш - рйй, й'йй йй - реп йш - ййр йй - ййй йш ййр - йй...
 -го по - га - сиа и на - ких см - нов ой край наш ли - шил!

marc.

mf

йшйй йш-йшш йшйй - рй йршйй ш-шат-йй шв-штр йр - йй - ршйй,
 Но пра - ги за - пом - нят их на - тиски ли - хой, а на - род

p *marc.* *marc.*

espressivo

սր-տու՛մ մեր եր-կա՛ր, դա - րե-դար... հի ար-ցան - քը գար աչ - քի-
 ПДО - сля - вят их в нос - ных на-век, так не леи - те-ж слез над те-

-րից վա - ճի - ցե՛ր: -ա - ми бой - цов!

rit. assai

dim.

Adagio religioso. $\text{♩} = 30$

p

Տե՛ր մեր, աշ-ծառ բոց ի - թի վառ հի - շու-տի-
 Па - мѣ о пав-ших бой-цах свет - ло - ти бу-

a tempo

poco cresc.

p

-իք Եր - րանց, ճեմք էլ արդ Կոչ - ված իմ ք - վարանի գործը իսկ - րի -
- Լեզ Կսեց - Լա: ԿՄՅ ԴՕԼՅՆԿԿ ԴՕ - ՏՕՅՆՈ ԶԱ - ՆԵՐՏԻՄԻ ԻՒ ՍՕ - ԲԵԴ - ՆԿԿ

poco cresc

-վա՛ր: _____ Սիր - ար - ք
պա՛տ! _____ Ե սեր - ք

poco cresc

ճեր ար - քան քա - իս՝ քա, ան - վ - իր
ա - Կ - ԼԿ ՏՎՍՕ - ԵՄ ԲՕԴ - ՐՕՏՅ, ՕՏ - ՎԱ -

և ք - ի, ար օգ - նեմք — Երկ - րի՛ն շու - քանի Կար - ծա - նի շ -
- ցու և ուժ, ի՛նչ քո - մօ՛ւ քա - ին քո - ւոյ քո - րի քո - քր - քանի քա -

f molto espressivo

-րիս,
-րա,

և Յը - րա Ան - քոց
на е - го хор - тея

Խօ - ղը մեր փրկ - րէն:
выр - вать наш на - род!

cresc.
tr
f espressivo
rit.

mp a tempo

Ո՛ր մի քայլ Ձե - րեմբ,
Ни на шаг на - вл.

միշտ տ - ան՛ջ, տ - ան՛ջ,
на - ступать все - гда:

մեր ազիւն ————— տե -
наш по - бод ————— ный

a tempo

p

poco rit. *a tempo*

-Ան
путь

ի Յուսէ և
до - жит все

վեր:
ред!

a tempo

poco rit.
espressivo

rit. assai

Tempo di marcia eroica. $\text{♩} = 72$

pp cresc. poco a poco

The first system of the piano introduction features a treble clef staff with a melodic line of eighth notes and a bass clef staff with a simple harmonic accompaniment. The tempo is marked 'Tempo di marcia eroica' with a quarter note equal to 72 beats per minute. The dynamics start at 'pp' (pianissimo) and increase 'cresc.' (crescendo) 'poco a poco' (little by little).

The second system continues the piano introduction with similar melodic and harmonic patterns in the treble and bass staves.

p a piacere

Спа-ти-те ж мир-ным сна-ми По-ка-ля-лись и мы.
 Спи-те ж мир-ным сна-ми По-ка-ля-лись и мы.

marc.

The vocal and piano accompaniment begins. The vocal line is on a single staff with lyrics in Cyrillic. The piano accompaniment is on two staves. The tempo is marked 'marc.' (marcato). The piano part includes dynamic markings like 'f' (forte) and 'p' (piano).

a tempo risoluto

ossia

и фа-ри-ца-ми ды-шат гру-ди, гре-ет ве-ло кро-ви, меч на-м бу-дет ра-зятъ
 что до-ко-ля ды-шат гру-ди, гре-ет ве-ло кро-ви, меч на-м бу-дет ра-зятъ

a tempo

mf

The piano accompaniment continues with a more active melodic line in the treble clef and a steady harmonic accompaniment in the bass clef. The dynamics are marked 'mf' (mezzo-forte).

3m - pp pzz-bw-mvb. Упр huj — рb - 6jwг — hы - dур — 6br dbe - fг —
 деряко - го вра - га. Бо - рясъ — за честь — род - но — го кра - я, —

hур hр h — 6r qh6 - qnd. hq - pазp — 6b - pib — иш-
 мы не о — ну - стим рук! Сво - бо — ду бра — тьям

3m 6ur hwb - fг. — 6br hwb - fг — 6br hр — ишb...
 до - бы - ва - я, — мы сра - не — по — ща — жим.

ff

p cresc. poco a poco

1) ко - рр - рибр - рибр ш - шиб - ш - риб - риб,
 Сто - нет бед - ный на - род в пра - же - ских ког - тях

cresc. poco a poco

к шиб - шиб к бш шиб 1) шр - шиб шр - шиб... 2) ш -
 и спа - се - нья он ждет от бой - цов спо - яс... Ту -

ff

шиб - шиб шиб - шиб шиб шиб шиб шиб шиб шиб шиб
 - да, ту - да, на по - ле че сти,

mf

զի յնի սարս Գար-տնով նոր կյան - իր
 пом-ни, что в борь-бе за стра - ну
 հոգար,
 сво-ю
 նդ-րաշրճեր հե - առ, թե - կազ
 бу - дет, о дру - зья, нам и

f allargando *ff* *Meno mosso*

մահն, մահն էլ Գաղտը և հարս
 смерть, нам и смерть лег - ка!

allargando *ff* *maestoso* *rit.* *ff*

marc.

«ОРПРРВЪ ЫРЪ»
(Арабъ ророррррррр ррр)

„КОЛЫБЕЛЬНАЯ“
(Песня крымских татар)

(Op. 25 № 1, 1915)

(Татарчада уафалар У. УАБЪНЪИРАД)

Русский текст А. СПЕНДИАРОВА

Larghetto. $\text{♩} = 24$ *p*

Татарчада уафалар У. УАБЪНЪИРАД

Спи ш-сы

pp sempre

-ри, зил ш - ррр. Галл йр - йр ррр ш - ;б-
-рок, сна, род - кой, ГЛЛ - ки сон - ны - е ал-

marcato

mp *p*

-ри, о - рр - рр - ррр га ур - ррр
крой! Ко - лы - бе - лч - ку тво - ю

mp *p*

Му - жа - вей бы - вше - сти - жи,
я - чад - ро - ю о - бо - вью,

ли - вей - рей бы - вше - сти - жи -
зе - ло - той на - шей у - зор
жи - ви - жи, бы -
бу - дет ра - до -

- жи ли - сти:
- вать твой взор.

mp

Ум - я - дши,
Сы - лей - ми,

фа — рш - лр,
свер — стник твой,

mp

p *marc.*

mf

дншн ш - шу л ор - рш - рш,
пав - чет в аюль - ко до - ро - гой:

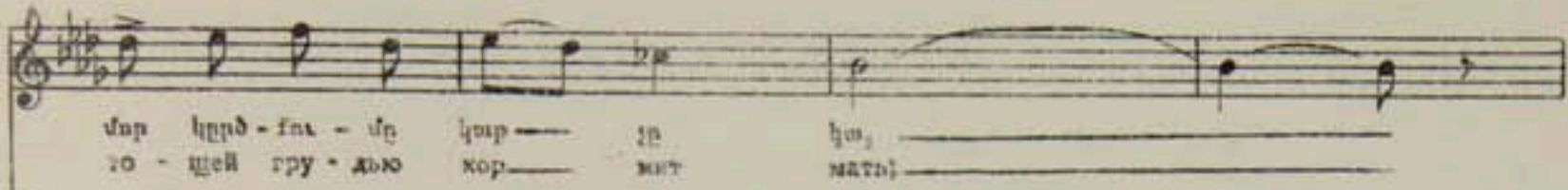
mf

mp ironico

рш - ш - бш, пр - рш - рш,
как — же бел - нень — ко - му — спать,

mp

 Сынъ же родивъ отъ Духа Святаго, и отъ Маріи, и со-званъ Сыномъ Божиимъ.

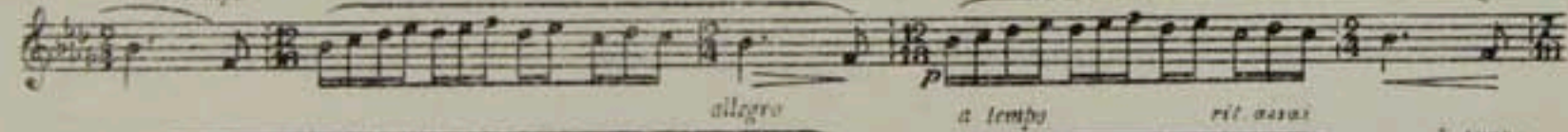
mf fiero

 иже не имаетъ формы, и не захватилъ объема, и не держитъ веса, и не имаетъ покоя, и не имаетъ покоя, и не имаетъ покоя.

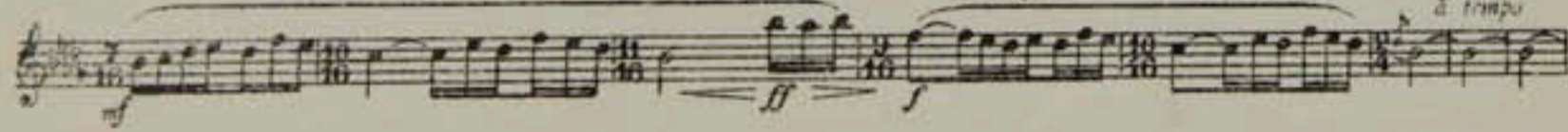
mf

иже не имаетъ формы, и не захватилъ объема, и не держитъ веса, и не имаетъ покоя, и не имаетъ покоя, и не имаетъ покоя.

f *espressivo* *poco solo.*

a tempo

allegro *a tempo* *rit. assai* *a tempo*

pp

ший — ш — рий,   ший — ш —
 Спи — см — нок,   спи, — — — — — род-

pp   *marcato*

-ний,   шир — зир — и,   ший — ший,
 -ной,   все о — ку — та — но   уж — тьмой,

mp

ший — ший — шир — ший
 вон — и — звезда — доч-

cresc.   *mp*

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Включает ноты, тремоло и текст на двух языках.

Вокальный текст: *и - ки - за - жа - лись...* *и - вни - те к до - нам по -*

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Включает ноты, тремоло и текст на двух языках.

Вокальный текст: *ра - бра - тья...* *ли - сь...*

p con dolore

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Включает ноты, тремоло, динамический знак *p* и текст на двух языках.

Вокальный текст: *и - сно - ю - ю - же - Аго - ААА*

Во - ши - ци - ли, ю - ю ши - ци - ли...
па - с - ню груст - лу - ю сы - раа!

This system contains the vocal line and the piano accompaniment. The vocal line is in a soprano clef with lyrics in Cyrillic. The piano accompaniment is in a grand staff with a treble and bass clef. The music is in a minor key and 3/4 time.

pp
tr *tr* *tr* *tr*
rit.
dimin.

This system continues the piano accompaniment. It features a series of trills in the right hand and a melodic line in the left hand. The dynamics range from *pp* to *dimin.* and the tempo is marked *rit.*

Viol. I solo, *a tempo*
poco accelerando rit. a tempo
pp
Cel. solo, *a tempo*

This system introduces the Violin I and Cello parts. Both instruments play a rapid sixteenth-note pattern. The Violin I part is marked *a tempo* and *pp*. The Cello part is also marked *a tempo* and *pp*. The tempo changes to *poco accelerando* and then *rit. a tempo*.

a tempo
rit. assai *a tempo*
mp *fp*
allargando

This system continues the piano accompaniment. It features a series of sixteenth-note patterns in the right hand and a melodic line in the left hand. The dynamics range from *mp* to *fp*. The tempo is marked *a tempo*, *rit. assai*, and *a tempo*. The section concludes with *allargando*.

«ՊԱՐԻ ԵՐԳ»
 (Արիֆ Բարտրեյի)
 «ПЛЯСОВАЯ»
 (Песня крымских татар)
 (Op. 25 № 2. 1915)

Գրված է Մ. ՍԳՆՆԻՍՅԱՆԻ

Русский текст А. СПЕНДИАРОВА

Allegro non troppo. ♩ = 128

Тамбур

marcato

p dolce

mf

mf espressivo

Ա՛, Ե՞ - յի՛ր, Ա՞ - յի՛ր,
 Ա՛, Ե՞ - յի՛ր, Ա՞ - յի՛ր,
 Ա՛, Ե՞ - յի՛ր, Ա՞ - յի՛ր,
 Ա՛, Ե՞ - յի՛ր, Ա՞ - յի՛ր,

у - да - лой Джа - мал, — как Гюль - нар — тво - я
 у - да - лой Джа - мал, — как Гюль - нар — тво - я

rit. *a tempo p*
 вон на крым ры-бин, она брѣ - зѣра, она - цѣра,
 лан - шот крым ску - ю! Ты лу - чи, ка - пал,
a tempo
rit. *p dolce*

брѣ на ур — рѣ - цѣ, брѣ - бѣ — ш - рѣ — ш - рѣ
 том - но, сла — дост - но, с кра - со - той — Гюль - нар

ҫаһ - ҫу ҫаһ ш - риг ҫаһ ҫаһ
 аһу - ки слей сво - и. Мис - го

-дир шй - ыр. Да - ыр. ҫаһ аз - ыһы. ҫаһ - ҫаһ
 под ни - гоһ ты свер - шна, Да - маһ. и по

дд к га к ш ыһы - ҫаһ ҫаһ, ҫаһ ҫаһ
 крыл се - бе сла - вой гром - ко - ю, и те

н'м к, н'м љубв - љр _____ вр - љр - рљн _____ рљљн т _____
 -се судь - ба нис - нос _____ ла - ле в дар _____ сча - стье _____

-љн љрљ - дљн, љљн љр _____ љн к љљн _____
 проч - но - е, ра - дость _____ свет - лу - ю.

P dolce

mf

1'62 48 - 11111 111, 111,
 Сколь - ко пре - асс - ти

1111 111 - 111 11111, 1111 1 - 11111 11 - 11.
 и в нз - он - вах рук, и дни - же ни - ах

rit. *a tempo*

11111 111 - 1111 111 1111, 111 11 - 11111 11 - 111'
 ста - на гиб - ко - ро А гла - за та - ят

rit. *p dolce*

հիբրֆ ու րոց ԵՍ ի՛, իսու - տա - նոս ԵՍ ԲԻԳ
 страсть ки - пу - чу - ю и су - лят те - бе

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line, written in a treble clef with a key signature of one flat and a 4/4 time signature. It contains the lyrics in Armenian and Russian. The middle staff is the right-hand piano part, and the bottom staff is the left-hand piano part. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and quarter notes in the left hand.

օր Ե - րա Ե՛ - ի, սեր Ե - դե մա - կան.
 лас - ку слад - ку - ю, не - гу рай - ску - ю,

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. It includes dynamic markings such as *mf* and *cresc.* in the piano part. The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as the first system.

թիսն ան - իսու Ե՛ - ի...
 сча - стье пол - но - е!

The third system of the musical score concludes the vocal line and piano accompaniment. It includes dynamic markings such as *mf* and *m.s.* in the piano part. The piano accompaniment features a more complex rhythmic pattern in the right hand, including sixteenth notes and chords.

«ԱՌ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»

«К АРМЕНИИ»

(Op 27. 1915)

Իտալ. Հայկ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍԹԱՆԻ
(Իտալ. բարգմ. Կ. Բալմոնտի)

Слова О. ОВАНЕСЯНА
(Русск. пер. К. БАЛЬМОНТА)

Largo.

p

-Յու՛ւ Է՛մ Ե՛ս ա - հա -
-МОЛК - АИ НА ВСЕГ - ДА

ազ - գե - րը Է՛րն մե՛ս - նու՛՛մ Է՛մ,
вре - мя бы - лых на - ро - дн,

poco piu lento

mf a tempo

և մըր ազ - գերն ա - հա ծըն - զա՛ւ՛մ Է՛մ - Է՛րն ա - գե - րը.
ро - дн - амсь ко - вы - е ма - ро - дн на снз - ну мы'

ten.

a tempo

-նոյ նր տղ - զե - րիւ:
-բո - ճԱՄ ՄՕ - ԼՕ - ԸՄՄ.

poco accelerando *Poco più mosso.*

Մի նր տղ
И сла ва

poco accelerando
P cresc. *sf*

dolce

-շն - լույսով քոյ - վոյ մաթոյտց էի՛ն փառ - քը ցա - լու՛մ է տղ նը-
пра - де - дов за - брєз - жив-ши звез - до - ю, ро - ня - ет им свой

marc.

-րիւնց _____ արայ - ծառ ու վիհ ճակ - տիւն, _____ և զար - տի - կնդ Վար -
 луч _____ и сле - том го - нит зло; _____ и до - бы - тый тру -

-տում* _____ իր - րև նր - բանց վառ - տա - իր' զա -
 -дом, _____ не - ча - лью и борь - бо - ю, не -

allarg. *Tempo I.* *poco rit.*

-տր _____ ու իտր տի - վան տ - նում ի նար զափ -
 -нок _____ без - смер - ти - я вен - ча - ет их че -

allargando *p* *mf* *poco rit.*

a tempo

-AUG:
-AO.

a tempo

mf

ff

mf

ff

mf

marcato

ff

p
Лишь

Adagio.

Տի - միայնի դու ես, դու՛ն, ս'վ խնդի իմ հայ - բի - նի - նը,
 ТОЛЬ - ко ты од - на, Ар - ме - ни - я род - на - я,

չըչ - րի - նի - րով հա - վան՝ հի - ծովն ես դու դար - ճար,
 ле - жишь, как груп жи - ной; мне го - рес - тно взгля - нуть:

dolce

և կարճ - քիչ քա - լուսի, քի - կան ին, զի - զի - ցիկ իմ,
в це - пях то - ку - ешь ты, пре - крас - ный лик скла - ня - и

sf *mf*

եր - կիր իմ հայ - բն - թի, ար - ցիկ կենդան մե - լուսի...
раз - ме - та - на тво - я ис - тер - зан - на - я грудь.

P

Եվ
Ինչ

mf *pesante*

Lo stesso tempo.

Դո ան-գած փառ-հի _____ ա - վեր բե-կոր - նն - ըի _____ զը ան
 ПОД тво - их ру - ми _____ ис - гля - нет вет - вью но _____ кой зе -

dolce $\leftarrow$ *mf* $\rightarrow$
 ու - աք փր - կու - ըսն _____ զև ի է կու - նա - չու՛մ, _____ բո՛ւ
 -лен - ный мирт люб - ви, _____ спа - се - ни - я снм - вола - _____ Не

mf _____ *p rit.*
 -նն է, _____ աի... _____ Նորդ-
 ГЛА - вет... Ах!... _____ Воз-

Largo assai.
con dolore

-ф - рдч Гн hn - пид ш цшн ш - ршш дн-
-ло - жек на те - бн тос - ки не - нец гер-

marc.

-ф - рдч Гн hn - пид ш цшн ш - ршш дн-
-но - ный, не - нец не - мых скор - бей и не - ко-

f *p* *marc.*

mp *poco rit.* *mf*
днц шр-гншшн ф днц шшн - зшш...
-веч - ных, ве - ко - веч ных зол!

m.s. poco rit. *marc.* *mf marc.* *marc.*

Audante.

string.

f *mf*

Բայց ո՛չ, դու չես մե - թի, — — — — — օ՛,
 Но нет, ты не ум - реешь, — — — — — я

string. *mf*

ten. *mf* *Piu mosso.*

f *mf*

Բայց ի՞նչ հայ-րե - թի - քո, կը - գան լայ - ծան օ - րը... կրթո՞ւթի ինչ
 ve - ryu v ob-no - vle - nie; o - vo dolzno prid-ti. o - vo k te -

p *mf* *marc.*

Tempo II.

p

p *p*

Երբ եր - կի՞ց, — — — — — թա - վար ու մար հեռ - վում, մա - յի՛ր, օ՛, ար - քե -
 be pri - det! vo mra - ke ve - ko - vom ro - pit zvez - da spa -

mf allarg. *f ten.* *ff* *f a tempo.*

-и-ра | -се - ния;
 фа - ра-и | про - нись о,
 ра-и | ра-и ми - ши, | фа - ра-и | к ви
 ро - ди - на, | твой бли - зок час.

rit. *p* *Audante con moto.*

и-ра-и... | фа - ра-и, | ра-и | ми - ши - ра-и | ми - ши
 он ждет! | Все | то, | что | не - ког - да | в ду.

f *mf*

-ши-ра фа ра-и | ми - ра | ра-и, фа - ра-и | ми - ши:
 -ше тво - ей | бо - ро - лось, пусть всых - нет много! | У - ра - ра-и
 Вос - прань во

p ————— *mp* ————— *p* *f*

ршг, к - шр фг - брг, ит рк - к шшш шк-шшд' дшг-
 пра - хе и ны - ли! Хоть по - лу - мер - тва - я, у-

f ————— *f ten.* ————— *p* *allarg.*

-шр, ————— шшр - шшр рк-шр - ршг, ар - шр - фшг ош - шш - ршшш шш
 -слышь, ————— по - дай свой го - лос, тво - и сы - ны при - лут со

ff *Meno mosso.* *Alla Marcia trionfale.*

-шшш ш - шшш шшш - шшш...
 всех кон - цов зем - ли!

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The music features a complex rhythmic pattern with many beamed notes and rests. There are several slurs and accents throughout the system.

The second system of musical notation consists of two staves. The upper staff continues the melodic line with slurs and accents. The lower staff features a prominent triplet pattern in the bass clef, with a forte (**f**) dynamic marking.

The third system of musical notation consists of two staves. The upper staff has a melodic line with slurs and accents, and a **mf** dynamic marking. The lower staff continues the triplet pattern. The system concludes with a **ff** dynamic marking and a series of horizontal lines in the bass staff, possibly indicating a sustained chord or a specific performance instruction.

The fourth system of musical notation consists of two staves. The upper staff features a melodic line with slurs and accents, and a **mf** dynamic marking. The lower staff has a bass line with a **p** dynamic marking. The system concludes with a **ff** dynamic marking and a series of horizontal lines in the bass staff.

«ԱՌ ՍԻՐՈՒՇԻԱ»
 (Հայկական ժողովրդական երգ)
 «К ВОЗЛЮБЛЕННОЙ»
 (Армянская народная песня)

Թարգման տեքստը Ա. ՍՊԵՆԴԻԱՐՈՎԻ

(1916)

Русский текст А. СПЕНДИАРОВА

Andantino. ♩ = 72

The musical score consists of several systems. The first system shows the piano introduction in 3/4 time, marked *Andantino* with a tempo of ♩ = 72. It features a melody in the right hand and a harmonic accompaniment in the left hand, with dynamics ranging from *p* to *mf*. The second system continues the piano introduction. The third system introduces the vocal line, starting with the Armenian lyrics "Գի - շըր, ցի - բիկ, կը հա - ան - շիմ - ար, Ի Ըն Դ Ե Ն Ի Ե Ր Ո Վ Ի" and the Russian translation "И день и ночь падя - ха ю, и те -". The tempo changes to *a tempo*. The fourth system continues the piano accompaniment. The fifth system continues the vocal line with Armenian lyrics "օ - բի - ար, Գն ար - բակ, օհ տ -" and Russian translation "о - бя люб - лю, те - бя зо - ну, но чер -". The sixth system continues the piano accompaniment. The seventh system continues the vocal line with Armenian lyrics "ն - ար, Գն ար - բակ, օհ տ -" and Russian translation "н - ар, те - бя зо - ну, но чер -". The eighth system continues the piano accompaniment.

poco rit. *p a tempo*

и́ль о - чаю:
на - пра - со - но!

poco rit. *a tempo*

p *mf* *p* *mf*

rit. *p* *a tempo*

Ры - цы - лю - бим, ры - ски -
Средь ди - ких скал

f *mf rit.* *p a tempo*

f *mf* *rit.* *p a tempo*

- ры - цы - лю - бим, лю - бим, лю - бим, лю - бим, лю - бим, лю - бим,
- та - ко - му - же, все - гда о - дин, все - гда с то - кой.

mf *rit.*

mf *rit.*

р - uh' _____ рн - óр _____ ршл д'кр - рш-
 дай сча _____ стья мне, _____ мо - лю те-

- бл, _____ рн ебу шл фьр _____ лу ш - ршл:
 - бя! _____ ска - жис "люб-лю и я, _____ мой ми - амй!"

allargando _____ *a tempo*
 р - uh' _____ рн - óр _____ ршл д'кр - рш - бл, _____
 дай сча _____ стья мне, _____ мо - лю те - бя! _____ ска-

poco rit. *a tempo*

mf *p*

рѣ' - ън шѣ гѣг ————— ѣр ѣр - рѣѣ: —————
 "ЖИ: „ЛЮБ-ЛЮ и и, ————— МОИ МИ - ЛЫИ!"

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written in a single staff with a treble clef and a key signature of two flats. It begins with a melodic phrase in the vocal line, followed by a rest. The piano accompaniment is written in two staves (treble and bass clefs) and features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a simple bass line in the left hand. The tempo markings 'poco rit.' and 'a tempo' are placed above the vocal line. Dynamic markings 'mf' and 'p' are placed above the vocal line.

The second system of the musical score consists of a piano accompaniment. It is written in two staves (treble and bass clefs) and continues the accompaniment from the first system. The right hand features a steady eighth-note accompaniment, while the left hand has a simple bass line. The dynamic marking 'p' is placed above the right hand.

mf *rit.* *p*

ѣ - ѣѣ' рѣ' ѣн шѣ гѣг ————— ѣр ѣр - рѣѣ: —————
 Ска - жи: „ЛЮБ-ЛЮ и и, ————— МОИ МИ - ЛЫИ!"

The third system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written in a single staff with a treble clef and a key signature of two flats. It begins with a melodic phrase in the vocal line, followed by a rest. The piano accompaniment is written in two staves (treble and bass clefs) and features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a simple bass line in the left hand. The tempo markings 'rit.' and 'a tempo' are placed above the vocal line. Dynamic markings 'mf' and 'p' are placed above the vocal line.

«ЗУВРЪНЪ БРЧЪР ЫУ»
„КРАЙ МОЙ, РОДИМЫЙ“
(1924)

Խոսք և եզակակ շրիտք բարբարների

Слова и напев крымских татар

[Andante]

p

Մշտն - քր ար-տաֆ,
Му - ки и боль,

Մեր ցածն ախ - տֆ, հար է ալ քար-հար է օ - րը մեր, էլ ի՞նչ ևս դու ալիս - անի,
пот наш у - дел, горь-ка - я, сле - па - я на - ша жизнь. Что - же ты все тер - анишь,

rit.

ճա՛րք ին՞ քր-կիր, քրք աշդան ախ է քախ - ար Բո, և աշդ-ան դանիս ալ քար...
край ро - ди - мый, ко - ль так страшна судьба вая - я, ко - ль так жес - ток твои пок? —

rit.

[*Agitato.*]

rit.

Էլ ուժ չը - կա - ծախ՝ րազ դա, — դառ փրկ - կո - բանն ես իմ
 Her - so! no - way! smert' bane - ka! — v do - le ne - chaly - noi spa -

p [*Tempo I.*]

Եր ————— սի, հաչ - րե - թի Եր - կիր իմ, հաի իմ քոչ - վառ.
 - ce ————— nyel' Krai moy ty, ro - di - myi, lool to - ni - myi,

rit.

սիրան իմ հա - վառ ճիկ հեռ ի, ո՛ր, սիրան իմ ճիկ հեռ է հար... —
 serd-tse mo - e sto - boy vsyo - du; serd-tse mo - e sto - boy!

rit.

«ՍԱՐԻ ԿԵՌԱՍ Է ՇՈՒՐՅԸ ՔՈ»
(Ղրիմի ժողովրդական)

„ЛЕСНОЙ КИЗИЛ - УСТА ТВОИ“
(Крымская народная)
(1924)

Թվա. տեխնոլ. Տ. Ա. ՍՊԵՆՆԱՐՈՎԱՅԻ

Русский текст Т. А. СПЕННИАРОВОЙ

Andantino. ♩ = 63.

1	Սարի	կեռաց	ուր	շուր - րը	գո	իմա	ս-
2	Գո	սար,	պի	տեսի - թի	հոգի	որ	շի
1	Лес - ной	ки - зил	ус - та	тво - и,	го - по -		
2	Го - по - рят,	кто	у - ви - дит	те - бя,	не	у -	

-и́и, _____ ш - рнѣ _____ ш - љѣ - рѣ
 -и́и, _____ ш - рнѣ _____ ш - љѣ - рѣ
 -рат, _____ го - во - рят, _____ гла - за - тво
 -смет, _____ го - во - рят, _____ кто об - ни - мет те

fu- _____ ш - љѣ, _____ љѣ љѣ _____ бѣ шу-
 ср- _____ ш - рнѣ _____ љѣ љѣ _____ ш - рнѣ
 -и, _____ го - во - рят; _____ пер _____ си - на
 -бя, _____ не _____ ум - рет; _____ эре _____ ст под

-и́и _____ рнѣ _____ рнѣ - љѣ, _____ љѣ ш - љѣ,
 -и́и _____ fu _____ љѣи - љѣи _____ љѣ љѣи - љѣи,
 ще _____ ки _____ нем - кой, _____ го - во - рят;
 взгляд _____ дом _____ тво - им _____ ки - но - грал;

poco rit.

Poco più largo.

mf *espressivo*

dolce

In the first system, the vocal line begins with a melodic phrase. The piano accompaniment features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a more active bass line in the left hand. The lyrics are:

In the first system, the vocal line begins with a melodic phrase. The piano accompaniment features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a more active bass line in the left hand. The lyrics are:

In the first system, the vocal line begins with a melodic phrase. The piano accompaniment features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a more active bass line in the left hand. The lyrics are:

Tempo I.

The second system introduces a first ending bracket. The tempo is marked 'Tempo I.' and the dynamics are 'p'. The lyrics continue:

The second system introduces a first ending bracket. The tempo is marked 'Tempo I.' and the dynamics are 'p'. The lyrics continue:

The second system introduces a first ending bracket. The tempo is marked 'Tempo I.' and the dynamics are 'p'. The lyrics continue:

The third system continues the vocal line with a second ending bracket. The tempo is 'a tempo'. The lyrics are:

The third system continues the vocal line with a second ending bracket. The tempo is 'a tempo'. The lyrics are:

The third system continues the vocal line with a second ending bracket. The tempo is 'a tempo'. The lyrics are:

The fourth system shows the piano accompaniment for the second ending. It includes markings for 'rit. assai', 'marc.', and 'a tempo'. The dynamics are 'mf' and 'p'.

The fourth system shows the piano accompaniment for the second ending. It includes markings for 'rit. assai', 'marc.', and 'a tempo'. The dynamics are 'mf' and 'p'.

The fourth system shows the piano accompaniment for the second ending. It includes markings for 'rit. assai', 'marc.', and 'a tempo'. The dynamics are 'mf' and 'p'.

«ՂԱՐԻՐ ԲԼԲՈՒԼ»
 (Սաշար-Նուխյի երգերից)
 „ГАРИБ БЛБУЛ“
 (Из песен СЯТ-НОВЫ)

Խոսք Սաշար-Նուխյի

(1925)

Слова Сянт-Новы

[Allegro non troppo.]

p

Ու - տի՛ իս - զա, զա - թի՛ր բնի՛ — բնի, զու՛ մի՛ լաց ի՛նչ —
 Со - ло - вей, ска - жи. от - ку - да ты? О, не плачь, я —

p

mp

իս ի՛նչ լի - լի, զու՛ վարդ զրու՛ն — զի, իս՛ զի - զա - լի՛ն,
 дол - жен сле - зы лиць; пси՛ над ро — зой, я вос - пе - ша - ю де - ву,

mp

гаи шр' — шш — шр, — ку рд — ш — шш
 о ме — павчъ, — я — дол — жи пав — кать.

p
 ш — рр, рр — ррш. шш — шр' — рш — шш
 От ка — ких дуб — раи, ска — ких пы — сот

pp
 ш — шр — шр гаи — к — шшш — шш — ррш, шр шшшшш — к — ршш.
 ты стре — мишь на — се — пер — свой по — лет? пла — мя не — ги

Сердце мое жжет,
 О, не плачь,
 Я дол-жен пла-кать.

Со-ло-вей, и

я, как ты, певец,
 в нас пы-ла-ет та-же
 боль сердцу.

mf

ти - шир - ва _____ вѣн
 Са - ат - Но _____ на
 ти - шир' ва' - раи,
 так го - во - рит те-бе:

mp

ти шир _____ вѣн
 о, не _____ плачь, _____ и _____
 дола - жен _____ пла - касть.

f

ти - шир - ва _____ вѣн
 Са - ат - Но _____ на
 ти - шир' ва' - раи,
 так го - во - рит те-бе:

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальная линия имеет следующие ноты: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. Под ней приведены русские слова: О, не плачь, и дождь - жень пла - мать.

Rit. lento. *rosso a rosso*

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальная линия имеет следующие ноты: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. Под ней приведены русские слова: О, не плачь, и дождь - жень пла - мать.

rit.

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальная линия имеет следующие ноты: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. Под ней приведены русские слова: О, не плачь, и дождь - жень пла - мать.

«ՅԱԳՈՅԻ ԵՐԳԸ»

„ПЕСНЬ ЯГО“

(1926)

(Նեխապիրի «Օրբիլ» սօրերգության համար)

(К трагедии „Отелло“ Шекспира)

[Allegro.] *mf* *f*

Ի՞նչ - թաղի - ներ գար - կենք, ծրնդ-ծրնդ րադ օ-
 Пусть куб - ки сту - чат, „кинг! кинг!“ го - по-

mf *mf*

poco rit. *a tempo*

-անճ, — զրն - գան րադ, ծրն - գան րադ— գար - կենք, — զրն-
 -րադ, — пусть куб - ки сту - чат и зме - нят! — пусть

poco rit. *a tempo*

p

poco rit. *a tempo* *mp*

-գան րադ, ծրն - գան րադ— գար - կենք: — Մարդ
 куб - ки сту - чат и зме - нят! — Сол-

a tempo

mf *poco rit.*

1. Vocal line: *h qh6 - qa - pp. — hup6 h dbr o - pp. — ni-*
 -дат - че - ло - пек; — анзнь дашт - ся не пек; — так

2. Piano accompaniment: *p* (piano) in the first measure, *cresc.* (crescendo) in the last measure.

3. Vocal line: *mf* *f* *p*
-ph - vph' h66 - db rap, h66 - db qh6 - qa - pp. — ni-
 что же? пусть вы - пьют, пусть вы - пьют сол - дат! — так

4. Piano accompaniment: *mf cresc.* (mezzo-forte, crescendo) in the first measure, *f* (forte) in the second measure, *p cresc.* (piano, crescendo) in the last measure.

5. Vocal line: *mf* *f*
-ph - vph' h66 - db rap, h66 - db qh6 - qa - pp. —
 что же? пусть вы - пьют, пусть вы - пьют сол - дат! —

6. Piano accompaniment: *mf cresc.* (mezzo-forte, crescendo) in the first measure, *f* (forte) in the second measure, *f* (forte) in the last measure.

Ը Ն Դ Հ Ա Ն ՈՒՐ Ծ Ա Ն ՈՒԹ Ա Գ Ր ՈՒԹ Յ ՈՒ Ն Ն Ե Ր

1. «ՀՐԱՊՈՒՐԵԼ ԵՆ ԻՆՁ ԳՈ ՍԵՎ ԱԶԵՐԸ»

Ռոմանսը հորինված է գիմնագիտան ավարտելու տարիներին: Տպագրված օրինակի շապկի վրա հեղինակն աչից գրել է. «Հօրին. մատավ. 1888 կամ 1889 թ. Սիմֆերոպոլում», իսկ ձախից «օր. 1»: Հրատարակել է Զեյվանգը (Մոսկվա): «Յենգ. բույլատվ. 1892 թ. փետրվարի 13-ին, 4. Մոսկվա»: Ինքնագիրը չի պահպանվել:

Տեխտի հեղինակն է Սպենդիարովի ժամանակակից Պ. Կոզլովը:

Զոնվում է Ե. Ա. Ա.-ին (սկզբնատառերը չհաջողվեց վերծանել):

2. «ԷԼ ՎԱՂՈՒՅ ՈՉ ՄԻ ՀԱՐՅ...»

Ռոմանսը ուսանողական շրջանի գործ է, հեղինակված է 1892 թվին՝ Մոսկվայում: Վերջնական խմբագրությունը հեղինակը բնագրել է 1894 թ. ապրիլի 3-ին: Սկզբնական խմբագրությամբ ռոմանսը գրված է E-dur-ում: Տպագրվում է առաջին անգամ՝ ինքնագրի պատճենից:

Տեխտի հեղինակն է հայտնի փիլիսոփա-երազարտական և բանաստեղծ Վ. Ա. Սուլվյովը (ծն. 1853, մեռ. 1900 թ.):

Ռոմանսը ձոնված է Սպենդիարովի ուսանողական տարիների մտիկ ծանոթուհի Վ. Ա. Էրերլիին:

3. «ԳՈՒ ԼՈՒՅՍ ԱՐԵՎ, ԱՐԵՎ ՀՈԳՈՒՍ»

Ռոմանսը հորինված է 1892 թ. Մոսկվայում: Սկզբնական ուրվագիծն արված է F-dur-ում: Ինքնագրի մեջ հեղինակն իր ձեռագրել է. «Վերջնական խմբագրությամբ գրել է առնված 1894 թ. ապրիլի 27-ին»:

Հրատարակվում է առաջին անգամ՝ ինքնագրի պատճենից:

Տեխտի հեղինակն անհայտ է. չհաջողվեց տեղեկություններ գտնել նաև երգիչ Ս. Ե. Սպազարովի մասին, որին ձոնված է սերենադը:

4. «ԶՐԱՀԵՂՉ ԿՆՈՋ ԵՐԳԸ»

«Զրահեղձ կնոջ երգը», ինչպես հեղինակն է նշում իր երկերի ցուցակում, հորինված է 1895 թվին: Հորինման վայրի մասին տեղեկություններ չկան, սակայն պետք է ենթադրել, որ գրված է Կախովկայում (Ինկայրի ափին)—կամպոզիտորի ծննդավայրում, ուր այդ տարիներին սովորաբար ամառն անց էր կացնում Սպենդիարովների ընտանիքը: Կամպոզիտորը մեծապես օգտվում էր հար գրադարանից, որտեղ կար 1860 թվին հրատարակված Ա. Ի. Պոզոլինսկու (1806—1886) երկերի լրիվ ժողովածուն: Պահպանվել է կամպոզիտորի դրած նշանաբերիկը այն էջի վրա, ուր տպագրված է «Զրահեղձ կնոջ երգը» բանաստեղծությունը (1830 թվի անավարտ պատմից):

Հրատարակվում է առաջին անգամ՝ ինքնագրի պատճենից:

Զոնված է կամպոզիտորի քրոջը՝ Լիզային:

5. «ԻՆՁՈՒ—ԵՍ ԶԳԻՏԵՄ»

Պահպանված ինքնագիրն ունի հետևյալ հեղինակային մակագրությունը. «Մոսկվա, 1895 թիվ» և նշված է որպես օր. 24: Ինքնագիրն ունի հեղինակի ձեռագրել արված բազմաթիվ ուղղումներ, մասնավորապես ջրնջված է ներածության շարք տակադր և վերջաբանի երեք տակադր:

Հրատարակվում է առաջին անգամ՝ ինքնագրի պատճենից:

Զանված է երգիչ Ս(երգեյ) Ի(վանովիչ) Նվլախովին (բարիտոն), որ այս «արիագայի» առաջին կատարողն է 1895 թ. մարտի 18-ին Մոսկվայի Պատմական բանգարանի լսարանում սեղի ունեցած՝ Լ. Ա. Մեյի հիշատակին նվիրված գրական-երաժշտական երեկույթում:

6. «ԳԻՇԵՐՆ ՆՈՒՑՆ...»

Ռումանս ձայնի համար՝ չուրակի և դաշնամուրի նվագակցությամբ: Թվագրված է 1895:

Հրատարակվում է առաջին անգամ՝ ինքնագրի պատճենից:

Հորինման վայրը չի նշված:

Ինչպես երևում է պահպանված ծրագրերից՝ այս ոտանոցը հանախ է կատարվել, ըստ որում հեղինակը հանդես է եկել որպես չուրակի պարտիան կատարող:

Զանված է Էդվարդ Գրիգորևիչ Մուրգանովին:

7. «Օ՛, ՎԱՐԴ, ՋԱԼԵԼ ԻՄ ՕՐԵՐԻ»

Հորինման հզորիտ քվականն անհայտ է: Կոմպոզիտորի դստեր՝ Մ. Ա. Սպենդիարովայի հիշողությամբ այս ոտանոցը գրված է Թեոդոսիայում՝ 1922 թվի վերջին կամ 1923 թվի սկզբներին: Սակայն ուշադրությամբ ծանօթանալով սույն երկին՝ հանգում ենք այն եզրակացության, որ ոտանոցը գրված է շատ ավելի առաջ՝ ըստ ամենայնի ստեղծագործության սկզբնական շրջանում, այսինքն 1895 թվից ոչ ուշ: Ամենայն հավանականությամբ կոմպոզիտորը վերահիշյալ շրջանում (1922—1923) հիշողությամբ վերաբտադրել է վաղուց հորինած իր ոտանոցը:

Հրատարակվում է առաջին անգամ՝ ինքնագրերից:

Տեքստի հեղինակը հայտնի չէ:

8. «ԵՎ ԽՈՐՆ Է՞՞ ՍԵՐԸ ՆՐԱՆՑ» Օր. 1, № 2

Ներկա հրատարակության №№ 8, 9, 10, 11 ոտանոցներն առաջին անգամ լույս է ընծայել Վ. Բևտելի հրատարակչությունը՝ մի տետրով, որպես օր. 1, հետևյալ վերտառությամբ. «Զոռո ոտանոց մի ձայնի համար՝ դաշնամուրի նվագակցությամբ»:

«Ցենզ. քայլառով. 1899 թ. ապրիլի 14, Պետերբուրգ»:

Օրս-ի չորս ոտանոցն էլ ձևավորված են «Թղթոս հիշատակին»:

«Եվ խորն էր սերը նրանց» ոտանոցը քվագրված է 1895:

Բնագրում ոտանոցը գրված է բարձր ձայնի համար. միջին ձայնի համար հեղինակը ոտանոցը վերաձայնագրել է B-dur-ում:

9. «ԵՐԱԶԵԼ ԵՄ ՔՈ ՍԵՐԸ, ՀՈԴԻՍ ԻՄ, ՀԱՃԱԿ» Օր. 1, № 2

Հորինման քվականը 1898:

10. «Ա՛Ց Վ Ա՛Ր Դ» Օր. 1, № 3

«Վարդին» կամ «Ա՛յ վարդ» ոտանոցը հորինված է 1894 թվի դեկտեմբերին, Մոսկվայում, երբ կոմպոզիտորն առաջին անգամ հանդիպեց Ալեքսանդր Մատուրյանին, որը բարեկամների մտերմական մի շրջանակում կարդաց իր ոտանավորը: Տագորվելով այդ բանաստեղծությամբ՝ կոմպոզիտորը շատով հեղինակից այս ոտանոցը, որ մտավ առաջին հրատարակության մեջ «Արևելյան ոտանոց» վերնագրով:

Հետագայում կոմպոզիտորը ոտանոցը գործիքավորել է ձայնի համար՝ օրկեստրի նվագակցությամբ (պարտիտուրան վերականգնվել է ըստ պահպանված օրկեստրային ձայների):

Նրկրորդ հրատարակությունը, որ անձամբ պատրաստել էր հեղինակը մանվանից քիչ առաջ, տպագրել է Հայպետհրատի երաժշտական բաժինը Մոսկվայում, 1929-ին: Այդ հրատարակությունը հեղինակը լրա բել է երկրորդ կուպլետով և խմբագրական աննշան ուղղումներ է մտցրել դաշնամուրի նվագակցության մեջ: Ռուսերեն քարգմանությունը կատարել է կոմպոզիտորը:

Հրատարակվում է 1929 թվի երկրորդ հրատարակարյունից, անփոփոխ՝ չհաշվելով տեխնիկական ուղղումները:

11. «ՆՆՁՆԷ Է ՆԱ ՔԱՂՅԻՐ ՈՒ ԱՆՈՒՇ ՕՐՈՅՔՈՒՄ» Օր. 1, № 4

Հորինման թվականը 1899:

Առաջին հրատարակարյուն մեջ առմանը տպագրված է a-moll-ով. h-moll տանայնարյունը, որ ավելի հարմար է կատարման համար, ինչպես և դաշնամուրի պարտիայի մեջ արված խմբագրական զգալի ուղղումները վերցված են կամպոզիտորի հետագա ձեռագրից:

12. «ՆԱՑԻՔ, ԼՈԿ ԱՎԵՐ ՄԻ ԱՄՐՈՅ Է...» Օր. 5, № 1

«Չորս առմանս մեկ ձայնի համար՝ դաշնամուրի նվագակցարյունը», որ մտել են opus 5 ի մեջ. առմանների երկրորդ շարքն են, որ հրատարակել է Վ. Բեսսել հրատարակչարյունը մի տեսքով և առանձին համարներով: «Յենգ. բալլետով. 1901 թ. հուլիսի 5-ին, Պետերբուրգ»:

Ռումանները ձոնված են կամպոզիտորի կնաչը՝ Վարվարա Առնիզովնա Սպենդիարովային:

«Նայիր, լսկ ավեր մի ամբողջ է...» առմանը զրգված է 1900 թվին, Ալ. Սպենդիարովի գիմնագիտական ընկեր Ս. Բրուսի խոսքերով:

13. «ԱՐԵՎԵԼԵՅԱՆ ՕՐՈՐՈՅԻ ԽՐԳ» Օր. 5, № 2

Երգը զրգված է 1900 թվին, Ռաֆայել Պատկանյանի համբաժանար «Արի՛, իմ սոխակ» բանաստեղծարյան խոսքերով: Ռուսերեն տեքստի նեղիմակ պետք է համարել կամպոզիտորին:

Հետագայում կամպոզիտորն ուզեցել է այս երգին օրկեստրային նվագակցարյուն գրել, սակայն իր դիտավորարյունը չի իրագործել: Պանգամվել է օրկեստրային պարտիաների լսկ մի բանի ուրվագիծ:

14. «ԱՂ, ՍՊԱՍՈՒՄ Է ՔԵՋ ՀԱՄՔՈՒՅՐՍ» Օր. 5, № 3

Ռումանը թվարկված է 1901:

15. «ԴԱՆԴԱՂ ԻՋՆՈՒՄ Է ԻՐԻՆՈՒՆԸ» Օր. 5, № 4

Ռուման-նուկայուրնը հորինված է 1901 թվին:

16. «ԹԱԹԱՐԱԿԱՆ ԵՐԳ»

«Թարարական երգը» հորինված է 1902 թվին և առաջին անգամ հրատարակել է Վ. Բեսսելը՝ առանց նշելու opus-ը:

«Թարարական երգի» եղանակը՝ Ղրիմի է՝ ժողովրդական: Ետքը նեղիմակել է կամպոզիտորը՝ ըստ Ա. Պուշկինի («Բալլետիսարայի շտաբվանից» վերցված սողերի ազատ վերաշարադրում):

Ինչպես հայտնի է՝ այս երգը օրկեստրային վարիանտով մտնում է Ղրիմի էսֆիզների առաջին շարքի մեջ որպես երկրորդ մաս՝ «Էլեգիական երգ» վերնագրով:

Երկերի մի ցուցակում երգը նշանակված է որպես op. 17, մինչդեռ «Ղրիմի էսֆիզները» հրատարակված են որպես op. 9:

17. «ԶԿՆՈՐՄՆ ՈՒ ՖԵՅԱՆ» Օր. 7

«Զկնորսն ու ֆեյան» բալլադ է բասի համար՝ օրկեստրի նվագակցարյունը: 1902 թվի սկզբին Օլեկում (Յալթայից ոչ հեռու) տեղի ունեցավ սյրոլեստրական մեծ գրող Մ. Գորկու և Ա. Սպենդիարովի առաջին հանդիպումը: Գորկին կարգ-օց կամպոզիտորին իր «Զկնորսն ու ֆեյան» պոեմը: Կամպոզիտորը սուգորվելով Գորկու բանաստեղծարյունը ու նրա նեա ունեցած հանդիպումներով (որի հեա նա հետագայում բարեկամական հարաբերարյուններ պահպանեց), նեց նայն առիթն էլ զրեց բալլադը և ձոնեց տեքստի նեղիմակին:

Բալլադը տպագրել է Վ. Բեսսելը («Յենգ. բալլետով. 1902 թվի հունիսի 27-ին, Պետերբուրգ») պարտիտուրայով ու կրավիրով:

Ներկա խմբագրությունը պարունակում է հետագա ուղղումները, որ արել է կամպոզիտորը պարտիտուրայի ու կլավիրի մեջ:

Խմբագիրը դաշնամուրային պարտիան տեղ-տեղ շարադրել է՝ ըստ պարտիտուրայի հեղինակային հետագա խմբագրություն:

Տես	էջ	69,	տող	2,	տակտ	1
	>	70	>	2	>	1
	>	71	>	1	>	3
	>	71	>	2	>	1
	>	72	>	3	>	1
	>	74	>	1	>	2
	>	74	>	2	>	3 և 4
	>	74	>	3	>	2 և 3
	>	75	>	2	>	1 և 4
	>	75	>	3	>	4
	>	76	>	2	>	4
	>	76	>	3	>	3
	>	79	>	3	>	1, 2 և 4

«Զյնորսն ու փեյան» վերջնական խմբագրությամբ լույս է տեսնում առաջին անգամ:

18. «Ս Պ Ա Ս Ո Ւ Մ»

«Սպասում» արիոզոն՝ միջին ձայնի համար, դաշնամուրի նվագակցությամբ՝ հորինված է Յալթայում, 1904 թվի ապրիլի 8—10-ին՝ Ա. Գոլենիշչև-Կուտուզովի խոսքերով:

Հրագրարվում է առաջին անգամ՝ ինֆնազրի պատմենից, խմբագրի ընդհանուր ուղղումներով:

«Սպասումը» գործիքավորել է կամպոզիտորը ձայնի համար՝ օրկեստրով, և ինչպես երևում է պարտիտուրայի վրա հղած նշումներից՝ այս գործը համախ է կատարվել:

19. «ՕՁԻՄԱՆԴԻԱ» Օր. 11, № 1

Նրկու ուսման ցածր կամ միջին ձայնի համար՝ երաստարակված են որպես օր. 11, Պ. Յարգենսանի կողմից, 1908 թվին, «Բրոջս հիշատակին» մակագրությամբ:

«Օգիմանդիա» ուսմանը գրված է 1904 թվին:

Նրածշատական տեխոը մանրակրկիտ կերպով բաղդատված է պարտիտուրայի ինֆնազրի հետ, որ գրել է Ալ. Սպենդիարովը կյանքի վերջին տարիներին:

Ըստ պարտիտուրայի էլ վսկալ պարտիան գրված է ֆա բանալիով:

Ներկա խմբագրությամբ «Օգիմանդիան» հրատարակվում է առաջին անգամ:

20. «ԱՄԵՎԵԼՅԱՆ ԼԵԳԵՆԴ» Օր. 11, № 2

«Արևելյան լեգենդը» հորինված է 1906 թվին:

Ինչպես նախորդ ուսմանը՝ նրա վսկալ պարտիան էլ խմբագիրը շարադրել է ֆա բանալիով:

99-րդ էջում, վսկալ տողում մամր նստանշաններով ցույց է տրված այն վարիանսը, որ ավելացրել է հեղինակն իր ձեռքով 1908 թվին տպագրված օրինակի վրա:

21. «Լ Ո Ւ Մ Ն Ի Ն» Օր. 13, № 1

«Զորս ուսման» օր. 13 երաստարակել է Պ. Յարգենսանը առանձին համարներով, Զորս ուսման էլ կրում են 1906 թվականը: «Լուսնին» ուսմանսի պահպանված ձեռագիր օրինակից երևում է, որ նրանից է փորագրվել ուսմանսի առաջին երաստարակությունը:

Նրկուրդ երաստարակության մեջ դաշնամուրի պարտիայում՝ հեղինակը մտցրել է մի շարք էական փոփոխություններ:

Ներկա երաստարակության մեջ ամբողջովին բերվում է Պ. Յարգենսանի երկրորդ երաստարակությունը:

Ռումանսը ձոնված է Պետերբուրգի բնիկ օպերային նշանավոր արտիստուհի Նվգենիա Կոնստանտինովնա Մրավինային:

22. «ԵՆԴԱՅԻՐ, ՈՎ ՍԻՐՏ—ՍՈՆԱԿ ԻՄ» Օր. 13, № 2

«Ենդաջի՛ր, ով սիրտ-սոխակ իմ» ռումանսը բաղդատված է ինֆնագրի հետ:
Ձոնված է Ն. Կ. Մրավինային:

23. «ԹԵ ՏԵՄՆՈՒՄ ԵՄ ԺՊԻՏԸ ԵՄ ՔՈ» Օր. 13, № 3

Պ. Յուրգենսոնի հրատարակությունից տպագրվող այս ռումանսի մեջ խմբագիրը մտցրել է այն հեղինակային ուղղումները, որ հայտարարել է առաջին հրատարակության սրբագրական բերքիցում և ինֆնագրի մեջ:

Ռումանսը ձոնված է կոմպոզիտորի բարեկամ Ալեքսանդր Գերասիմովիչ Մելիֆենցովին:

24. «ՀԱՖԵՐՁԻ ԵՐԿԸ» Օր. 13, № 4

«Հաֆրզի երգը» («Ջով անուշ իմ») անիոֆոխ արտատպվում է Պ. Յուրգենսոնի հրատարակությունից:
Ձոնված է Ա. Գ. Մելիֆենցովին:

25. «ԲԵԴԱ ՔԱՐՈՋԻԶԸ» Օր. 19

«Բեդա ֆարոզի» լեզենդը գրված է կոմտրալտոյի կամ մեցցո-սոպրանոյի համար օրկեստրի նվագակցությամբ, 1907 թվին, Յա. Պոլոնսկու հայտնի բանաստեղծության խոսքերով և տպագրված է 1909 թ. Լայպցիգում՝ Մ. Բեյլակի հրատարակչական տան կողմից:

Լեզենդը ձոնված է Մոսկվայի օպերային արտիստուհի Նվգենիա Իվանովնա Ջիրուկային:

Ներկա հրատարակությունը բաղդատված է տպագրված պարսիտուրայի հետ և տպագրվում է ամբողջովին՝ առանց Մ. Բեյլակի հրատարակության վրա որևէ ուղղում կատարելու:

Ինֆնագիրը չի պահպանվել:

26. «ՇԱՄԻՐԱՄԻ ԱՐԻԱՆ»

«Շամիրամի արիան» մի հատված է Սպենդիարովի մտածողացած օպերայից՝ ըստ Տեֆֆիի «Ջոհարայի կեսօրը» լեզենդի: Արիան հորինված է 1909 թվին:

Ինչպես երևում է պահպանված նյութերից՝ կոմպոզիտորը զգալի փոփոխումների է ենթարկել տեքստը:

Կոմպոզիտորի արիտիվում պահպանվել են արիայի առաջին մասի (էջ 134—136) մատիտով ձեռագիրը և տպագրության հավանականություն ունեցող վերջին մասի (էջ 137—140) օտարակները:

27. «Ա Լ—Ջ Ա Մ Ա Ս Տ» Օր. 22, № 1

Չորս երգ՝ «Արևելյան երգեր» օր. 22 վերնագրով՝ հրատարակել է Պ. Յուրգենսոնը (Մոսկվա), Չորս երգն էլ հորինված են 1910 թվին:

«Ալ-Ջամաստ»-ը նախապես ենթադրվել է սարկուսի Ջեքիբայի ներդրովի երգ «Շամիրամ» օպերայում ըստ Տեֆֆիի «Ջոհարայի կեսօրը» լեզենդի:

Ինչպես հայտնի է, Սպենդիարովը հենց այդ ժամանակ հրաժարվել է այդ սյուժեով օպերա գրելու մտքից:

Ներկա հրատարակությունը բաղդատված է ինֆնագրի և պարսիտուրայի հետ. պարսիտուրան վերահանգնված է պահպանված օրկեստրային ձայներից:

Երգը ձոնված է Օլգա Նիկոլաևնա Կաչալովային:

28. «ՄԻ՝ ԼԱՐ, ԲԼՅՈՒՆԿ...»

Պ. Յուրգենսոնի առաջին հրատարակության մեջ այս երգը վերնագրված է «Հայկական երգ»: Եղանակը ժողովրդական է: Ձոնված է տեքստի հեղինակ Ալ. Մատարյանին:

Տեքստի ուղղորդումները քարգմանությունը կատարել Ա. Սպենդիարովը:

29. «Հ Ա Ֆ Ը Զ Ի Յ» Օր. 22, № 3

«Հափրդից» երգը գրված է Սպենդիարովի մերձավոր բարեկամ, կոմպոզիտոր և սիրող բանաստեղծ Ն. Ռաչինսկու խոսքերով:

Չսնված է Կամիլյա Ալբերտովնա հորվարին:

Ներկա հրատարակությունը բաղղատված է բնագրի նկատմամբ:

30. «Ա Յ Շ Ե» Օր. 22, № 4

«Այլ»-ն Ղրիմի ժողովրդական մի երգի մշակումն է: Ռուսերեն տեխաք կոմպոզիտորինն է:

Երգը ձևավորված է Մարիա Ալբերտովնա Չերեպինային:

Այս երգի օրկեստրային մշակումը Սպենդիարովը նկատի էր առել որպես «Ղրիմի էսֆրեների» երկրորդ շարքի համարներից մեկը: Օրկեստրի համար գրված է A-dur-ում:

Ներկա հրատարակությունը բաղղատված է բնագրի նկատմամբ:

31. «ԱՅՆՏԵՂ, ԱՅՆՏԵՂ, ԳԵՊ ՎԵՀ ԱՅՆ ԳԱՆՏԸ» Օր. 24

Երգը գրված է և լույս է տեսել 1914 թվին Պ. Յարզինսոնի հրատարակությամբ:

Սպենդիարովն այս երգին կցել է եռանկյալ բառերը. «Նուսերը գրված են Խաչատուր Աբովյանի «Վերջ Հայաստանի»-ի վերջաբանի ամմիջակամ ազդեցության ներքո»:

Ներկա հրատարակությունը բաղղատված է պարտիտուրայի ինքնագրի նկատմամբ:

Այս հերոսական երգի տնունը հեղինակը բազմիցս փոխել է. «Հերոսի հիշատակին», «Ազատ գերեզմանը», «Մոռացված շիրիմներ», «Հերոսի հետերով» և վերջապես «Այնտեղ, այնտեղ, դեպ Վեն այն դաշտը»:

32. «ՓՐՈՐՈՑԻ ԵՐԳԸ» Օր. 25, № 1

Երկու երգ՝ օր. 25 գրված են ձայնի համար՝ օրկեստրի նվագակցությամբ, 1915 թվին և առաջին անգամ հրատարակված են 1929 թվին՝ Հայաստանի երաժշտական բաժնի կողմից՝ «Ղրիմի բարբարների երգու երգ՝ կլավիրով ու պարտիտուրայով» վերատպությամբ:

«Փրորոցի», ինչպես և հաջորդ «Պարի» երգերը Ղրիմի բարբարների երգերի ազատ մշակումն են:

Երկուսի ուսերեն տեխաք պատկանում է կոմպոզիտորին:

33. «Պ Ա Բ Ի Ե Բ Գ» Օր. 25, № 2

Տեխաքային աննշան փոփոխություններ են մտցված ըստ 1939 թվի հրատարակության (Մոսկվա, Մուզգիզ):

34. «ԱՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» Օր. 27

«Ան Հայաստան» համերգային արիան՝ բարիտոնի համար՝ գրված է 1915 թվին, Հովհաննես Հովհաննիսյանի տեխաքով Արիան հորինելիս կոմպոզիտորն շատագործել է Կ. Բալմանտի ուսերեն բարգմանությունը: Հայերեն հրատարակության համար հարկ եղան բանաստեղծական կառուցվածքի որոշ փոփոխություններ. որ և կատարել է Տ. Հախո մյանը:

Բնագրում «Ան Հայաստան» երգը գրված է ձայնի համար՝ օրկեստրի նվագակցությամբ:

Հրատարակվում է առաջին անգամ՝ կլավիրի ինքնագրից:

35. «ԱՌ ՍԻՐՈՒՀԻՍ»

Հայ ժողովրդական «Ան սիրուխ» երգը գրված է 1916 թվին, գործիքավորված և վերջնականապես խմբագրված է 1917-ին:

Ռուսերեն տեխաք ամենայն հավանականությամբ Սպենդիարովինն է:

Չնագրի մեջ կլավիրը f-moll է, իսկ պարտիտուրան fis-moll:

Բոլոր ուղղումները կատարված են ըստ պարտիտուրայի մեջ հեղինակի արած ուղղումների և պահպանված ձեռագիր կլավիրի օրինակի:

36. «ՀԱՅՐԵՆԻ ԵՐԿԻՐ ԻՄ»

Պահպանված նյութերից երևում է, որ Ղրիմի ժողովրդական այս երգը գրի է առել Ա. Կանչևսկին՝ Մանուկ Ռաֆարովի երգածից՝ Բալտիստարայում, 1924 թ. զարմանք: Երգը ներդաշնակել է Ա. Սպենդիարովը Մուդակում՝ 1924 թ. օգոստոսի 5-ին: Ինքնագիրը վերնագիր չունի, այն դրել է խմբագիրը:

Ռուսերեն տեքստի վերամշակումը, ինչպես և հայերեն տեքստի շարադրումը կատարել է Տ. Հախումյանը: Հրատարակվում է առաջին անգամ՝ ինքնագրի պատմեցից:

37. «Է Լ Մ Ա Ս» և

38. «Ս Ա Ր Ի Կ Ե Ռ Ա Ս»

Ղրիմի բարբառների այս երկու երգը՝ «Էլմաս» և «Սարի կեռաս» (Մուդակ, 1924 թ. ապրիլ) ազատ մշակումն են Ղրիմի ժողովրդական երգերի՝ միջին ձայնի համար, լարային ուժեղ կվարտետի նվագակցությամբ (առաջին չուրակներ, երկրորդ չուրակներ, ալտեր և բավջութակներ): Հեղինակն էլ գրել է երգերի կլավիրը,

Ռուսերեն տեքստը պատկանում է կոմպոզիտորի դստեր՝ Տ. Ա. Սպենդիարովային: Երգերն առաջին անգամ հրատարակված են 1938 թվին (Մոսկվա, Մուզգիզ):

Ներկա հրատարակության համար ելմբ են ծառայել Ռ. Մելիխյանի անվան Երաժշտական գիտա-հետազոտական կարիքնետում պանվոդ Ալ. Սպենդիարովի արխիվի նյութերը:

39. «ՂԱՐԻՐ ԲԱՐՈՒԼ...»

«Ղարիր բարուլ» երգը (Սայաթ-Նովայի երգերից) գրված է ձայնի համար՝ օրկեստրի նվագակցությամբ, 1925 թ. երևանում: Երգն առաջին անգամ հրատարակված է 1931 թ. Հայկեստերատի երաժշտական բաժնի կողմից՝ կլավիրով և պարտիտուրայով:

Կլավիրի և պարտիտուրայի ինքնագրերը չեն պահպանվել:

Պարտիտուրան կազմել է պրոֆ. Ա. Տեր-Ղևսեղյանը՝ ըստ օրկեստրային պարտիանների, իսկ կլավիրը կազմել է խմբագիրը:

Խմբագիրն աննշան փոփոխություն է մտցրել ներկա հրատարակության դաշնամուրի պարտիայի շարադրման մեջ և նշանի դիմամիկ նրբերանգները:

40. «ՅԱԳՈՑԻ ԵՐԳԸ»

1926 թվին Երևանի Պետական Դրամատիկ բաղրանի (Գ. Սունդուկյանի անվան Պետրատրոն) պատվերով Ալ. Սպենդիարովը գրել է երաժշտական համադրներ Շեֆայրի «Օրեյլո» օդերգության համար, որոնցից է Յագոջի սույն փոփոխ երգը:

Երգը ապագրվում է առաջին անգամ՝ ձեռագրից:

ОБЩИЕ ПРИМЕЧАНИЯ

1. „ОЧАРОВАН ТВОЕЮ КРАСОЮ“

Романс сочинен в годы окончания гимназии. На обложке печатного экземпляра рукой автора справа приписано: „Соч. прибл. в 1888 или 1889 г. в Симферополе“, а слева „ор. 1“. Издано у Зейванга в Москве. „Ценз. разр. 13 февраля 1892 г. г. Москва“. Автограф не сохранился.

Автор текста П. Козлов—современник Спендиарова.

Посвящается Е. А. А. (инициалы расшифровать не удалось).

2. „НЕТ ВОПРОСОВ ДАВНО“

Романс относится к студенческим годам, он сочинен в 1892 г. в г. Москве. Окончательная редакция помечена автором 3 апреля 1894 г. В первоначальной редакции романс изписан в E-dur. Печатается впервые с копии автографа.

Автор текста В. С. Соловьев (родился 1853 г.—ум. в 1900 г.)—известный философ—публицист и поэт.

Романс посвящен В. А. Эберле, близкой знакомой Спендиарова в студенческие годы.

3. „ТЫ СВЕТ ДУШИ МОЕЙ“

Романс сочинен в 1892 г. в г. Москве. Первоначальный набросок сделан в F-dur. В автографе рукой автора приписано: „Записано в окончательной редакции 27 апреля 1894 г.“.

Публикуется впервые с копии автографа.

Автор текста неизвестен, также как не удалось найти сведения о певце С. Х. Спазарове, которому посвящена серенада.

4. „ПЕСНЯ УТОПЛЕННИЦЫ“

„Песня утопленницы“ сочинена, как указано автором в списке своих произведений, в 1895 г. Сведений о месте сочинения нет. Одиозко, надо предполагать, что песня сочинена в Каховке (на Днепре)—родине композитора, где обычно в те годы проводила лето семья Спендиаровых. Композитор широко пользовался библиотекой отца, где имелось полное собрание сочинений А. И. Подолинского (1806 г.—1886 г.), изданное в 1860 г. Сохранилась вложенная композитором закладка к странице, где напечатано стихотворение „Песня утопленницы“ (из неоконченной поэмы 1830 г.).

Публикуется впервые с копии автографа.

Посвящается сестре композитора Лизе.

5. „НЕ ЗНАЮ ОТЧЕГО“

Сохранившийся автограф имеет авторскую надпись: „Москва 1895 год“ и помечен ор. 24. В автографе много поправок, внесенных рукой автора, в частности зачеркнуты четыре такта вступления и три такта заключения.

Публикуется впервые с копии автографа.

Посвящается певцу Сергею Ивановичу Евлахову (баритон), первому исполнителю этого „аризо“ на литературно-музыкальном вечере, посвященном памяти Л. А. Мея, 18-го марта 1895 г., в аудитории Исторического музея в Москве.

6. „ТАКАЯ Ж НОЧЬ“

Романс для голоса с сопровождением скрипки и фортепиано. Датирован 1895 г.

Публикуется впервые с копии автографа.

Место сочинения не указано.

Как видно из сохранившихся программ, романс этот часто исполнялся, при чем автор выступал в качестве исполнителя скрипичной партии.

Посвящается Эдуарду Григорьевичу Мурзаеву.

7. „О, РОЗА ЮНОСТИ МОЕЙ“

Точная дата сочинения неизвестна. По воспоминаниям дочери композитора М. А. Спендиаровой романс этот записан в Феодосии, в конце 1922 г. или в начале 1923 г. Однако внимательное знакомство с данным произведением приводит к выводу, что романс сочинен значительно раньше и должен быть отнесен к раннему периоду творчества, т. е. не позднее 1895 г. По всей вероятности, композитор в указанный период (1922—1923 г. г.) воспроизводил по памяти ранее сочиненный им романс.

Публикуется впервые с автографов.

Автор текста не установлен.

8. „ОНИ ЛЮБИЛИ ДРУГ ДРУГА“ Op. 1, № 1

Романсы №№ 8, 9, 10, 11 настоящего издания впервые были выпущены издательством В. Бессель, в одной тетради под op. 1 со следующим заголовком: „Четыре романса для одного голоса с сопровождением фортепиано“.

„Ценз. разр. 14 апреля 1899 г., Петербург“.

Все четыре романса op. 1 посвящены „Памяти моего брата“.

Романс „Они любили друг друга“ датирован 1895 г.

В оригинале романс написан для высокого голоса; для среднего голоса автором романс транспонирован в B-dur.

9. „О ЛЮБВИ ТВОЕЙ, ДРУГ МОЙ, Я ЧАСТО МЕЧТАЛ“ Op. 1, № 2.

Дата сочинения 1898 год.

10. „К РОЗЕ“ Op. 1, № 3

Романс „К розе“ или „Ай пард“ сочинен в декабре 1894 г. в Москве при первой встрече композитора с Александром Цатуряном, который в интимном кругу друзей прочел свои стихи. Увлеченный стихами композитор вскоре написал романс, который в первое издание вошел под названием „Восточный романс“.

Позже композитор инструментовал романс для голоса с оркестром. (Партитура восстановлена по сохранившимся оркестровым голосам).

Второе издание, лично подготовленное автором незадолго до смерти, напечатано Музыкальным сектором Госиздата Армении в Москве, в 1929 г. Это издание композитор дополнил вторым куплетом и внес в фортепианное сопровождение незначительные редакционные поправки.

Русский перевод сделан композитором. Публикуется со второго издания 1929 г. без изменений, не считая технических поправок.

11. „ОН СПАЛ РАЗМЕТАВШИСЬ В СВОЕЙ КОЛЫБЕЛИ“ Op. 1, № 4

Дата сочинения 1899 г.

В первом издании романс напечатан в a-moll. Тональность h-moll, более удобная для исполнения, равно как и значительные редакционные поправки в партии фортепиано, взяты из позднейшей рукописи композитора.

12. „ВЗГЛЯНИ, НА УСТУПЕ ВЫСОКОМ“ Op. 5, № 1

„Четыре романса для одного голоса с сопровождением фортепиано“, вошедшие в op. 5, являются второй серией романсов, опубликованных издательством В. Бесселем в одной тетради и отдельными номерами. „Цена. разр. 5 июля 1901 г., Петербург“.

Романсы посвящены жене композитора Варваре Леонидовне Спендиаровой.

Романс „Взгляни, на уступе высоком“ написан в 1900 г. на слова С. Брунса, гимназического товарища А. Спендиарова.

13. ВОСТОЧНАЯ КОЛЫБЕЛЬНАЯ ПЕСНЯ“ Op. 5, № 2

Песнь написана в 1900 г. на широко распространенное в народе стихотворение армянского поэта Рафаэля Патканяна „Приди, мой соловей“. Автором русского текста следует считать композитора.

Позднее композитор имел намерение дать этой песне оркестровое сопровождение, однако намерения своего не осуществил. Сохранилось лишь несколько набросков оркестровых партий.

14. „Я-Б ТЕБЯ ПОЦЕЛОВАЛА“ Op. 5, № 3

Романс датирован 1901 годом.

15. „ЗАРЯ ЛЕНИВО ДОГОРАЕТ“ Op. 5, № 4

Романс-ноктюрн сочинен в 1901 году.

16. „ТАТАРСКАЯ ПЕСНЯ“

Год сочинения 1902-ой.

„Татарская песня“ впервые издана В. Бесселем, без указания opus'a.

Мелодия „Татарской песни“—крымская народная. Слова сочинены композитором по А. Пушкину (свободный пересказ стихов из „Бахчисарайского фонтана“).

Как известно, эта песня в оркестровом варианте входит в первую серию „Крымских эскизов“ (op. 9) в качестве второй части под названием „Элегическая песенка“.

В одном из списков сочинений, песня помечена op. 17, тогда как „Крымские эскизы“ изданы под op. 9.

17. „РЫБАК И ФЕЯ“ Op. 7

„Рыбак и фея“—баллада для баса с сопровождением оркестра. В начале 1902 года в Олени (неподалеку от Ялты) произошла первая встреча великого пролетарского писателя М. Горького с А. Спендиаровым. Горький прочел композитору свою поэму „Рыбак и фея“. Композитор, увлеченный стихами и встречами с Горьким, с которым впоследствии у него установились дружеские отношения, в том же году написал балладу и посвятил ее автору текста.

Баллада была напечатана В. Бесселем („Цена. разр. 27 июля 1902 г., Петербург“), в партитуре и на клавире.

Настоящая редакция содержит позднейшие поправки, внесенные композитором в партитуру и клавир.

Местами фортепианная партия изложена редактором согласно последней авторской редакции партитуры.

См. страницу	69	строка	2	такт	1
"	70	"	2	"	1
"	71	"	1	"	3.
"	71	"	2	"	1
"	72	"	3	"	1
"	74	"	1	"	2
"	74	"	2	"	3 и 4
"	74	"	3	"	2 и 3
"	75	"	2	"	1 и 4
"	75	"	3	"	4
"	76	"	2	"	4
"	76	"	3	"	3
"	79	"	3	"	1, 2 и 3

В последней, окончательной редакции „Рыбак и фея“ публикуется впервые.

18. „В ОЖИДАНИИ“

Ариозо „В ожидании“ для среднего голоса с ф-п. сочинено в Ялте 8—10 апреля 1904 года на стихотворение А. Голенищева-Кутузова.

Публикуется впервые по копии автографа с общими поправками редактора.

„В ожидании“ инструментовано композитором для голоса с оркестром и, как видно из пометок в партитуре, произведение это неоднократно исполнялось.

19. „ОЗИМАНДИЯ“ Op. 11, № 1

Два романса для низкого или среднего голоса изданы под оп. 11 П. Юргенсоном в 1908 г. и посвящены „памяти моей сестры“.

Романс „Озимандия“ написан в 1904 г.

Музыкальный текст тщательно сверен с автографом партитуры, написанной А. Спендиаровым в последние годы жизни.

В соответствии с партитурой вокальная партия изложена в басовом ключе.

В настоящей редакции „Озимандия“ публикуется впервые.

20. „ВОСТОЧНАЯ ЛЕГЕНДА“ Op. 11, № 2

„Восточная легенда“ сочинена в 1906 г. Также как и первый романс этого опуса, вокальная партия изложена редактором в басовом ключе.

На странице 99 в вокальной строчке мелким шрифтом указан вариант, вписанный рукой автора в печатном экземпляре 1908 г.

21. „К ЛУНЕ“ Op. 13, № 1

„Четыре романса“ оп. 13 изданы П. Юргенсоном отдельными номерами. Все четыре романса датированы 1906 г. По сохранившемуся рукописному экземпляру романса „К луне“ видно, что с него гравировалось первое издание романса.

Во второе издание автор внес ряд существенных изменений, коснувшихся фортепианной партии.

В настоящем издании воспроизводится полностью второе издание П. Юргенсона.

Романс посвящен Евгении Константиновне Мравиной, знаменитой оперной артистке Петербургской сцены.

22. „ВЕСЕЛИСЬ, О СЕРДЦЕ ПТИЧКА“ Ор. 13, № 2

Романс „Веселись, о сердце птичка“, сверен с автографом.
Романс посвящен Е. К. Мравиной.

23. „ТОЛЬКО ВСТРЕЧУ УЛЫБКУ ТВОЮ“ Ор. 13, № 3

В этот романс, печатаемый по изданию П. Юргенсона, нами внесены авторские поправки, обнаруженные в корректурном оттиске первого издания и в автографе.

Романс посвящается Александру Герасимовичу Меликенцову, приятелю композитора.

24. „ПЕСНЬ ГАФИЗА“ Ор. 13, № 4

„Песнь Гафиза“ („Ветер нежный“) воспроизводится полностью с издания П. Юргенсона.
Песнь посвящена А. Г. Меликенцову.

25. „БЭ́ДА—ПРОПОЗЕДНИК“ Ор. 19

Легенда для контральто или меццо-сопрано с сопровождением оркестра „Бэ́да—проповедник“, написана в 1907 г. на известное стихотворение Я. Полонского и напечатана в 1909 г. в Лейпциге издательской фирмой М. Беяева.

Легенда посвящена оперной артистке Московской сцены Евгении Ивановне Збруевой.

Настоящее издание сверено с печатной партитурой и воспроизводится полностью, без каких-либо поправок с издания М. Беяева.

Автограф не сохранился.

26. „АРИЯ ШАМИРАМ“

„Ария Шамирам“ (Смирамиды) является отрывком из задуманной Спендиаровым оперы по легенде Тэффи „Полдень Зохары“. Сочинение арии относится к 1909 г.

Как видно из сохранившихся материалов, текст подвергся значительным изменениям со стороны композитора.

В архиве композитора сохранились карандашная рукопись первой части арии (стр. 134—136) и оттиски последней части (стр. 137—140), предполагавшейся к изданию.

27. „АЛЬ ДЖАМАСТ“ Ор. 22, № 1

Четыре песни под названием „Восточные песни“ ор. 22 изданы П. Юргенсоном (Москва). Все четыре песни сочинены в 1910 г.

Песня „Аль Джамаст“ первоначально предполагалась в качестве вставной песни рабыни Зебиба из оперы „Шамирам“ по легенде „Полдень Зохары“ Тэффи.

Как известно, Спендиаров тогда же отказался от мысли писать оперу на этот сюжет.

Настоящее издание сверено с автографом и с партитурой, восстановленной по сохранившимся оркестровым голосам.

Песнь посвящена Ольге Николаевне Качаловой.

28. „МИ ЛАР БЛБУЛ“ Ор. 22, № 2

В первом издании П. Юргенсона эта песнь озаглавлена „Армянская песня“. Напев народный. Посвящена автору текста Александру Цатуряну.

Русский перевод текста принадлежит А. Спендиарову.

29. „ИЗ ГАФИЗА“ Ор. 22, № 3

Песнь „Из Гафиза“ написана на слова Н. Рачинского, близкого друга Спендиарова, композитора и поэта-любителя.

Посвящается песнь Камилле Альбертовне Хорват.

Настоящее издание сверено с оригиналом.

30. „А Й Ш Э“ Ор. 22, № 4

„Айшэ“ является обработкой крымской народной песни. Русский текст принадлежит композитору.

Песнь посвящается Марии Альбертовне Черепиной.

Оркестровая обработка этой песни намечалась Спендиаровым, как один из номеров второй серии „Крымских эскизов“. Для оркестра написана в A-dur.

Настоящее издание сверено с оригиналом.

31. „ТУДА, ТУДА—НА ПОЛЕ ЧЕСТИ“ Ор. 24

Сочинена песня в 1914 г. и в том же году была опубликована в издательстве П. Юргенсона.

Этой песне Спендиаров предпослал следующие строки: „Слова навеяны автору эпилогом романа Хачатура Абовяна „Раны Армении“.

Настоящее издание сверено с автографом партитуры.

Название этой героической песни автор неоднократно менял: „Памяти героя“, „Могила Агаси“ „Забытые могилы“, „По стопам героя“ и, наконец,—„Туда, туда—на поле чести“.

32. „КОЛЫБЕЛЬНАЯ“ Ор. 25, № 1

Две песни ор. 25 написаны для голоса с оркестром в 1915 г. и впервые опубликованы в 1929 г. Музыкальным Издательством Советской Армении под общим названием „Две песни крымских татар“ в клавире и партитуре.

„Колыбельная“, также, как и следующая песня „Плясовая“, являются свободной обработкой песен крымских татар.

Русский текст обеих песен принадлежит композитору.

33. „ПЛЯСОВАЯ“ Ор. 25, № 2

Незначительные текстовые изменения внесены по изданию 1939 года (Москва, Музгиз).

34. „К АРМЕНИИ“ Ор. 27

„К Армении“—концертная ария для баритона сочинена в 1915 г. по тексту Ованеса Ованесяна (Иоаннисиана). При сочинении арии композитор пользовался русским переводом К. Бальмонта. Для армянского издания потребовались определенные изменения в структуре поэтического произведения, каковые сделаны Т. Ахумяном.

В оригинале ария „К Армении“ написана для голоса с сопровождением оркестра.

Публикуется впервые с автографа клавир.

35. „К ВОЗЛЮБЛЕННОЙ“

„К возлюбленной“ (армянская народная песня) сочинена в 1916 г., инструментована и окончательно отредактирована в 1917 г.

Русский текст, по всей вероятности, принадлежит А. Спендиарову.

Клавир в рукописи в f-moll, а партитура в рукописи в fis-moll.

Все исправления внесены на основании поправок автора в партитуре и в сохранившемся экземпляре рукописного клавир.

36. „КРАЙ МОЙ РОДИМЫЙ“

По сохранившимся материалам видно, что запись крымской народной песни произведена А. Кончевским с напева Мамута Рафатова в Бахчисарае весной 1924 г. Гармонизована песня А. Спендиаровым в Судаке 5 августа 1924 года. Название, отсутствующее в автографе, дано редактором.

Переработка русского текста, также как и армянский текст, принадлежат Т. Ахумяну.
Публикуется впервые с копии автографа.

37. „ЭЛЬМАС“ и

38. „ЛЕСНОЙ КИЗИЛ—УСТА ТВОИ“

Две песни крымских татар „Эльмас“ и „Лесной кизил—уста твой“ (Судак—апрель 1924 г.) являются свободной обработкой крымских народных песен, для среднего голоса с сопровождением усиленного струнного квартета (скрипки 1-е, скрипки 2-ые, альты и виолончели). Автором же сделан и клавир песен.

Русский текст принадлежит дочери композитора Т. А. Спендиаровой. Впервые песни опубликованы в 1938 г. (Москва, Музгиз).

В основу настоящей редакции взяты материалы, хранящиеся в архиве А. Спендиарова при Музыкальном научно-исследовательском кабинете им. Ром. Меликяна, Ереван.

39. „ГАРИБ БЛБУЛ“

Песня „Гариб блбул“ (из песен Саят-Новы) написана для голоса с оркестром в 1925 г. в Ереване. Впервые песня опубликована в 1931 г. Музыкальным Издательством Армянской ССР в клавире и в партитуре.

Автографы клавира и партитуры не сохранились.

Партитура составлена по оркестровым партиям проф. А. Г. Тер-Гезондином, а клавир составлен редактором.

В настоящее издание редактором внесены незначительные изменения в изложении партии фортепиано и уточнены динамические оттенки.

40. „ПЕСНЬ ЯГО“

В 1926 г., по заказу Государственного драматического театра в Ереване (Гос театр им. Г. Сундукяна) А. Спендиаровым написаны музыкальные номера к трагедии „Отелло“ Шекспира, в число которых входит коротенькая песня Яго.

Песня публикуется впервые по рукописи.

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն

	Էջ
Խմբագրական հանձնաժողովի կողմից	XI
Նախարան առաջին հասարի	XIII
1. Հրապարակել են ինչ քո սե աշխարհ (Պ. Կալլոյ)	1
2. Էլ վաղուց ոչ մի հարց (Վ. Սուրբյով)	5
3. Գու լույս արև, արև հողուս (՝)	10
4. Ջրահեղձ կնոջ երգը (Ա. Պողոսյան)	13
5. Ինչու—ես չգիտեմ (Լ. Մեյ)	20
6. Գիշերն է նույն (Ա. Բարսիլյան)	24
7. Օ՛, վարդ, ջահել իմ օրերի (՝)	28
8. Ել խորն էր սերը նրանց (Մ. Լեւոնյան—Հայնեյ)	32
9. Երազելի եմ քո սերը հողիս իմ, հանախ (Ս. Նազան)	36
10. Ա՛յ վարդ (Ա. Մատուրյան)	41
11. Ենչել է նա քաղցր ու անուշ օրացում (Ս. Նազան)	44
12. Նայի՛ր, լսկ ավեր մի ամբողջ է (Ս. Բրույն)	48
13. Արևելյան օրորոցի երգ (Ռ. Պատկանյան)	50
14. Ա՛հ, սպասում է քեզ համբույրս (Ա. Մայիլով)	55
15. Գանդազ իջնում է իրիկունը (Ս. Նազան)	60
16. Թաթարական երգ (Ա. Պուշկին)	65
17. Ջինորսն ու ֆեյան (Մ. Գորկի)	69
18. Սպասում (Ա. Գոլենիշչև-Կուլաուզով)	80
19. Օգիմանդիա (Շեկլի—ուս. թարգ. Կ. Բարմանախ)	90
20. Արևելյան լեզուն (Ս. Մարշակ)	96
21. Լուսինն (Շեկլի—ուս. թարգ. Կ. Բարմանախ)	101
22. Խնդացիք, ով սիրա—ստիակ իմ (Ա. Ֆեա—Հաֆրդից)	105
23. Թե տեսնում եմ ժպտալ ես քո (Ա. Ֆեա)	110
24. Հաֆրդի երգը (Ա. Ֆեա—Հաֆրդից)	115
25. Բեզա քարոզիչը (Յա. Պուստակի)	121
26. Շամիրամի աշխան (Տեֆֆի)	134
27. Ալ—Ջամասա (Տեֆֆի)	141
28. Մի՛ լար բլրուլ (Ա. Մատուրյան)	144
29. Հաֆրդից (Ն. Ռաշինսկի)	149
30. Այլն (խոսք՝ ժողովրդական—ուս. տեքստը Ա. Սպենդիարովի)	153
31. Այնտեղ, այնտեղ, գեղ վե՛հ այն դաշտը (ըստ Յ. Աբալյանի—ուս. տեքստը Ա. Սպենդիարովի)	156
32. Օրորոցի երգը (խոսք՝ ժողովրդական—ուս. տեքստը Ա. Սպենդիարովի)	166
33. Պարի երգ (խոսք՝ ժողովրդական—ուս. տեքստը Ա. Սպենդիարովի)	173
34. Ան Հայաստան (Հ. Հովհաննիսյան—ուս. թարգմ. Կ. Բարմանախ)	179
35. Ան սիրուհիս (՝—ուս. տեքստը Ա. Սպենդիարովի)	192
36. Հայրենի երկիր իմ (խոսք՝ ժողովրդական—հայերեն և ռուսերեն տեքստը՝ Տ. Հախումյանի)	197
37. Ելմաս (խոսք՝ ժողովրդական—ուս. տեքստը Տ. Ա. Սպենդիարովյանի)	199
38. Սարի կեռաս (խոսք՝ ժողովրդական—ուս. տեքստը Տ. Ա. Սպենդիարովյանի)	201
39. Ղարիբ բլրուլ (Սայաթ-Նավա)	204
40. Յագոյի երգը (Շեքսպիրի «Օթելլո» ողբերգություն համար)	209
Ընդհանուր ծանոթագրություններ	211

СОДЕРЖАНИЕ

	Стр.
От редакционной комиссии	X
Предисловие к первому тому	XII
1. Очарован твоею красотою . . . . . (П. Козлов)	1
2. Нет вопросов давно . . . . . (В. Соловьев)	5
3. Ты свет души моей . . . . . (С. Соловьев)	10
4. Песня утопленницы . . . . . (А. Подолнский)	13
5. Не знаю отчего . . . . . (Л. Мей)	20
6. Такая ж ночь . . . . . (А. Боровиковский)	24
7. О, роза юности моей . . . . . (С. Соловьев)	28
8. Они любили друг друга . . . . . (М. Лермонтов—из Гейне)	32
9. О любви твоей, друг мой, я часто мечтал . . . . . (С. Надсон)	36
10. К розе . . . . . (А. Цатурян)	41
11. Он спал разметавшись в своей колыбели . . . . . (С. Надсон)	44
12. Взгляни, на устуне высоком . . . . . (С. Бруне)	48
13. Восточная колыбельная песнь (Р. Патканян)	50
14. Я-б тебя поцеловала (А. Майков)	55
15. Заря лениво догорает (С. Надсон)	60
16. Татарская песня (А. Пушкин)	65
17. Рыбак и фея (М. Горький)	69
18. В ожидании (А. Голенищев-Кутузов)	80
19. Озимандия (Шелли—К. Бальмонт)	90
20. Восточная легенда (С. Маршак)	96
21. К луне (Шелли—К. Бальмонт)	101
22. Веселись, о сердце-птичка (А. Фет—из Гафиза)	105
23. Только встречу улыбку твою (А. Фет)	110
24. Песнь Гафиза (А. Фет—из Гафиза)	115
25. Беда—проповедник (Я. Полонский)	121
26. Ария Шамирам (Тэффи)	134
27. Аль Джамаст (Тэффи)	141
28. Ми лар, блбул (А. Цатурян)	144
29. Из Гафиза (И. Рачинский)	149
30. Айше (сл. народные—русский текст А. Спендиарова)	153
31. Туда, туда—на поле чести (по Х. Абовиану—русский текст А. Спендиарова)	156
32. Колыбельная (сл. народные—русский текст А. Спендиарова)	166
33. Плясовая (сл. народные—русский текст А. Спендиарова)	173
34. К Армении (О. Ованесян—русский перевод К. Бальмонта)	179
35. К возлюбленной (сл. народные—русский текст А. Спендиарова)	192
36. Край мой родимый (сл. народные—арм. и русск. тексты Т. Ахумяна)	197
37. Эльмас (сл. народные—русский текст Т. А. Спендиаровой)	199
38. Лесной кизил—уста твои (сл. народные—русский текст Т. А. Спендиаровой)	201
39. Гариб блбул (Саят-Новая)	204
40. Песнь Яго (К трагедии „Отелло“ Шекспира)	209
Общие примечания	218

ԵՐԵՎԱՆԻՆ Ե. ՊՈՂՆՍՅԱՆ

ՎՋ 4273 Պատվեր 712. Տիրած 1500. Թարգմանքի և տպագրության թիվը 20 XI 43 թ.

Հարպետներով տպարան, Երևան